

Κωνσταντίνος ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Καθηγητής Παντείου Πανεπ. Κοιν. και Πολ. Επιστημ.,
Πανεπιστημίου Αθηνών (Επισκ.)
Ex Ch.L.U.L. Bruxelles, Ex Int. I.I.A.P., Paris

Δρ Βασ. ΔΕΛΗΘΕΟΥ

Εντετ. Διδασκ. Μεταπτ. Προγρ. Χαροκοπείου Πανεπιστημίου

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

ΣΕ ΧΩΡΕΣ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ

**ΑΛΒΑΝΙΑ, ΒΟΣΝΙΑ - ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ, ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ,
ΚΡΟΑΤΙΑ, Π.Γ.Δ.Μ., ΣΕΡΒΙΑ-ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ, ΡΟΥΜΑΝΙΑ
ΚΑΙ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ**

Β' ανατύπωση

Αθήναι, Φεβρουάριος 2005

Κωνσταντίνος ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Καθηγητής Παντείου Πανεπ. Κοιν. και Πολ. Επιστημ.,

Πανεπιστημίου Αθηνών (Επισκ.)

Ex Ch.L.U.L. Bruxelles, Ex Int. I.I.A.P., Paris

Δρ Βασ. ΔΕΛΗΘΕΟΥ

Εντετ. Διδασκ. Μεταπτ. Προγρ. Χαροκοπείου Πανεπιστημίου

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

ΣΕ ΧΩΡΕΣ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ

ΑΛΒΑΝΙΑ, ΒΟΣΝΙΑ - ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ, ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ, ΚΡΟΑΤΙΑ,

Π.Γ.Δ.Μ., ΣΕΡΒΙΑ-ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ, ΡΟΥΜΑΝΙΑ

ΚΑΙ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σελ.

- Τοις Εντευξομένοις	3
----------------------------	---

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Παγκόσμιο κέλυφος και οικονομικές δραστηριότητες: παραδοχές, οράματα και επιφυλάξεις	6
---	---

Κεφάλαιο Α'

Η ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΕΝΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

- Α. Το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ	8
- Β. Η Σύνοδος του G7	9
- Γ. Η άτυπη συλλογική διάσταση των Αντιφρονούντων και των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων	10

Κεφάλαιο Β'

Η ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

- Γενικά στοιχεία	11
-------------------------	----

Κεφάλαιο Γ'

Η ΕΛΛΑΔΑ ΩΣ ΕΦΑΛΤΗΡΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ
ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ

- Α. Η πολιτική επιλογή, ο αντίλογος, τα μέσα.....	16
α. Ε.Σ.Ο.Α.Β.: Γενική προσέγγιση	16
β. Ε.Σ.Ο.Α.Β.: «Η θέση» και «ο Αντίλογος».....	17
- Β. Η πρακτική διάσταση του εγχειρήματος: αποτελέσματα.....	19
α. Αλβανία	21
β. Βοσνία-Ερζεγοβίνη	34
γ. Βουλγαρία.....	39
δ. Π.Γ.Δ.Μ.....	50
ε. Σερβία-Μαυροβούνιο	60
στ. Ρουμανία	73

Κεφάλαιο Δ'

Η ΕΛΛΑΔΑ ΩΣ ΕΦΑΛΤΗΡΙΟ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΕ ΧΩΡΕΣ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ

Α. Παραδοχές, ευκαιρίες και κίνδυνοι.....	81
Β. Παρούσα κατάσταση: η προσδοκία του κέρδους, η απόρριψη του φόβου, η διακινδύνευση	85
Γ. Η νομοθετική προσέγγιση: καινοτόμες ρυθμίσεις, ατελείς επιγαμίες και ελπίδες	87
Δ. Η γοητεία των αριθμών: οι ελληνικές ιδιωτικές άμεσες παραγωγικές επενδύσεις σε Χώρες των Βαλκανίων	88
α. Γενική αποτίμηση.....	88
β. Αλβανία.....	89
γ. Βοσνία-Ερζεγοβίνη	91
δ. Βουλγαρία.....	92
ε. Κροατία	96
στ. Π.Γ.Δ.Μ.....	97
ζ. Σερβία-Μαυροβούνιο	100
η. Ρουμανία	101

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Α. Διαπιστώσεις και συμπεράσματα	105
Β. «Η επόμενη ημέρα» ή «το αντίδορον»	109

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΧΩΡΕΣ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ

ΤΟΙΣ ΕΝΤΕΥΞΟΜΕΝΟΙΣ

Του Καθηγητού **Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ**
και της Δρος **Βασ. ΔΕΛΗΘΕΟΥ**

Η διεθνής πρακτική έχει καταδείξει, ότι η επιδίωξη της ανάπτυξης και της εν συνεχεία «κατάκτησής της», αποτελεί πρώτιστο μέλημα όλων των Κυβερνήσεων, οι οποίες επι-στρατεύουν προς τούτο ανεξαρτήτως ιδεολογιών και εποχών σειρά στρατηγικών, πολι-τικών, μέσων, εργαλείων κ.ά.

Ενίοτε η επιδίωξη επίτευξης της ανάπτυξης δεν περιορίζεται εντός εθνικών συνόρων μόνον, αλλ' εκτείνεται και εκτός αυτών για σειρά ποικίλλων λόγων, όπως π.χ. τυχόν διε-θνείς υποχρεώσεις, πρόσφορο έδαφος άντλησης μεγάλων κερδών, αδήριτη συγκυρία, ά-σκηση Οικονομικής Διπλωματίας¹ κ.ά.

Μεταξύ των «εργαλείων» της τελευταίας περιλαμβάνονται, πέραν των άλλων, και οι ιδιωτικές² παραγωγικές επενδύσεις, περί της σημασίας των οποίων γίνεται εν συνεχεία λόγος, τόσο για την Χώρα καταγωγής τους, όσο και για την Χώρα υποδοχής τους.

Όσα αναφέρονται εν συνεχεία περί ιδιωτικών παραγωγικών άμεσων επενδύσεων προερχόμενων εξ Ελλάδος και κατευθυνόμενων προς τις Χώρες των Βαλκανίων, τελούν υπό το κράτος σειράς ετερόκλητων παραδοχών, οι οποίες όμως πλειστάκις συναντώνται, τέμνονται, αλληλοαναιρούνται ή συμβαδίζουν.

Εκ των διαθεσίμων στοιχείων και της τρέχουσας πρακτικής προκύπτει, ότι σε σχέση με την Ελλάδα, πέραν των οίων δήποτε ενδογενών παραγόντων, οι οποίοι οριοθετούν την υπ' αυτής άσκηση Οικονομικής Διπλωματίας, υπάρχουν και εξωγενείς παράγοντες,

Ο Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ είναι Καθηγητής του Παντίου Πανεπιστημίου Κοινων. και Πολιτ. Επιστημών, του Πανεπιστημίου Αθηνών (Επισκ.), Ex Ch. L., U.L.B., Bruxelles, Ex Int. I.I.A.P., Paris.

Η Βασ. ΔΕΛΗΘΕΟΥ είναι Δρ του Παντίου Πανεπιστημίου Κοιν. και Πολιτ. Επιστημών, Εντε-ταλμένη Διδασκαλίας στο Μεταπ. Πρόγραμμα Σπουδών του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου Αθηνών.

1. Βλ. και Πρακτικά Βουλής: Συνεδρίαση ΡΔ' της 13ης Μαρτίου 2002.

2. Εκ των προσφάτων προσεγγίσεων επί εθνικού, διακρατικού και παγκοσμίου επιπέδου και Διε-θνών Οργανισμών βλ.: Κωνστ. ΓΕ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Θεσμικό πλαίσιο περιφερειακής ανάπτυξης. Τόμοι Α', Β', Γ', Δ'. Ε' έκδ. Αθήναι, 2004. Β. ΔΕΛΗΘΕΟΥ: Το νομικό καθεστώς προστασίας ξένων κε-φαλαίων και επενδύσεων αναπτυξιακού χαρακτήρα στην Ελλάδα. Αθήναι, 1996.

οι οποίοι επηρεάζουν σε μικρό ή μεγάλο βαθμό, και ανεξαρτήτως των προθέσεων της, τις δυνατότητές της και τις επιλογές της περί το εν γένει πράττειν εκτός των συνόρων της³.

Υπ' αυτήν την έννοια δεν πρέπει να αγνοείται το γεγονός, ότι ισχυρά κέντρα, θεσμικά (π.χ. Ο.Η.Ε.) ή μη θεσμικά, (π.χ. Μεγάλες Χώρες, Πολυεθνικές Επιχειρήσεις), Οικονομικές Ενώσεις (π.χ. Ευρωπαϊκή Ένωση), Στρατιωτικοί Οργανισμοί (π.χ. Ν.Α.Τ.Ο.) ή η Διεθνής Συγκυρία (π.χ. πρόσφατα πολεμικά γεγονότα, ισοτιμίες νομομάτων, τιμή πετρελαίου), διαμορφώνουν τις προϋποθέσεις, εάν όχι και την δυνατότητα, μίας Χώρας, όπως η Ελλάδα, να επιχειρεί αυτή η ίδια, (ή να διευκολύνει υπηκόους της προς τούτο), παρεμβάσεις, διεισδύσεις ή αποβάσεις οικονομικού χαρακτήρος σε όμορφες ή μη Χώρες.

Η γνώση επομένως της φύσης αυτών των εξωγενών παραγόντων κρίνεται λειτουργική και αναγκαία, και εξ άλλης πλευράς, συνιστά *condicio sine qua non* του όλου εγχειρήματος.

Η ανά χειράς εργασία, Μέρος Α', περιλαμβάνει πλην του παρόντος κειμένου, Εισαγωγική προσέγγιση, 4 Κεφάλαια και Επίλογο.

Στην Εισαγωγική προσέγγιση περιλαμβάνεται μία παράγραφος υπό τον υπότιτλο: Παγκόσμιο κέλυφος και οικονομικές δραστηριότητες: παραδοχές, οράματα και επιφυλάξεις, στην οποία γίνεται λόγος για την «εμπλοκή» ιδίως του Ο.Η.Ε. επί του πεδίου της ανάπτυξης με τους λεγόμενους «Στόχους της Χιλιετίας».

Στο Κεφάλαιο Α' υπό τον τίτλο: Η συγκροτημένη συλλογική διάσταση: Το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ, η Σύνοδος του G7 και το Ε' Κοινωνικό Φόρουμ γίνεται λόγος υπό αντίστοιχους υπότιτλους για τις εν λόγω δράσεις κατά την τρέχουσα περίοδο.

Στο Κεφάλαιο Β' υπό τον τίτλο: Η προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρατίθενται στοιχεία για τις τρέχουσες οικονομικές της πολιτικές υπό την Προεδρία BAROSSO με στόχο την οικονομική ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της Ένωσης, για τα προβλήματα των Παλαιών και Νέων Χωρών Μελών, για την διαμορφούμενη νέα φιλοσοφία περί κρατικών ενισχύσεων και ιδιωτικών επενδύσεων, για τις τάσεις των μικρών Ευρωπαίων επενδυτών κ.ά.

Στο Κεφάλαιο Γ' υπό τον τίτλο: Η Ελλάδα ως εφαλτήριο οικονομικών δραστηριοτήτων εντός του χώρου των Βαλκανίων περιλαμβάνονται 2 παράγραφοι: Α. Η πολιτική επιλογή, ο αντίλογος, τα μέσα. Β. Η πρακτική διάσταση του εγχειρήματος: αποτελέσματα.

Στην Α' παράγραφο γίνεται εκτενής λόγος περί του Ελληνικού Σχεδίου Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων (λόγοι συγκρότησής του, ενστάσεις, διαθέσιμα ποσά κ.ά.).

Στην Β' παράγραφο παρατίθενται τα επί μέρους στοιχεία παρεμβάσεων βάσει του Ε.Σ.Ο.Α.Β. για το έτος 2003 κατά Φορέα υλοποίησης, κατά Τομέα βοήθειας, κατ' Είδος βοήθειας, τα ποσά σε ΕΥΡΩ και δολλ. Η.Π.Α. για την Αλβανία, την Βοσνία-Ερζεγοβίνη,

3. Είχε ολοκληρωθεί η σύνταξη του παρόντος, όταν ο αρμόδιος Υφυπουργός Εξωτερικών ανακοίνωσε την πρόθεση της Ελληνικής Κυβέρνησης, να εκδώσει δύο Προεδρικά Διατάγματα με ρυθμίσεις σχεδόν στην διευκόλυνση της άσκησης Οικονομικής Διπλωματίας υπό της Πολιτείας σε συνεργασία με τους Επιχειρηματίες.

Υπό έποψη γεωγραφικού προσανατολισμού των νέων δράσεων προτάσσονται οι περιοχές των Βαλκανίων, των Μεσογειακών Χωρών, της Ρωσίας, της Κίνας, της Τουρκίας κ.ά.

Στον σχεδιασμό των νέων δράσεων «θα εμπλακούν», υπό διάφορες μορφές, ο Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών, ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος, τα Επιμελητήρια κ.ά.

την Βουλγαρία, την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (Π.Γ.Δ.Μ.), την Σερβία-Μαυροβούνιο και την Ρουμανία.

Η αναλυτική παράθεση των στοιχείων οφείλεται στην ανάγκη να σκιαγραφηθεί αναλυτικώς η κατάσταση των Χωρών υποδοχής των ελληνικών ιδιωτικών επενδύσεων μέσω των αναγκών, τις οποίες οι ίδιες κρίνουν «κατεπείγον» να καλύψουν. Οι «ανάγκες» αυτές εξ άλλης πλευράς, ίσως σιτιστούν και επενδυτικές ευκαιρίες (ή και κινδύνους) για εξ Ελλάδος ορμώμενους Επιχειρηματίες.

Σημειώνεται, ότι ένας άλλος λόγος παράθεσης αυτών των στοιχείων είναι και η αξιοπιστία τους, δεδομένου ότι προέρχονται εκ του Ελληνικού Υπουργείου των Εξωτερικών.

Στο Κεφάλαιο Δ' υπό τον τίτλο: Η Ελλάδα ως εφελκυστικό επενδυτικών δραστηριοτήτων σε Χώρες των Βαλκανίων περιλαμβάνονται 4 παράγραφοι: Α. Παραδοχές, ευκαιρίες και κίνδυνοι. Β. Η παρούσα κατάσταση: η προσδοκία του κέρδους, η απόρριψη του φόβου, η διακινδύνευση. Γ. Η νομοθετική προσέγγιση: καινοτόμες ρυθμίσεις, ατελείς επιγαμίες και ελπίδες. Δ. Η γοητεία των αριθμών: οι ελληνικές ιδιωτικές άμεσες παραγωγικές επενδύσεις σε Χώρες των Βαλκανίων.

Τέλος, στον Επίλογο παρατίθεται σειρά σκέψεων και προτάσεων.

Εξ άλλου, στο υπό έκδοση Μέρος Β' περιλαμβάνονται οι κατ' ιδίαν ρυθμίσεις, συνταγματικές, νομοθετικές, διοικητικές, επί μέρους οικονομικά στοιχεία, αριθμός θέσεων απασχόλησης κ.ά. της ιδιωτικής ελληνικής και αλλοδαπής επενδυτικής δραστηριότητας στις εν λόγω Χώρες κ.ά.

Οι συντάκτες του ανά χείρας κειμένου εκφράζουν θερμές ευχαριστίες προς όλους Εκείνους, οι οποίοι συνέδραμαν στην συλλογή του υλικού και ιδίως προς τα Στελέχη των Υπουργείων Εξωτερικών και Οικονομίας και Οικονομικών, του Ελληνικού Κέντρου Επενδύσεων, των Επιμελητηρίων, διαφόρων Ιδρυμάτων και προς τους πρότερον ενασχοληθέντες Συγγραφείς, των οποίων γίνεται μνεία, όταν αναφέρονται σχετικές εργασίες τους και χρησιμοποιούνται στοιχεία τους.

Τέλος, οι συντάκτες του ανά χείρας κειμένου, εν πλήρει επιγνώσει των θετικών του ή μη διαστάσεων και προσεγγίσεων, θέλουν να ελπίζουν, ότι συμβάλλουν στην προαγωγή της μελέτης του υπό διαπραγμάτευση θέματος με τα καταγραφόμενα στοιχεία, απόψεις και εκτιμήσεις και αντί άλλης υποδείξης ή προτροπής προς Έλληνες Επιχειρηματίες, προτιθέμενους να «αποβιβασθούν» επενδυτικώς στις Χώρες των Βαλκανίων, με ό,τι αυτό συνεφέλκεται, επιθυμητό ή μη, παραθέτουν τις απόψεις του Αριστοτέλους⁴ περί των μεταβολών του ανθρωπίνου βίου (άρα και των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων) και του Παλλάδα, Αλεξανδρέως⁵, περί των κινδύνων της ζωής:

Πολλά γαρ μεταβολαί γίνονται και παντοία τύχαι κατά τον βίον, (Αριστοτέλης).

Σκηνή γαρ πας ο βίος και παίγιον: ή μάθε παίζειν, την σπουδήν μεταθείς, ή φέρε τας οδύνας, (Παλλάδας, Αλεξανδρέως).

Αθήναι, Ιανουάριος 2005

4. Αριστοτέλης: Έλλην Φιλόσοφος, 384-323 π.Χ. Μετά του Διδασκάλου του Πλάτωνος αποτελεί την φαινή δυνάδα του αρχαίου κόσμου. Εγεννήθη στην μικρή πόλιν Στάγυρος (μετέπειτα τα Στάγυρα), Χαλκιδικής. Διδάσκαλος του Μεγάλου Αλεξάνδρου.

5. Αποδίδεται στον Παλλάδαν, Ποιητήν επιγραμμάτων, ακμάσαντα στην Αλεξάνδρεια κατὰ τις αρχές του 5ου μ.Χ. αιώνα. Σώζονται 150 σπουδαία επιγράμματά του.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Παγκόσμιο κέλνθος και οικονομικές δραστηριότητες: παραδοχές, οράματα και επιθυμίες

Παρά την πάροδο δεκαετιών από την ουσιαστική λήξη του λεγομένου Ψυχρού Πολέμου, ιδίως μεταξύ των δύο Υπερδυνάμεων της εποχής, μία κοινώς αποδεκτή νέα τάξη δεν έχει εμπεδωθεί ακόμη παγκοσμίως και η κατάσταση εκτιμάται ως μεταβατική, υπό έποψη μίας πολιτικής παγκόσμιας διακυβέρνησης, με κύριες εκφάνσεις έντονες αβεβαιότητες, ακραίες ανισότητες, ποικίλες αντιπαραθέσεις και διαρκείς αλλαγές.

Υπ' αυτές τις συνθήκες η αναζήτηση, υπό καθεστώς «παγκοσμιοποίησης»,¹ ενός νέου οράματος και προγράμματος θετικών δράσεων είναι επιτακτική προς την κατεύθυνση επίτευξης συνολικής ενημερίας,² δικαίως και συμμετρως κατανεμημένης, υπό ασφαλείς συνθήκες ειρήνης, μέσω νέων καινοτόμων,³ λυσιτελών και θετικών δράσεων, πέραν πολιτικών σκοπιμοτήτων και εθνικών ανταγκλήσεων.

Και δεν είναι τυχαίο το γεγονός, ότι 189 Κράτη Μέλη του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών συμφώνησαν το έτος 2000, ότι πρέπει να εργασθούν από κοινού και να επιδιώξουν μέχρι το έτος 2015 εντός του πλαισίου «Στόχοι της Χιλιετίας»:

- Να επιδιώξουν μία παγκόσμια σύμπραξη για την ανάπτυξη, στα πλαίσια της οποίας θα αναπτυχθεί ένα ανοικτό εμπορικό και χρηματοοικονομικό σύστημα, εδραζόμενο επί κανόνων κοινής αποδοχής, θα αντιμετωπισθούν οι ειδικές ανάγκες των ολιγώτερον ανεπτυγμένων Χωρών, θα διευθετηθούν προβλήματα χρεών των αναπτυσσομένων Χωρών, θα υποστηρίξουν την διάχυση των νέων τεχνολογιών κ.ά..

- Να εξασφαλίσουν την περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

- Να εξαλείψουν φαινόμενα πείνας και πενίας.

- Να επιδιώξουν την καθιέρωση της υποχρεωτικής στοιχειώδους εκπαίδευσης παγκοσμίως.

- Να προωθήσουν την ισότητα των φύλων κ.ά..

Κατ' άλλη προσέγγιση, προέχει, στα πλαίσια πάντοτε μίας παγκόσμιας κοινής δράσης, η αντιμετώπιση των πέντε κυριωτέρων ανισοτήτων, υπό των οποίων ταλανίζεται ο Πλανήτης, ήτοι στους τομείς της διακυβέρνησης, της ασφάλειας, της προστασίας και βιωσιμότητας των φυσικών πόρων, των σχέσεων μεταξύ πλουσίων και πτωχών και των ανθρωπίνων, κοινωνικών και εργασιακών δικαιωμάτων.

Προς αντιμετώπιση και εξάλειψη των ανισοτήτων αυτών προτείνεται η εμπέδωση των δημοκρατικών θεσμών, όπου παρατηρείται υστέρηση, ο αναπροσδιορισμός της αναπτυξιακής πολιτικής, τόσο σε επίπεδο Διεθνών Οργανισμών, όσο και σε επίπεδο ευρώστων οικονομικώς Κρατών, η θέσπιση κανόνων περί θεμιτού εμπορίου, η χάραξη μίας

1. Βλ. Β. ΔΕΛΗΘΕΟΥ: *Τοπική Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση, Θεσμικό Πλαίσιο, Αναπτυξιακά Προγράμματα και Παγκοσμιοποίηση*. Αθήναι, 2002, σελ. 192 επόμ.

2. Poul Nyrup RASMUSSEN: *Η Ευρώπη και μία νέα Παγκόσμια Τάξη*. (Μετ.). ΙΣΤΑΜΕ. Αθήναι, 2004, σελ. 17.

3. Κατά την άποψη του J.A. SCHUMPETER η καινοτομία εν γένει ορίζεται «ως δημιουργική καινοτομία». Βλ. J.A. SCHUMPETER: *Capitalisme, Socialisme et Democratie*. N.Y. 1842, p.381.

νέας πολιτικής επί θεμάτων απασχόλησης, η μεταρρύθμιση του διεθνούς οικονομικού συστήματος, η προώθηση των διαπεριφερειακών συνεργασιών κ.ά.⁴

Εάν τεθεί το ερώτημα κατά πόσον οι αναφερθέντες στόχοι είναι επιτεύξιμοι εντός συντόμου χρονικού ορίου, η επ' αυτού απάντηση μάλλον δεν θα είναι επιθυμητή, δεδομένων των ισχυουσών κατ' αυτάς παγκοσμίων και διεθνών δεδομένων επί πολιτικού, οικονομικού και κοινωνικού πεδίου:

Η πολιτική κατάσταση σε πολλά σημεία του Πλανήτη είναι ιδιαιτέρως ρευστή, επισφαλής και ευμετάβολη, εγκυμονούσα «εκρηξείς» και τοπικές συρράξεις.

Η οικονομική κατάσταση προοιωνίζεται στο άμεσο μέλλον κατωτέρα των προσδοκιών, παρά το γεγονός, ότι εκτιμάται πως η ανάπτυξη παγκοσμίως θα κυμανθεί περί το 4% κατά το τρέχον έτος, έναντι 5% κατά το παρελθόν, οφειλόμενο κατά τινες Αναλυτές σε τρεις παράγοντες ευρύτατης εμβέλειας: στο μέγεθος της αμερικανικής ζήτησης, στην ραγδαία οικονομική ανάπτυξη και στο διαθέσιμο χρήμα, λαμβανομένου υπ' όψει του γεγονότος, ότι λόγω των χαμηλών αμερικανικών επιτοκίων το χρήμα «ωθείται» σε εκροή από τον ανεπτυγμένο εν γένει κόσμο σε αναζήτηση υψηλότερων αποδόσεων στις αναπτυσσόμενες αγορές, με ό,τι αυτό συνεφέλλεται.⁵

Τέλος, επί κοινωνικού πεδίου Ομάδες Πολιτών, συνεχώς διογκούμενες, αντιδρούν, στρεφόμενες κατά της νέας τάξης πραγμάτων και της εν γένει «παγκοσμιοποίησης» και «πιέζουν» προς νέες κατευθύνσεις «εξανθρωπισμού» ή «εξορθολογισμού» δράσεων πολιτικών και οικονομικών, συνήθων και «αποδεκτών» μέχρι τούδε παγκοσμίως.

Επ' αυτού σημειώνεται ενδεικτικώς, η άτυπη συλλογική παρέμβαση των Αντιφρονούντων και των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (Ν.Γ.Ο.), οι οποίοι έλαβαν μέρος στις εργασίες του Ε' Παγκοσμίου Κοινωνικού Φόρουμ στο Πόρτο Αλέγκρε της Βραζιλίας κατά το τρέχον έτος με agenda διάφορη εκείνης του Νταβός, όπως αναφέρεται εν συνεχεία.

Υπό τις ως άνω αναφερθείσες συνθήκες η επιδίωξη επίτευξης και «παραγωγής» ανάπτυξης σε παγκόσμιο, διεθνές, διασυνοριακό και εθνικό επίπεδο είναι ευλόγως και επιθυμητή και ευκαταία και όχι βεβαίως μόνον επειδή όλοι οι Άνθρωποι, κατά τον Αισχύλο επιθυμούν την διαρκή και ενίοτε ανέφικτη ευτυχία.

Το πρόβλημα εστιάζεται σε άλλες παραμέτρους: ποιες άραγε στρατηγικές, πολιτικές και μέτρα πρέπει να επιλεγούν και να εφαρμοσθούν με σύνεση και τόλμη για την «παραγωγή» της, ποιος πρέπει να πληρώσει το αναπόφευκτο κόστος, το τελικό προϊόν θα το «καρπωθούν» όλοι επί δικαίας και ισότητας βάσης, ποιος θα χρεωθεί με την ευθύνη της βιωσιμότητάς της και της διάρκειάς της υπό συνθήκες ασφαλούς περιβάλλοντος και εφ' όσον οι σχετικοί στόχοι επιτευχθούν, το όλο εγχείρημα θα είναι απηλλαγμένο επιδιώξεων πολιτικής χειραγώγησης των ασθενεστέρων;

Τα παρατιθέμενα εν συνεχεία δεδομένα ενδεχομένως να εμπεριέχουν στοιχεία χαράζοντα «φωτεινές» ατραπούς ασφαλούς διαδρομής εντός ενός κόσμου εξόχως επισφαλούς.⁶

4. Βλ. Poul Nyroup RASMUSSEN: *Ενθ' αν.*, σελ. 97 επόμ.

5. Robin BEW: *Ζώνιας την επιβράδυνση. (Μετ.) THE ECONOMIST: The World in 2004. London, 2004, σελ. 10 επ. INTERNET: <http://www.theworldin.com>.*

6. Βλ. και Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: *Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και Ανάπτυξη επί μέσους περιοχών. Αθήνα, 1977. Του ΑΥΤΟΥ: Η Δημοσιότητα. Δεκάτη έκδοση. Αθήνα, 2004, σελ. 159.*

Κεφάλαιο Α'

Η ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΕΝΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ: ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΦΟΡΟΥΜ ΤΩΝ ΙΣΧΥΡΩΝ, Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΟΥ G7 ΤΟ Ε' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΟΡΟΥΜ

Α. Το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ

Όταν πριν από 34 έτη ο Klaus SCHWAB ίδρυσε το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ (WORLD ECONOMIC FORUM) μάλλον δεν είχε κατά νουν την μετέπειτα εξέλιξη του εγχειρήματός του, ούτε το ενδεχόμενο, ότι αυτό πέραν των οικονομικών και επιχειρηματικών εκφάνσεων των δραστηριοτήτων του, θα περιελάμβανε εκτενείς συζητήσεις θερησκευτικού περιεχομένου, (με συμμετοχή σ' αυτές κορυφαίων Θερησκευτικών Ηγετών) και οι Υψηλοί Συμμετέχοντες θα επεσκέπτοντο πριν τον Άγιον Όρος, (το οποίο έχει εξελιχθεί σε προσφιλή τόπο προσκηνύματος των Δυτικών), αναζητούντες εκεί πνευματική ηρεμία.¹

Σημειώνεται, ότι τα θέματα, τα οποία απησχόλησαν εφέτος (26/1-30/1/2005) το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ υπό τον γενικό τίτλο «Αναλαμβάνοντας την ευθύνη για δύσκολες αποφάσεις», ήταν κατά σειρά ιεράρχησης η ειρήνη, η αντιμετώπιση της φτώχειας, η πολιτική σταθερότητα σε διάφορες περιοχές της Γης, η αλλαγή του κλίματος και η απελευθέρωση του εμπορίου.

Πέραν αυτών, στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος των ισχυρών της παγκόσμιας οικονομίας ευρέθησαν και άλλα θέματα, όπως το θέμα των σχέσεων δολλαρίου Η.Π.Α. - ΕΥΡΩ, (των Ευρωπαίων δηλούντων, ότι περαιτέρω ανατίμηση του ΕΥΡΩ υπονομεύει

1. Βλ. Έκθεση του έγκριτου Οικονομικού Δικτύου BLOOMBERG, Ιανουάριος 2005: Πολλοί Ηγέτες πριν μεταβούν στο Νιαβός της Ελβετίας για το ετήσιο «προσκήνιο» επισκέπτονται το Άγιον Όρος, το οποίο θεωρείται από τον Δυτικό Κόσμο ως το πλέον δημοφιλές Ησυχαστήριο, «για να μελετήσουν την ψυχή τους και την κατάσταση της Παγκόσμιας Κοινότητας».

Μεταξύ αυτών, συγκαταλέγονται οι πρώην Πρόεδροι των Η.Π.Α. Τζίμι ΚΑΡΤΕΡ και Τζόρτζ ΜΠΟΥΣ (Πρεσβύτερος), ο Πρόεδρος της Ρωσίας ΠΟΥΤΙΝ, Πρωθυπουργοί, ο ιδρυτής της Microsoft Μπιλ ΓΚΕΙΤΣ, ο Διευθύνων Σύμβουλος της CITIGROUP Τσάρλς ΠΡΕΝΣ, επιφανείς Επιχειρηματίες, διάσημοι Καλλιτέχνες κ.ά..

Κατά δήλωση του Πατρός Ειρηναίου, Στελέχους της Μονής Βατοπεδίου, οι Επισκέπτες αυτής της κατηγορίας επιδιώκουν να κατανοήσουν τις δυσκολίες της ζωής και της εργασίας τους, ενώ, εξ άλλης πλευράς, αντιμετωπίζουν πηδικά διλλήματα, λόγω της συνεχούς επιδίωξης απόκτησης δύναμης και πλούτου.

την ευρωπαϊκή οικονομία), η ανάπτυξη της Κίνας και η πολιτική της επί του θέματος των σχέσεων του εθνικού της νομίσματος (γουάν) και δολλαρίου Η.Π.Α., η τιμή του πετρελαίου, οι εξελίξεις στην Μέση Ανατολή κ.ά..

Στις εργασίες του Νταβός έλαβαν εφέτος μέρος 2.250 άτομα από 96 Χώρες, εκ των οποίων 23 Αρχηγοί Κρατών, 72 Υπουργοί, 500 Εκπρόσωποι Επιχειρήσεων, διάσημοι Καλλιτέχνες κ.ά., ενώ, εξ άλλης πλευράς, η εκπροσώπηση των Η.Π.Α. ήταν ιδιαίτερος υποβαθμισμένη (συμμετέσχον μόνον δύο Υφυπουργοί, ο ένας Εκπρόσωπος επί θεμάτων εμπορίου).

Πάντως, ενδεικτική του νέου σκηνικού, το οποίο παρατηρήθη εφέτος στο Νταβός, είναι η εικόνα, η οποία απορρέει από σχετική δημοσκοπική μεταξύ 1.300 συμμετασχόντων για λογαριασμό του Φόρουμ από την εταιρεία Price Waterhouse Coopers και ανεφέρετο σε θέματα εταιρικής υπευθυνότητας: για πρώτη φορά το μεγαλύτερο μέρος των Στελεχών Επιχειρήσεων εκτιμά, ότι η εταιρική υπευθυνότητα είναι πλέον βασική προϋπόθεση για την μεγιστοποίηση των κερδών των επιχειρήσεων.

Μάλιστα, κατά την άποψη του Διευθύνοντος Συμβούλου της Price Waterhouse Coopers Samuel Di PIAZZA «η εταιρική υπευθυνότητα γίνεται πλέον μία αρχή προστιθέμενης αξίας, η οποία τείνει να υιοθετηθεί υπό συνεχώς αυξανόμενου αριθμού επιχειρήσεων παγκοσμίως».

Εξ άλλης πλευράς, είναι αξιοσημείωτη η παρουσίαση υπό Ευρωπαίων Ηγετών θεμάτων όχι ευθέως οικονομικών:

Ο Πρόεδρος της Γαλλίας Jacques CHIRAC ανεφέρθη σε σιωπηλά τσουνάμι της απελπισίας, (όπως η πείνα, οι μεταδοτικές ασθένειες, η βία, η ανεξέλεγκτη μετανάστευση κ.ά.), τα οποία μαστίζουν την Ανθρωπότητα και πρότεινε την αύξηση της φορολογίας των καυσίμων ή των μεταφορών ή των διεθνών χρηματοοικονομικών συναλλαγών κατά 1 δολλ. Η.Π.Α. για την χρηματοδότηση της μάχης κατά του AIDS (με προσδωκόμενα ετήσια έσοδα 10.000.000 δολλ. Η.Π.Α.), ανταποκρινόμενος σε σχετική έκκληση του Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας.

Ο Πρωθυπουργός του Ηνωμένου Βασιλείου Tony BLAIR ανεφέρθη στις κλιματολογικές αλλαγές, στην ανάγκη μείωσης των βιομηχανικών ρύπων, οι οποίοι προκαλούν το φαινόμενο των θερμοκηπίων, στοχεύων κατά τινες Αναλυτές στην άσκηση «πίεσης» προς την Ουάσιγκτον να υπογράψει επί τέλους την Συνθήκη του Κιότο, στην ανάγκη ανάληψης διεθνών δράσεων για την αντιμετώπιση της φτώχειας στην Αφρική κ.ά..

Ο Bill GATES πρότεινε την έναρξη εκστρατείας για τον εμβολιασμό των παιδιών των πτωχών χωρών και προσέφερε προς τούτο το ποσό των 750.000.000 δολλ. Η.Π.Α., η Ηθοποιός Sh. STOWN «συνέλεξε» 1.000.000 δολλ. Η.Π.Α. κατά την διάρκεια των Συνεδριάσεων για παρεμφερείς σκοπούς κ.ά..

Β. Η Σύνοδος του G7

Την πρώτη εβδομάδα του Φεβρουαρίου του τρέχοντος έτους συνεκλήθη στο Λονδίνο η τακτική Σύνοδος του G7. Τους συμμετασχόντες απησχόλησαν θέματα, όπως οι αγορές συναλλάγματος, η αποδυνάμωση του δολλαρίου Η.Π.Α. (και εν σχέσει με το ΕΥΡΩ), η διόγκωση του αμερικανικού ελλείματος, οι σχέσεις του εθνικού νομίσματος της Κίνας

γουνάν με το δολλάριο Η.Π.Α. κ.ά., ενώ απεφασίσθη και η διαγραφή των χρεών 27 πτωχών Χωρών συνολικού ύψους 27.000.000.000 δολλ. Η.Π.Α.

Σημειώνεται, ότι οι Η.Π.Α. «ενοχοποιούν» το φθηνό γουάν εν σχέσει με το δολλάριο τους για το έλλειμμα στο εμπορικό ισοζύγιο τους και ελπίζουν, ότι ανατίμησή του (του γουάν) θα οδηγήσει στην μείωση των εισαγωγών κινεζικών, προϊόντων στις Η.Π.Α., καθ' όν χρόνο η Κίνα «απορροφά» μόλις ποσοστό 10% των εξαγωγών των Η.Π.Α..

Οι κατηγορίες και οι εκτιμήσεις βασίζονται σε στοιχεία περί του ελλείμματος στις διμερείς εμπορικές σχέσεις τους, το οποίο ανήλθε το έτος 2004 σε 147.700.000.000 δολλ. Η.Π.Α. (25% του συνολικού εμπορικού ελλείμματος των Η.Π.Α. με το σύνολο των εμπορικών τους Εταίρων).

Εξ άλλης πλευράς, πρέπει να υπογραμμισθεί, ότι το συνολικό εμπορικό πλεόνασμα της Κίνας κατά το έτος 2004 ανήλθε σε μόλις 32.000.000.000 δολλ. Η.Π.Α., έναντι 600.000.000.000 δολλ. Η.Π.Α. των Η.Π.Α..

Γ. Η «άτυπη» συλλογική διάσταση των Αντιφρονούντων και των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων

Το σύννηθες αντί - Νταβός, το Ε' Παγκόσμιο Κοινωνικό Φόρουμ των Αντιφρονούντων, των Στρεφόμενων κατά της παγκοσμιοποίησης και των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (Non Government Organisations) ολοκλήρωσε τις εργασίες του κατά το αυτό διάστημα (26/1/-31/1/2005) στο Πόρτο Αλέγκρε της Βραζιλίας με την «συμμετοχή» 100.000 ατόμων και με agenda παντελώς διάφορη εκείνης του Νταβός, υπό τον γενικό τίτλο: «Ένας διαφορετικός κόσμος είναι εφικτός».

Μεταξύ των κυριωτέρων θεμάτων περιλαμβάνονταν η προστασία του περιβάλλοντος και ο ρόλος επ' αυτού των πολυεθνικών επιχειρήσεων, η πολιτισμική «διαφορετικότητα», η διαγραφή των χρεών των πτωχών Χωρών, οι τρόποι αντίδρασης κατά του νεοφιλευθερισμού κ.ά..

Κεφάλαιο Β'

Η ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Γενικά στοιχεία

Με δεδομένη την άποψη, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση εισέρχεται σε περίοδο μεγάλων αλλαγών επί όλων σχεδόν των επιπέδων (πολιτικό, έγκριση του νέου θεμελιώδους συνταγματικού καθεστώτος¹, εσωτερικών ανακαταξέων, εσωτερικών λειτουργιών, αναθεώρησης του Συμφώνου Σταθερότητας, αναθεώρησης των Αποφάσεων, της Λισσαβώνας, νέων πολιτικών επί των εργασιακών θεμάτων, νέων ρυθμίσεων περί μετανάστευσης κ.ά.), η ακριβής αποτίμηση της αποτελεσματικότητας των ακολουθούμενων στρατηγικών, πολιτικών και μέτρων για την περαιτέρω εξέλιξή της, την προσδοκώμενη ανάπτυξή της, υπό την συνήθη τριμερή προσέγγιση του όρου,² και την άσκηση επιρροής και οικονομικών παρεμβάσεων επί γειτονικών προς τις Χώρες Μέλη της Χωρών, καθίσταται μάλλον επισφαλές εγχείρημα.

Υπό καθεστώς διαφορετικών εθνικών προσεγγίσεων (π.χ. εκείνων της Γαλλίας, της Γερμανίας κ.ά. περί του Συμφώνου Σταθερότητας, επί του μεταναστευτικού, του ασφαλιστικού κ.ά.), η νέα Commission διακηρύσσει, ότι η Ένωση χρειάζεται ισχυρή ώθηση για να εξέλθει από ενδεχόμενο οικονομικό τέλμα και πιέζει τις Εθνικές Κυβερνήσεις να ολοκληρώσουν συμπεφωνημένες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις.

Ο Πρόεδρος της Commission Jose Manuel BARROSO ομλών την 26/1/2005 ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στο Στρασβούργο με στόχο την οικονομική ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα της Ε.Ε., προέταξε το «σύνθημα» «Ευημερία, Αλληλεγγύη και Ασφάλεια» και υπεγράμμισε, μεταξύ άλλων, ότι «το status quo δεν είναι επιλογή μας, πρέπει να αποφασίσουμε μία θαρραλέα αλλαγή» κ.ά.

Πέραν αυτών, η «φιλοσοφία» της Commission κατ' αυτάς είναι αντίθετη με μεγάλες νομοθετικές πρωτοβουλίες, (δεδομένου, ότι αφ' ενός αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην «αυτορρύθμιση», και αφ' ετέρου προτάσσει την ανάγκη εφαρμογής της υπάρχουσας νο-

1. Βλ. Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: *Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τόμ. Α', Γ' έκδ. 2003. Του ΑΥΤΟΥ: Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Συνθήκη για την θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης, Ρώμη, 29 Οκτωβρίου 2004. Του ΑΥΤΟΥ: ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤ., ΤΟΠ. ΑΥΤΟΔ. ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ. Τ.32/2003, Αθήναι, σελ. 1 επόμ.*

2. Βλ. Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: *Θεσμικό Πλαίσιο Περιφερειακής Ανάπτυξης Τ.Α'. Ε' έκδ. 2004, σελ. 127.*

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ-ΜΕΛΩΝ

Χώρα	ΑΕΠ		Ανεργία		Δημόσιο έλλειμμα		Εμπορικό ισοζύγιο		Δημόσιο χρέος	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005
Βέλγιο	2,5	2,5	8,2	8,1	-0,1	-0,3	3,5	3,2	95,8	94,4
Τσεχία	3,8	3,8	8,3	8,2	-4,8	-4,7	-2,4	-2,4	39,4	40,6
Δανία	2,3	2,4	5,7	5,3	1,0	1,5	3,8	3,7	43,4	40,3
Γερμανία	1,9	1,5	9,7	10,0	-3,8	-3,9	7,9	8,1	65,9	67,2
Εσθονία	5,9	6,0	9,7	9,4	0,5	0,2	-15,2	-14,8	4,8	4,4
Ελλάδα	3,8	3,3	8,5	9,0	-5,5	-3,6	-18,2	-17,9	112,2	111,9
Ισπανία	2,6	2,6	11,1	10,8	-0,6	-0,1	-5,9	-6,4	48,2	45,5
Γαλλία	2,4	2,2	9,6	9,5	-3,7	-3,0	-0,6	-1	64,9	65,5
Ιρλανδία	5,2	4,8	4,4	4,4	-0,2	-0,6	22,3	22,5	30,7	30,7
Ιταλία	1,3	1,8	8,3	8,1	-3,0	-3,0	0,8	0,9	1.006,0	104,8
Κύπρος	3,5	3,3	4,2	4,0	-5,2	-3,0	-25,3	-25,0	72,6	72,4
Λετονία	7,5	6,7	9,9	9,7	-2,0	-2,8	-19,4	-20,1	14,6	15,4
Λιθουανία	7,1	6,4	11,4	10,6	-2,6	-2,5	-10,7	-11,7	21,1	21,7
Λουξεμβούργο	4,0	3,5	4,3	4,6	-0,8	-1,6	-11,3	-11,6	4,9	4,8
Ουγγαρία	3,9	3,7	5,8	5,9	-5,5	-5,2	-4,1	-4,1	59,7	59,5
Μάλτα	1,0	1,5	8,6	8,5	-5,1	-4,0	-17,0	-16,8	72,4	73,7
Ολλανδία	1,4	1,7	4,6	5,0	-2,9	-2,4	5,5	6,0	55,7	58,0
Αυστρία	1,9	2,4	4,2	3,9	-1,3	-2,0	1,3	1,1	64,0	63,9
Πολωνία	5,8	4,9	19,0	18,7	-5,6	4,1	-2,6	-3,1	47,7	49,8
Πορτογαλία	1,3	2,2	6,3	6,2	-2,9	-3,7	-10,4	-10,3	60,8	62,0
Σλοβενία	4,0	3,6	6,3	6,1	-2,3	-2,2	-3,0	-3,8	30,9	30,8
Σλοβακία	4,9	4,5	18,4	17,9	-3,9	-4,0	-3,0	-3,8	44,2	45,2
Φινλανδία	3,0	3,1	8,8	8,6	2,3	2,1	7,5	7,5	44,8	43,4
Σουηδία	3,7	3,1	6,3	5,8	0,6	0,6	7,6	7,6	51,6	50,6
Βρετανία	3,3	2,8	4,9	4,9	-2,8	-2,6	-4,8	-4,7	40,0	40,9

μοθεσίας), εκτιμά, ότι ο ευρωπαϊκός προϋπολογισμός πρέπει να χρησιμοποιείται μόνον στις περιπτώσεις εκείνες, κατά τις οποίες προσφέρει μία καλλίτερη προστιθέμενη αξία από τις δαπάνες, οι οποίες καταγράφονται σε εθνικό επίπεδο, θεωρεί αναγκαία την βελτίωση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων κ.ά.

Σημειώνεται, ότι τα «παλαιά» Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ταλανίζονται, από χρόνια προβλήματα, όπως η «χαμηλή» ανταγωνιστικότητα, ελλείμματα, προβληματικές αγορές εργασίας κ.ά., ενώ τα νέα Μέλη είναι εν πολλοίς ανέντοιμα να προβούν σε διαρθρωτικές αλλαγές, προσβλέπουν ως σανίδα σωτηρίας προς τα κοινοτικά κονδύλια, έχουν ελλείμματα μεγαλύτερα εκείνων, τα οποία προβλέπει το ισχύον Σύμφωνο Σταθερότητας (έξω Χώρες) και όλα τα Μέλη «καταγράφουν» συρρικνωμένες εξαγωγές, λόγω της συνεχιζόμενης θεαματικής ανατίμησης του ΕΥΡΩ.

Ο «αντίπου» της Commission, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο «στρέφεται» προς το νέο καθεστώς, το οποίο προβλέπει περί αυτού το κείμενο της Συνταγματικής Συνθήκης,³ αλλά επιχειρεί και την de facto διεύρυνση των αρμοδιοτήτων του (αιχμή του δόρατος εν προκειμένω) η υπόθεση του υποψηφίου Επιτρόπου ΜΠΟΥΤΙΛΙΟΝΕ).

Με δεδομένη αυτή την κατάσταση και υπό την επήρεια διακηρύξεων, ότι τα δύο συστατικά της οικονομικής ανάπτυξης είναι η αύξηση του εργατικού δυναμικού και η αύξηση της παραγωγικότητας,⁴ πολιτικές όπως εκείνες περί ιδιωτικών εν γένει επενδύσεων πάσης μορφής⁵ δεν συνιστούν «πρώτη» πολιτική προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Υπευθυμίζεται σχετικώς, ότι στις συνεχείς (και ατέρμονες) διαβουλεύσεις υπό την αιγίδα του Ο.Ε.Κ.Δ. της τελευταίας δεκαετίας περί της Πολυμερούς Συμφωνίας Επενδύσεων η Ευρωπαϊκή Ένωση «συμμετέσχε» με Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το οποίο «μετέφερε» προς τους Συμμετέχοντες στην «παραγωγή» του νέου παγκοσμίου καθεστώτος περί κίνησης κεφαλαίων και ιδιωτικών επενδύσεων η Commission.⁶

Εάν ληφθεί υπ' όψη η νέα φιλοσοφία περί κρατικών ενισχύσεων προς διάφορες οικονομικές δραστηριότητες, (των ιδιωτικών επενδύσεων περιλαμβανομένων), εντός των Χωρών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία συνίσταται σε «μικρότερη και αποτελεσματικότερη βοήθεια», όπως διμορφώθει υπό της Επιτροπής επί θεμάτων Ανταγωνισμού Ν. CROUSS προσφάτως (Ιαν. 2005), νέες στρατηγικές, πολιτικές και μέτρα παρέμβασης προς «τόνωση» ιδιωτικών επενδύσεων εντός ή εκτός συνόρων των Χωρών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν πρόκειται να αποφασισθούν.

Δεν είναι τυχαίο το γεγονός, υπό το πρίσμα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας, ότι η νέα φιλοσοφία της Επιτροπής εύχεται «οι Κυβερνήσεις να κατανείμουν τις επιδοτήσεις τους στο ευρύτερο δυνατό φάσμα, δίδουσες προτεραιότητες στις επιδοτήσεις στην έρευνα και στις καινοτομίες και εγκαταλείπουν τις ενδιαφέρον τους σε συγκεκριμένους κλάδους ή επιχειρήσεις», πράγμα το οποίο θα προκαλέσει σειρά προβλημάτων στις τελευταίες.

Πέραν όμως των όχι ιδιαίτερος θετικών δράσεων περί ιδιωτικών επενδύσεων σε επίπεδο κεντρικού σχεδιασμού υπό της Commission και «η στάση» του ευρύτερου φάσματος των Ευρωπαίων μικρών Επενδυτών εν γένει επί του θέματος δεν εμφανίζεται ιδιαίτερος «ευνοϊκή», τα δε σχετικά στοιχεία των GFK CUSTOM RESEARCH και THE WALL STREET JOURNAL (Oct. 2004) είναι ιδιαίτερος αποκαλυπτικά:

3. Βλ. Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: *Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως υποστημ. 1.*

4. Βλ. Έκθεση των Pete ENGARDIO, Carol MATLACK, Gall ENDMONDSON, Ian ROWLEY, Colin BARRACLOUCH, Maureen KLINE, William ROSTON, Rachel TIPLADY. *BUSINES WEEK, Jan. 2005, Ath., p. 4:* Εάν κάποια Χώρα αδυνατεί να συνιπρήσει το μέγεθος του εργατικού δυναμικού της (π.χ. επιμηκύνοντας το όριο εργασίας, προσελκύοντας μη ενεργά αίμα στην αγορά εργασίας, «εισάγοντας» μετανάστες κ.ά.), πρέπει όπως δήποτε να αυξήσει την παραγωγικότητά της. Στην Ευρώπη η καταγεγραμμένη αύξηση επί αυτού εν σχέσει με το έτος 1995 ανέρχεται μόλις σε 1,3%.

5. Βλ. Βασ. Δ. ΔΕΛΗΘΕΟΥ: *Το νομικό καθεστώς προστασίας ξένων κεφαλαίων και επενδύσεων αναπτυξιακού χαρακτήρα στην Ελλάδα. Αθήνα, 1996, σ. 21 και επόμ.*

6. Βλ. Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: *Θεσμικό Πλαίσιο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Τ. Α'. Ε' έκδ. Αθήνα, 2004, σελ. 75 επόμ.*

ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Πλην ακινήτων
Σε ποσοστό τοις %

Περιοχή / Χώρα	ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 50.000 ΕΥΡΩ (25.000 ευρώ σε Τσεχία, Ουγγαρία, Πολωνία, Ρωσία, Σλοβενία και Τουρκία)	ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠΟ 50.000 ΕΥΡΩ (25.000 ευρώ σε Τσεχία, Ουγγαρία, Πολωνία, Ρωσία, Σλοβενία και Τουρκία)	ΑΝΟΙΞΗ 2004	ΦΘΙΝΟ- ΠΩΡΟ 2004
Δυτική Ευρώπη	85	15	3	3
Γερμανία	93	7	2	4
Ηνωμένο Βασίλειο	75	25	73	62
Σουηδία	62	38	22	19
Κεντρική / Ανατ. Ευρώπη	98	2	9	11
Η.Π.Α.	50	50	6	7
Ελλάδα	88	12	18	26

Πηγή: GFK WSJ, Investment Barometer. Φθινόπωρο 2004

Επενδυτικά προϊόντα / Ανά Χώρα-Περιοχή

	ΕΛΛΑΔΑ	ΔΥΤΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ	Η.Π.Α.	ΤΟΥΡΚΙΑ
Μετοχές	9	11	4	22	2
Αμοιβαία κεφάλαια βασισμένα σε μετοχές	6	7	4	28	1
Άλλες επενδύσεις κεφαλαίων	3	8	4	13	3
Ομόλογα	4	7	5	10	3
Τραπεζικοί Λογαριασμοί	62	52	20	39	9
Ασφάλειες ζωής	19	26	13	23	1
Συνταξιοδοτικά κεφάλαια	11	13	11	19	2
Άλλες επενδύσεις	7	12	7	4	2
Καμία επένδυση τύπου κεφαλαίου	26	30	74	38	84

Βάση: Άτομα υπεύθυνα για τις αποφάσεις των οικονομικών θεμάτων του νοικοκυριού. Φθινό-
 πωρο 2004

Οι Ευρωπαίοι Πολίτες είναι επιφυλακτικοί σε σχέση με επενδυτικές επιλογές, (εν αντιθέσει με άλλους, π.χ. κατοίκους των Η.Π.Α., οι οποίοι είναι εν προκειμένω «τολμητές»), δεδομένου, ότι το ιδιωτικό τους κεφάλαιο είναι σε ποσοστό 85% κάτω των 50.000 ΕΥΡΩ ετησίως και μόλις 15% εξ αυτών διαθέτει μεγαλύτερα ποσά, άρα και δυνατότητες για επενδυτικές δραστηριότητες, πάσης μορφής.

Κατά Χώρα η κατάσταση εμφανίζεται ως εξής (Πολίτες διαθέτοντες ποσά άνω των 50.000 ΕΥΡΩ επί του συνόλου του πληθυσμού της Χώρας):

Σουηδία 38%.

Βέλγιο 28%.

Ηνωμένο Βασίλειο 25%.

Ελλάδα 12%.

Γαλλία 8%.

Γερμανία 7%.

Εξ άλλης πλευράς, το ενδιαφέρον για την αγορά ιδίως μετοχών επιχειρήσεων εμφανίζει πτωτικές τάσεις, ιδίως μεταξύ των Πολιτών των Δυτικών Χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πράγμα το οποίο πρέπει να συσχετισθεί και με τις καταβαλλόμενες αποδοχές των Εργαζομένων στις διάφορες Χώρες:

Εξέλιξη μισθών στην Ε.Ε. Έτος 2004

Χώρα	ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΑΝΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΙ ΜΙΣΘΟΙ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΑΝΑ ΜΟΝΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
Βέλγιο	2,7	0,7	-1,4
Γερμανία	0,0	-1,0	-2,7
Ελλάδα	6,5	2,8	0,8
Ισπανία	3,7	-0,1	-0,7
Γαλλία	3,3	1,4	-1,2
Ιρλανδία	5,4	2,3	-0,4
Ιταλία	3,4	0,5	0,1
Λουξεμβούργο	3,3	1,0	-0,9
Ολλανδία	2,4	1,5	-1,6
Αυστρία	2,5	1,4	0,0
Πορτογαλία	3,1	1,1	0,2
Φινλανδία	4,1	3,7	0,2
Ευρωζώνη	2,2	0,3	-1,3

Κεφάλαιο Γ'

Η ΕΛΛΑΔΑ ΩΣ ΕΦΑΛΤΗΡΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ

Α. Η πολιτική επιλογή, ο αντίλογος, τα μέσα

α. Ε.Σ.Ο.Α.Β.: Γενική προσέγγιση

Η Ελλάδα, πέραν των άλλων «περιφερειακών» δράσεών της, όπως π.χ. η συμμετοχή της στον «Μηχανισμό για τις επενδύσεις και την Εταιρική Σχέση Ευρώπης-Μεσογείου» (F.E.M.I.P.) (Χρηματοδοτικού Οργάνου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων)¹, υλοποιούσα τις κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής Αναπτυξιακής Συνεργασίας (Development Assistance Committee, D.A.C.) του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, της οποίας κατέστη Μέλος το έτος 1999, σχετικές ρυθμίσεις περί των σχέσεών της με τα Κράτη της περιοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σχετικές δεσμεύσεις της εντός του πλαισίου του Συμφώνου Σταθερότητας για την Νότια και Ανατολική Ευρώπη (Σεράγεβο, 1999)², κατήρτισε το έτος 2002 ειδικό σχετικό σχέδιο παρέμβασης, το Ελληνικό Σχέδιο Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων, Ε.Σ.Ο.Α.Β. (Ν.2966 της 28ης Μαρτίου 2002).

Με βάση αυτό το σχέδιο το Ελληνικό Δημόσιο δεσμεύεται να παράσχει οικονομική υποστήριξη στην Αλβανία, στην Βουλγαρία, στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας, στην Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, στην Ρουμανία και στην Βοσνία - Ερζεγοβίνη, με στόχο την υποβοήθηση της εν γένει θεσμικής, οικονομικής και κοινωνικής ανασυγκρότησής τους.

Οι οίεςδήποτε οικονομικές ενισχύσεις παρέχονται στον Δημόσιο Τομέα αυτών των Κρατών, σε επιχειρήσεις Δημόσιες ή Ιδιωτικές, σε Κοινοφελή Ιδρύματα και σε Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, εάν έχουν την έδρα τους εντός της επικρατείας των εν λόγω Χωρών ή δραστηριοποιούνται εντός αυτής.

Ως ειδικότεροι στόχοι αυτών των οικονομικών ενισχύσεων έχουν καθορισθεί η εμπέδωση του Κράτους Δικαίου, η στήριξη των Δημοκρατικών Θεσμών και ιδίως η συνεργασία μετά των Κοινοβουλίων, ο εκσυγχρονισμός της Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (καθ' ύλην και Τοπικής), ο εκσυγχρονισμός των υποδομών, η προώθηση των παρα-

1. Βλ. εν εκτάσει: Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: *Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Η Συνθήκη για την θέσπιση του Συντάγματος της Ευρώπης*, Ρώμη, 29 Οκτωβρίου 2004, Αθήναι, Οκτώβριος 2004.

2. Βλ. άλλα στοιχεία περί του Συμφώνου στον Επίλογο του ανά χείρας κειμένου.

γωγικών επενδύσεων, η κατάρτιση του Στελεχιακού Δυναμικού του Δημόσιου και του Ιδιωτικού Τομέα κ.ά..

Οι οικονομικές ενισχύσεις περιλαμβάνουν για την επίτευξη των αναφερθέντων σκοπών και στόχων την δωρεάν παροχή κεφαλαίων, την καταβολή μέρους των τόκων για την εξυπηρέτηση σχετικών συναφθέντων δανείων, την συμμετοχή αυτοτελώς ή εν συνεργασία με χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς σε κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου, την δωρεάν κάλυψη λειτουργικών δαπανών του Ε.Σ.Ο.Α.Β. κ.ά..

Τα ποσά των εν λόγω ενισχύσεων είναι δυνατόν να σχηματίζονται και με την συμβολή άλλων Κρατών, Διεθνών Οργανισμών ή θεσμοθετημένων Φορέων Περιφερειακής Συνεργασίας.

Προς υλοποίηση του Ε.Σ.Ο.Α.Β. ο Έλλην Υπουργός Εξωτερικών καταρτίζει κατόπιν διαπραγματεύσεων με κάθε εντασσόμενο Κράτος ειδικό Πρόγραμμα Διμερούς Οικονομικής Συνεργασίας, περιλαμβάνον το σύνολο των διαθέσιμων πόρων, προς το Κράτος υποδοχής, τους τομείς και το χρονοδιάγραμμα κατανομής, τους όρους, τα κριτήρια και τις διαδικασίες επιλογής των δράσεων, τους όρους ανάθεσης, τα Όργανα ελέγχου κ.ά..

Το συνολικό ύψος πιστώσεων για την περίοδο 2002-2006 για όλες τις αναφερθείσες Χώρες ανέρχεται σε 550.000.000 ΕΥΡΩ, κατανέμεται δε από πλευράς Ελλάδος για κάθε Κράτος και για κάθε έτος με Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εξωτερικών.

Τα κεφάλαια προέρχονται εκ του Τακτικού Προϋπολογισμού, εκ του Προγράμματος της Διμερούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας και Βοήθειας, εκ πόρων Νομικών Προσώπων κ.ά..

Πέραν αυτών, από Ελληνικής πλευράς συγκροτείται και ειδική Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Σ.Ο.Α.Β., στην οποία μετέχουν Εκπρόσωποι Υπουργείων κ.ά..

Έργο της Επιτροπής είναι η εισήγηση Προγραμμάτων Δράσεων, αξιολόγηση προτάσεων, η παρακολούθηση της υλοποίησής τους κ.ά..

Επισημαίνεται, ότι προτάσεις Ιδιωτών Επιχειρηματιών για την υπαγωγή επενδύσεών τους σε Προγράμματα Οικονομικής Συνεργασίας εξετάζονται με βάση τις ρυθμίσεις του εκάστοτε ισχύοντος στην Ελλάδα αναπτυξιακού νόμου, εν προκειμένω βάσει του Ν.3299/2004, και μάλιστα είναι δυνατόν να καθορίζονται κατά παρέκκλιση και ειδικές ρυθμίσεις, αναφερόμενες στον χρόνο υποβολής των σχετικών αιτήσεων υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων στις διατάξεις του νόμου, στα κριτήρια βαθμολόγησής τους, στα Όργανα και στις Διαδικασίες ελέγχου, στον τρόπο καταβολής των ενισχύσεων, στις προθεσμίες ολοκλήρωσης των δράσεων κ.ά..

Τα ποσά τα οποία διατίθενται για τις κατά τα άνω ιδιωτικές επενδύσεις εντός των πλαισίων του Ε.Σ.Ο.Α.Β. προβλέπονται ρητώς υπό εκάστου Προγράμματος Διμερούς Οικονομικής Συνεργασίας μεταξύ Ελλάδος και ενισχυόμενης Χώρας.

β. Ε.Σ.Ο.Α.Β.: «Η θέση» και «ο Αντίλογος»

Το Ε.Σ.Ο.Α.Β. «παρήχθη» υπό του Ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών (ως «προέκταση» του Ν.2731/1999, Ρύθμιση θεμάτων διμερούς κρατικής αναπτυξιακής συνεργασίας και βοήθειας), και εψηφίσθη υπό του Ελληνικού Κοινοβουλίου βάσει του άρθρου 72

παρ. 4 του Συντάγματος 1975/1986/2001 και του άρθρου 108 παρ. 7 του Κανονισμού της Ελληνικής Βουλής σε μία Συνεδρίαση του Σώματος.

Ο αρμόδιος Υφυπουργός (Α. ΛΟΒΕΡΔΟΣ) υπεραμύνθηκε της οπιδαιότητας του νομοθετήματος ανέφερε, ότι στις Χώρες, που αφορούν οι ρυθμίσεις δραστηριοποιούνται (2003) 3.500 Έλληνες Επιχειρηματίες εκ των οποίων 75% προέρχονται εκ Βορείου Ελλάδος, ότι εκ των Ελληνικών επιχειρήσεων οι περισσότερες ανήκουν στην κατηγορία των μικρομεσαίων, ότι η επιτυχία αυτών των δραστηριοτήτων δεν αντιμετωπίζεται πάντοτε φιλικά από τα τοπικά Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, ότι η Ελλάδα κατέχει μία εκ των πρώτων θέσεων μεταξύ των Χωρών, οι οποίες δραστηριοποιούνται στις εν λόγω περιοχές, ότι το Ε.Σ.Ο.Α.Β. έχει ως στόχους την ειρήνη, την σταθερότητα και τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό των εν λόγω Χωρών κ.ά.

Κατά την άποψη του Κυβερνητικού Εισηγητού (ΠΑΣΟΚ) το νομοθέτημα «είναι πολύ σημαντικό και ουσιαστικό, έχει ιδιαίτερη αξία, όχι μόνο για την Βαλκανική Πολιτική, αλλά και για την γενικότερη εικόνα της Χώρας και για τις αρχές, που η Ελλάδα ενσωματώνει στην εξωτερική της πολιτική».

Ακόμη, «με το νομοθέτημα είναι δυνατόν να καταδειχθεί, ότι το μέλλον είναι εφικτό να οικοδομηθεί μόνο με μία ειλικρινή συνεργασία, μέσα από περίοδο ειρήνης, που την έχουν ανάγκη αυτές οι Χώρες, αλλά και που θέλει να υπηρετήσει διακαώς και η Ελληνική Κυβέρνηση και η Ελληνική Βουλή».

Κατά την άποψη της Μείζονος Αντιπολίτευσης (Ν.Δ.) «η Ν.Δ. αποδέχεται την ιδέα της συμβολής της Χώρας μας στην ανασυγκρότηση των Βαλκανίων και την στηρίζει, υπήρξε δε πρωτοπόρος στην ανάληψη παρόμοιας προσπάθειας (1990-1993), αλλά πιστεύουμε βάσιμα, ότι βραδύνουμε. Αυτή η πρωτοβουλία έπρεπε να είχε αναληφθεί από το έτος 1994, όταν τα πράγματα ήταν πλέον ευνοϊκά για την Ελλάδα, προ της οικονομικής εισβολής άλλων ενδιαφερομένων στην περιοχή».

«Πέραν αυτών βάσει του νομοθετήματος παρέχονται κίνητρα για την ανάπτυξη επενδύσεων σε όμορες προς την Βόρεια Ελλάδα περιοχές για δραστηριότητες ήδη ανεπτυγμένες στην Θράκη και στην Μακεδονία, πράγμα που εγκυμονεί κινδύνους κατασκευής τεχνητού ανταγωνισμού προς Ελληνικές Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις, σε μία περίοδο ηυξημένης ανεργίας. Η ιδέα του νομοθετήματος είναι καλή, αλλά οι μηχανισμοί του κακοί».

Εκ των άλλων Κομμάτων η εκπρόσωπος του Κ.Κ.Ε. ετάχθη κατά του νομοθετήματος και η Εκπρόσωπος του Συνασπισμού υπέρ, παρὰ τις διατυπωθείσες επιφυλάξεις της σε σχέση με τις εισαγόμενες υπό του νομοθετήματος διαδικασίες.

Τέλος, άλλοι Ομιλητές ετόνισαν τα εξής (κατά σειρά ομιλίας): Η Ελλάδα έχει την δυνατότητα να βοηθά Τρίτες Χώρες, δεδομένου, ότι κατατάσσεται μεταξύ των 25 πλέον ευρώστων οικονομικών Χωρών, αν και τα διατιθέμενα εν προκειμένω χρήματα προς την «Βαλκανική ενδοχώρα» της Ελλάδος είναι κατά πολύ έμμεσο τρόπο ανταποδοτικά (Θ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ).

Βεβαίως, πρέπει να βοηθήσουμε, αλλά πρέπει να είναι πλέον οργανωμένη η όλη βοήθεια και εντοπισμένη σε τάξεις και σε κοινωνικά στρώματα, που έχουν την μεγαλύτερη ανάγκη. Πιστεύω, ότι η μεγαλύτερη οικονομική βοήθεια, την οποία μπορούμε να προσφέρουμε στις Χώρες αυτές είναι η μεθόδευση της εγκατάστασης σ' αυτές Ελλήνων Επιχει-

ρηματιών, όπου θα έχουν το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα του χαμηλού εργατικού κόστους (Γ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ).

Το νομοθέτημα αποτελεί σημαντικό βήμα προς την οριοθέτηση της Ελληνικής Συμβολής στην ανασυγκρότηση των Βαλκανίων. Σημειώνεται, ότι υπάρχει ήδη ικανή τεχνογνωσία τόσο στο Υπουργείο Εξωτερικών, όσο και στο Υπουργείο Οικονομίας (και Οικονομικών), η οποία απεκτήθη από την συμμετοχή μας στο Σύμφωνο Σταθερότητας (Αγγ. ΛΑΪΟΥ).

Υπάρχει ένας όρος ο οποίος προφανώς καλύπτει όλα τα θέματα, τα οποία θίγει το νομοθέτημα και ο όρος αυτός είναι η Οικονομική Διπλωματία, την οποία η Χώρα είναι σε θέση να ασκήσει τώρα. Είναι αυτονόητο, ότι η σταθερότητα η ασφάλεια και η ειρήνη στα Βαλκάνια είναι πέραν των άλλων και προς το συμφέρον της Ελλάδος και η εγκαινιαζόμενη με το νομοθέτημα Οικονομική Διπλωματία συμβάλλει προς αυτή την κατεύθυνση, παρά το γεγονός, ότι το νομοθέτημα δεν περιλαμβάνει ρήτρα αναστολής της εφαρμογής Προγραμμάτων, εάν η ωφελούμενη υπό της Ελλάδος Χώρα προβεί σε εχθρικές ενέργειες κατά της Ελλάδος (Π. ΜΟΥΣΙΑΤΗΣ).

Η Οικονομική Διπλωματία είναι ένα τμήμα της Βαλκανικής μας Πολιτικής.... Εύχομαι να επιτύχει η προσπάθεια (παρά τις ενστάσεις μου επί διαφόρων θεμάτων). Η Ελλάδα πρέπει να εμφανισθεί σοβαρή και υπεύθυνη, διότι η προϊστορία (επί του θέματος) είναι πολύ αρνητική (Θ. ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ).

Τα έργα υποδομής, τα οποία θα ενταχθούν στο Ε.Σ.Ο.Α.Β. πρέπει να συνδέονται με το ελληνικό σύστημα μεταφορών και να αναδεικνύουν την σπουδαιότητα της Εγνατίας Οδού και αυτό πρέπει να είναι πρωταρχικός μας στόχος (Ι. ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ).

Οι σκοποί του νομοθέτηματος είναι ιεροί. Είμαστε ένας Λαός ο οποίος διακρίνεται και από φιλάνθρωπο αίσθημα και έχει βοηθήσει κατ' επανάληψη ακόμη και εχθρούς του. Όταν όμως κάποιος συνάπτει διακρατικές σχέσεις πρέπει να σταθεί στον χρυσό κανόνα αυτών των σχέσεων, στον κανόνα αμοιβαιότητας και ανταπόδοσης (Στ. - Αγγ. ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ).

Εγώ θα ήθελα να δώσουμε περισσότερα χρήματα, να κάνουμε δηλαδή ένα Σχέδιο ΜΑΡΣΑΛΛ... Αυτή την στιγμή όμως δεν έχουμε καμμία ασφαλιστική δικλείδα, ότι η βοήθειά μας αυτή δεν θα βλάψει το εξαγωγικό μας εμπόριο (Ι. ΚΑΨΗΣ).

Β. Η πρακτική διάσταση του εγχειρήματος: αποτελέσματα

Με βάση τις διατάξεις του Ε.Σ.Ο.Α.Β. οι σχετικές προβλεπόμενες δραστηριότητες κατά Χώρα για την περίοδο 2002-2006 είναι οι ακόλουθες:

ΑΛΒΑΝΙΑ

Προβλέπεται χορήγηση ποσού 49.890.000 ΕΥΡΩ, ήτοι ποσοστό 15,45% του προϋπολογισμού του συνολικού Σχεδίου. Εκ του ποσού αυτού ποσοστό 20% προορίζεται για ιδιωτικές παραγωγικές επενδύσεις και 1% για εκτέλεση μικρών έργων.

ΒΟΣΝΙΑ - ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ

Προβλέπεται η χορήγηση ποσού 19.530.000 ΕΥΡΩ, εκ του οποίου ποσοστό 20% προορίζεται για ιδιωτικές παραγωγικές επενδύσεις και 1% για το Ταμείο Εκτέλεσης Μικρών Έργων.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Προβλέπεται η χορήγηση ποσού 54.290.000.

ΚΡΟΑΤΙΑ

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Προβλέπεται η χορήγηση ποσού 70.430.000 ΕΥΡΩ, εκ του οποίου ποσοστό 79% προορίζεται για την εκτέλεση έργων προτεινόμενων υπό της Ρουμανικής Κυβέρνησης, 20% για ιδιωτικές παραγωγικές επενδύσεις και 1% για το Ταμείο Εκτέλεσης Μικρών Έργων.

ΣΕΡΒΙΑ - ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ

Προβλέπεται η χορήγηση ποσού 250.000.000 ΕΥΡΩ, εκ του οποίου 232.500.000 ΕΥΡΩ θα διατεθούν στην Δημοκρατία της Σερβίας και 17.500.000 ΕΥΡΩ στην Δημοκρατία Μαυροβουνίου.

Π.Γ.Δ.Μ.

Προβλέπεται η χορήγηση ποσού 74.840.000 ΕΥΡΩ.

Βάσει αυτών των στοιχείων η Σερβία και το Μαυροβούνιο απορροφούν συνολικώς 250.000.000 ΕΥΡΩ και ακολουθούν η Π.Γ.Δ.Μ. με 74.840.000 και η Ρουμανία με 70.430.000

Εξ άλλου, για το έτος 2003 η κατάσταση έχει ως εξής:

α. ΑΛΒΑΝΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΔΙΑΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	EDUCATION FACILITIES	Ανοικοδόμηση δημοτικού σχολείου στο χωριό VAN IDEJES κοντά στην πόλη Σκόδρα στην Βόρειο Αλβανία. Ειδικότερα θα κατασκευαστούν 9 αίθουσες διδασκαλίας και τρία γραφεία και όλο το έργο θα είναι σύμφωνο με τις προδιαγραφές του Υπουργείου Παιδείας της Αλβανίας	0,08	0,90
ΔΙΑΒΑΛΚΑΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	HEALTH PERSONNEL	Α) Θεωρητικό μέρος σε επιλέξιμη περιοχή της Αλβανίας και Β) Πρακτικό μέρος σε φορείς Δημόσιας Υγείας στην Ελλάδα με χρήση εναλλακτικών μεθόδων διδασκαλίας με παράλληλο εμπλουτισμό με εφαρμογές των νέων τεχνολογιών.	0,03	0,034
ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	LIVESTOCK	Επίσκεψη στις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, δωρεάν χορήγηση φαρμάκων (εμβόλια - αντιβιοτικά - αντιπαρασιτικά). Συνεχής ενημέρωση των κτηνοτρόφων σε θέματα υγιεινής και εκτροφής των ζώων, μείωση των απωλειών, αύξηση εισοδήματος, βελτίωση έργου	0,04	0,045

ΑΛΒΑΝΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΔΙΚΤΥΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΥΡΩΠΗΣ, 2) ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΘΥΜΑΤΩΝ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ, 3) ΚΕΔΕ, 4) ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΘΥΜΑΤΩΝ, 4) ACT UP	SOCIAL WELFARE SERVICES	Σύσταση ενός τόξου (δικτύου συνδεδεμένων υπηρεσιών στην Ελλάδα για αλλοδαπές γυναίκες και νεαρά άτομα αλλοδαπής προέλευσης), άμεση περίθαλψη θυμάτων σωματεμπορίας, πληροφόρηση και πρόληψη μέσω γραμμών SOS, παροχή εξειδικευμένης φροντίδας, επανένταξη θυμάτων.	0,13	0,141
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΕ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ (ΕΔΕΣΣΑ)	EMPLOYMENT POLICY AND ADMIN	Ολοκληρωμένο πιλοτικό πρόγραμμα για την παροχή δυνατοτήτων απασχόλησης στα άτομα με ειδικές ανάγκες, επιμόρφωση προσωπικού, διαμόρφωση υπηρεσίας παρακολούθησης και προώθησης εργατικού δυναμικού και όσων αποφοιτούν από ιδρύματα ειδικής αγωγής με στόχο την δημιουργία Συμβουλευτικού Κέντρου και Κέντρου Πληροφόρησης και Ψυχολογικής Υποστήριξης Κακοποιημένων Ατόμων - προβολή και δημοσιότητα του έργου, προώθηση ίσων ευκαιριών ευαισθητοποίηση των κοινωνικών εταίρων για την πρόσβαση της άνεργης γυναίκας στην εργασία.	0,05	0,56
ΕΛΛΗΝΟΑΛΒΑΝΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΦΙΛΙΑΣ «ΣΩΚΡΑΤΗΣ»	SOCIAL/WELFARE SERVICES		0,13	0,141

ΑΛΒΑΝΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ - ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	LOW-COST WATER AND SANITATION	Υλοποίηση έργων υποδομής στη Βόρεια Αλβανία-Σκόδρα και πιο συγκεκριμένα: εγκαθίδρυση ηλεκτρικού μετασχηματιστή, με σκοπό να σταθεροποιηθεί η τάση και η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στον υποσταθμό υδροδότησης - κάλυψη - σκέπασμα πηγών πόσιμου νερού	0,14	0,153
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ «HUMANET»	TELECOMMUNICATIONS	Εγκατάσταση τηλεπικοινωνιακής και διαδικτυακής υποδομής στο Πανεπιστήμιο Κορυτσάς. Περιλαμβάνονται φυσικές διατάξεις, εξοπλισμός, βασικές υπηρεσίες, τεχνικό προσωπικό. Ολοκληρωμένη μελέτη στρατηγικής, σύγχρονη υποδομή δικτύου κορμού οπτικών ινών.	0,12	0,136
ΙΚΑ-ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝ/ΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	BASIC HEALTH CARE	Παροχή ιατρικών υπηρεσιών σε ανασφάλιστους αλλοδαπούς στην Ελλάδα.	5,37	6,067
ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΘΥΜΑΤΩΝ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ	SOCIAL/WELFARE SERVICES	Ενημερωτική εκστρατεία - ψυχοκοινωνική αποκατάσταση των γυναικών	0,02	0,025

ΑΛΒΑΝΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ (ΚΕΓΜΕ)	SOCIAL/WELFARE SERVICES	Καταγραφή της υπάρχουσας κατάστασης, ανάγκες των γυναικών, εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής - προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των γυναικών και ιδιαίτερα των προσφύγων - δημιουργία υποστηρικτικών δομών.	0,03	0,037
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ	AGRICULTURAL EDUCATION/ TRAINING	Το Αγροτικό Πανεπιστήμιο Τιράνων διαθέτει δύο αγροτεμάχια για την άσκηση των φοιτητών με ανεπαρκή υποδομή. Δημιουργία απαιτούμενης οργανωτικής και τεχνικής υποδομής για την ανάπτυξη γεωργικής έρευνας και εκπαίδευσης των φοιτητών, επαγγελματική κατάρτιση.	0,10	0,113
ΥΠΕΘΑ/ΓΕΣ/4ΕΓ	POST-CONFLICT PEACE-BUILDING	Μεταφορά και διανομή ανθρωπιστικής βοήθειας. Παροχή υγειονομικής υποστήριξης. Εκτέλεση μικρών έργων υποδομής.	5,12	5,785
ΥΠΕΘΟ/ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	HEALTH POLICY & ADMIN.	Διοίκηση και Διαχείριση υπηρεσιών υγείας του Εθνικού Ινστιτούτου Δημόσιας Υγείας στα Τίρανα.	0,03	0,032
ΥΠΕΘΟ/ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	LEGAL AND JUDICIAL	Υλοποίηση Β' Φάσης προγράμματος επιστημονικής και ερευνητικής συνεργασίας για την μεταφορά θεσμικής τεχνογνωσίας.	0,01	0,012

ΑΛΒΑΝΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/«ΑΡΣΙΣ» - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΝΕΩΝ	SOCIAL/WELFARE SERVICES	Καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης παιδιών από την Αλβανία στην Ελλάδα, οργάνωση - ενίσχυση εργασθηρίων επαγγελματικής κατάρτισης - αποστολή υλικής βοήθειας - ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης.	0,03	0,028
ΥΠΕΞ/«ΒΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ»	EDUCATION FACILITIES	Εργασίες επισκευής και συντήρησης στην Παλαιόστρα της μέσης γεωργικής σχολής, στρώσιμο παρκέ, αφαίρεση και τοποθέτηση παραθύρων και θυρών, κατασκευή τουαλετών, χρωματισμοί, χωρισμός αίθουσας αεροβικής από τα γήπεδα μπάσκετ και βόλεϊ.	0,03	0,033
ΥΠΕΞ/ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ (Ι. ΜΟΝΗ ΠΕΝΤΕΛΗΣ, 15336 Π. ΠΕΝΤΕΛΗ) ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ (ΟΔΟΣ ΑΝΔΡΟΥ 3, 16342 ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ).	ROAD TRANSPORT	Το πρόγραμμα αφορά στην διάνοιξη δύο τμημάτων της Ορεινής Οδού, η πλήρης μελέτη της οποίας καταρτίστηκε στην Αθήνα από αρμόδιο γραφείο μελετών με τις πιο σύγχρονες προδιαγραφές. Ο δρόμος αυτός θα συντομεύσει την απόσταση μεταξύ της περιοχής Αγ. Σαράντα.	0,05	0,054

ΑΛΒΑΝΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΑΝΘΡΩΠΙ- ΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	EDUCATION FACILITIES	Ανακαίνιση του σχολικού κτιρίου με βάση σημερινές σύγχρονες προδιαγρα- φές. Γενική επισκευή του κτιρίου, μο- νοτικές εργασίες, ανανέωση επιχρισμά- των, επιδιόρθωση και τοποθέτηση υ- δροροών, ηλεκτρικές εγκαταστάσεις, είδη υγιεινής.	0,03	0,029
ΥΠΕΞ/ΓΙΑΤΡΟΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ	HUMAN RIGHTS MONITORING	Δημιουργία ανεξάρτητου κέντρου προ- στασίας θυμάτων TRAFFICKING από χώρες της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης, των Βαλκανίων και του Κauκάσου ξενώνας «ΚΑΛΥΨΩ»	0,07	0,075
ΥΠΕΞ/ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	HUMAN RIGHTS MONITORING	Στήριξη προγραμμάτων για την συνύ- παρξη των θρησκευτικών μειονοτήτων στα Δυτικά Βαλκάνια	0,14	0,155
ΥΠΕΞ/ΔΙΑΒΑΛΚΑ- ΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	ECONOMIC AND DEVELOPMENT	Η οικονομική ανάπτυξη των Βαλκα- νίων παράγων εξομάλυνσης των μειο- νοτικών προβλημάτων	0,01	0,009
ΥΠΕΞ/ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΣΤΗΝ ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ	EDUCATION FACILITIES	Ανέγερση κέντρου πολιτισμού, 1200 περίπου Τ.Μ. σε διασφαλισμένο ιδιο- κτησιακά χώρο. Η λειτουργία του Κέ- ντρου θα είναι εκπαιδευτική, ώστε να ι- κανοποιηθούν οι ανάγκες σε προσχολι- κή, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση της περιοχής.	0,23	0,254

ΑΛΒΑΝΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/Ε19	RESEARCH - SCIENTIFIC	Παροχή υποτροφιών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε αλλοδαπούς φοιτητές από αναπτυσσόμενες χώρες σε ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα	0,85	0,965
ΥΠΕΞ/ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ	BANKING - EDUCATION	Πρόγραμμα εκπαίδευσης ορκωτών ελεγκτών σε θέματα χρηματοοικονομικής ανάλυσης, λογιστικών προτύπων και πληροφοριακών συστημάτων διοίκησης	0,09	0,105
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	HUMAN RIGHTS MONITORING	Συνιστάται στην επιμόρφωση στελεχών μη κυβερνητικών οργάνσεων, ακτιβιστών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ακαδημαϊκών σχετικά με τα θεσμικά ζητήματα που αφορούν τις μεταναστεύσεις στην Ευρώπη	0,00	0,005
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΣΤΑ ΤΙΡΑΝΑ	BASIC HEALTH INFRASTRUCTURE	Α' Φάση προγράμματος δωρεάς αξονικού τομογράφου στο Ορθόδοξο Διαγνωστικό Κέντρο Τιράνων, το οποίο είναι ίδρυμα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και εξυπηρετεί Μηνιαίως 6.000 άτομα, ανεξαρτήτως φυλής, εθνικότητας και θρησκείας. Διαθέτει 23 ειδικότητες	0,13	0,147

ΑΛΒΑΝΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΣΤΑ ΤΙΡΑΝΑ	BASIC HEALTH INFRASTRUCTURE	Β' Φάση προγράμματος δωρεάς αξονικού τομογράφου στο Ορθόδοξο Διαγνωστικό Κέντρο Τιράνων, το οποίο είναι ίδρυμα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και εξυπηρετεί μηνιαίως 6.000 άτομα, ανεξαρτήτως φυλής, εθνικότητας και θρησκείας. Διαθέτει 23 ειδικότητες	0,17	0,192
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΣΤΑ ΤΙΡΑΝΑ	BASIC HEALTH INFRASTRUCTURE	Οικονομική στήριξη προγράμματος της Αλβανικής Κυβέρνησης για τον εξοπλισμό Μαιευτηρίου Τιράνων.	0,50	0,565
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΣΤΑ ΤΙΡΑΝΑ	EDUCATION POLICY & ADMIN.	Οικονομική στήριξη της Αλβανικής Κυβέρνησης για την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση	0,37	0,420
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΛΙΑΜΕΠ)	GOVERNMENT ADMINISTRATION	Εκπαίδευση νέων ανερχόμενων διαμορφωτών πολιτικής (POLICY MAKERS), διπλωμάτων, δημοσιογράφων και επιστημόνων	0,01	0,015
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΛΙΑΜΕΠ)	LEGAL AND JUDICIAL	Εκπαίδευση στελεχών της δημόσιας διοίκησης δικαστών και φορέων της κοινωνίας των πολιτών από τις χώρες Ν.Α. Ευρώπης σε καίρια θέματα λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών, λειτουργία παρατηρητηρίων θεσμών μεταρρυθμίσεων	0,01	0,017

ΑΛΒΑΝΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΛΙΑΜΕΠ)	SOCIAL/WELFARE SERVICES	Δημιουργία δικτύου αναλυτών, διπλω- μάτων, πολιτικών, δημοσιογράφων και εκπροσώπων της κοινωνίας των πολι- τών σε κρίσιμα ζητήματα κοινωνικής, πολιτικής και οικονομικής ανασυγκρό- τησης, θέματα ασφαλείας και εκδημο- κρατισμού.	0,02	0,023
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	SOCIAL/WELFARE SERVICES	Το πρόγραμμα περιλαμβάνει αθλητι- κές και πολιτιστικές δραστηριότητες, διδασκαλία των ανθρωπιστικών αξιών, διδασκαλία πρώτων βοηθειών και υγι- εινής, ψυχολογική υποστήριξη, εκδρο- μές, εκθέσεις καλοκαιρινές κατασκη- νώσεις	0,02	0,020
ΥΠΕΞ/ΕΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ	HUMAN RIGHTS MONITORING	Ανάπτυξη αποτελεσματικών εργαλει- ών για την ενίσχυση της διαδικασία συμφιλίωσης, για την ανοικοδόμηση της ειρήνης στην Ν.Α. Ευρώπη. Θεσμο- θέτηση καταλλήλων μηχανισμών και οργάνων για την δημιουργία MODUS VIVENDI για την παγίωση των δημο- κρατικών ευρωπαϊκών.	0,20	0,226

ΑΛΒΑΝΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗ Ν.Α. ΕΥΡΩΠΗ	BUSINESS SERVICES	Στήριξη της πρωτοβουλίας SECI και ο συντονισμός των μηχανισμών του SECI - δημιουργία της βάσης δεδομένων όσον αφορά στις ευκαιρίες για επιχειρηματική συνεργασία	0.01	0,008
ΥΠΕΞ/ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗ Ν.Α. ΕΥΡΩΠΗ	EXPORT PROMOTION	Συμμετοχή και στήριξη εκδηλώσεων σχετικά με τις εξελίξεις σε θέματα διεθνούς εμπορίου και μεταφορών - τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας στην περιοχή διαχείρισης περιφερειακού μηχανισμού ανάπτυξης, αύξηση της ανταγωνιστικότητας	0.03	0.028
ΥΠΕΞ/ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΕΣΠΩΝ	CULTURE AND RECREATION	Χρηματοδότηση της διακρατικής συνεργασίας μεταξύ Ελλάδος, Αλβανίας, ΠΓΔΜ για την επίτευξη των στόχων του Πάκρου Πρεσπών.	0.01	0,009
ΥΠΕΞ/ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ - ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	BASIC HEALTH INFRASTRUCTURE	Ανακαίνιση κλινικής. Παροχή νέου εξοπλισμού και επίπλωσης, υδρομόνωση, ανανέωση κεραμικών, ανανέωση εσωτερικών και εξωτερικών επιχρισμάτων, εγκατάσταση νέων θυρών και παρθύρων, εγκατάσταση αποχετευτικού και υγειονομικού συστήματος, νέου συστήματος, κεντρικού	0.15	0,169

ΑΛΒΑΝΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/Η ΧΑΡΤΑ ΤΟΥ ΡΗΓΑ	MEDICAL EDUCATION/ TRAININ	Μετεκπαιδευτικά σεμινάρια για τις νέες εφαρμογές στην επιστήμη της οδοντιατρικής, φαρμακευτικής, περίθαλψης (εμβόλια - αντιβιώσεις, κ.τ.λ.).	0,01	0,014
ΥΠΕΞ/ΚΕΝΤΡΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΚΟΙΝΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (ΚΕΠΚΑΠ)	AGRICULTURAL RESEARCH	Το πρόγραμμα είναι πρωτοποριακό και αναπτυξιακό. Στοχεύει στην μελέτη κατασκευή και ανάπτυξη κυψελών, οι οποίες θα διαθέτουν μηχανισμό διατήρησης της θερμοκρασίας, διαβίωσης των μελισσών σε κανονικό επίπεδο.	0,03	0,031
ΥΠΕΞ/ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ (ΚΕΔΕ)	HEALTH POLICY & ADMIN	Δημιουργία και λειτουργία δικτύου ΜΚΟ για την προώθηση της δημόσιας υγείας και διατροφής σε επίπεδο κοινότητας	0,01	0,012
ΥΠΕΞ/ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ (ΚΕΓΜΕ)	WOMEN IN DEVELOPMENT	Δημιουργία διασυνοριακού δικτύου αγροτουρισμού που θα συμβάλει στην τουριστική ανάπτυξη της περιοχής καταπολέμηση της φτώχειας και της ανεργίας με την δημιουργία απασχόλησης και θέσεων εργασίας.	0,01	0,011

ΑΛΒΑΝΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	LEGAL AND JUDICIAL	Εκπαίδευση στελεχών της δημόσιας διοίκησης δικαστών και φορέων της κοινωνίας των πολιτών από τις χώρες Ν.-Α. Ευρώπης σε καίρια θέματα λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών, λειτουργία παρατηρητηρίων θεσμικών μεταρρυθμίσεων	0,01	0,012
ΥΠΕΞ/ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ»	ADVANCED TECH. AND MANAGERIAL	Εκμάθηση χρήσης υπολογιστών σε ανέργους νέους. Μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος οι νέοι θα είναι σε θέση να χειρίζονται με άνεση βασικές εφαρμογές	0,02	0,027
ΥΠΕΞ/ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΔΡΑΜΑΣ	ENVIRONMENTAL EDUCATION/ TRAINING	Οργάνωση παιδικού σχεδίου στα σχολεία Α' Βαθμίας και Β' Βαθμίας εκπαίδευσης της Βαλκανικής με γενικό άξονα την ειρήνη, το περιβάλλον και τη ζωή στα Βαλκάνια.	0,03	0,034
ΥΠΕΞ/ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΔΡΑΜΑΣ	ENVIRONMENTAL RESEARCH	Προσπάθεια να συγγραφούν κείμενα από Βαλκάνιους συγγραφείς από όλες τις χώρες Βαλκανικής. Τα κείμενα αυτά θα γραφούν σε όλες τις Βαλκανικές Γλώσσες και θα εκδοθούν σε κάθε Βαλκανική χώρα.	0,02	0,025

ΑΛΒΑΝΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ, ΤΜΗΜΑ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΤΟΜΕΑΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΤΑΞΙΝΟΜΙΚΗΣ	TOURISM POLICY AND ADMIN	Το πρόγραμμα καλύπτει την αδυναμία των κρατικών και τοπικών φορέων να καλύψουν ανάγκες στον εκπαιδευτικό τομέα της χώρας. Απευθύνεται σε ενήλικες που επιθυμούν να απασχοληθούν ή να αναπτύξουν επιχειρηματική δραστηριότητα στον τομέα των ειδικών μορφών τουρισμού.	0,09	0,102
ΥΠΕΞ/ΠΟΛΙΤΕΣ ΣΕ ΔΡΑΣΗ	GOVERNMENT ADMINISTRATION	Ίδρυση και λειτουργία ινστιτούτου επιμόρφωσης και τεχνογνωσίας βουλευτών της νοτιοανατολικής Ευρώπης με στόχο την ποιοτική και ποσοτική βελτίωση του έργου των βουλευτών, την διεύρυνση και εμπέδωση των δημοκρατικών θεσμών και λειτουργιών	0,03	0,030
ΥΠΕΞ/ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΙΡΑΝΩΝ (ΤΑΜΕΙΟ ΜΙΚΡΩΝ ΕΡΓΩΝ)	CULTURE AND RECREATION	Πεζοδρόμηση κεντρικής οδού της πόλης Πρεμετής	0,03	0,032
ΥΠΕΞ/ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΙΡΑΝΩΝ (ΤΑΜΕΙΟ ΜΙΚΡΩΝ ΕΡΓΩΝ)	CULTURE AND RECREATION	Κατασκευή πεζοδρομίων κεντρικού δρόμου δήμου Ερσέκα	0,03	0,037
ΥΠΕΞ/ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΙΡΑΝΩΝ (ΤΑΜΕΙΟ ΜΙΚΡΩΝ ΕΡΓΩΝ)	WASTE MANAGEMENT/DISP	Αποκατάσταση κεντρικού αποχετευτικού δικτύου της πόλης FIER	0,04	0,041

β. ΒΟΣΝΙΑ-ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΘΑ/ΓΕΣ/4ΕΓ	POST-CONFLICT PEACE-BUILDING	Μεταφορά και διανομή ανθρωπιστικής βοήθειας. Παροχή υγειονομικής υποστήριξης. Εκτέλεση μικρών έργων υποδομής.	2,60	2,938
ΥΠΕΞ/ΔΙΑΒΑΛΚΑ- ΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	ECONOMIC AND DEVELOPMENT	Η οικονομική ανάπτυξη των Βαλκανίων παράγων εξομάλυνσης των μειονοτικών προβλημάτων	0,01	0,009
ΥΠΕΞ/ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	MEDICAL SERVICES	Οργάνωση ογκολογικής μονάδας της πανεπιστημιακής κλινικής στην πόλη Φότσα της Βοσνίας - Παροχή διαγνωστικών μηχανημάτων - ανάπτυξη λογισμικού για αποθήκευση και επεξεργασία εξετάσεων	0,03	0,029
ΥΠΕΞ/Ε21	RESEARCH- SCIENTIFIC	Παροχή υποτροφιών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε αλλοδαπούς φοιτητές από αναπτυσσόμενες χώρες σε ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα.	0,02	0,018
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΛΙΑΜΕΠ)	SOCIAL/WELFARE SERVICES	Δημιουργία δικτύου αναλυτών, διπλωματών, πολιτικών, δημοσιογράφων και εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών σε κρίσιμα ζητήματα κοινωνικής, πολιτικής και οικονομικής ανασυγκρότησης, θέματα ασφαλείας και εκδημοκρατισμού	0,02	0,023

ΒΟΣΝΙΑ-ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΕΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ	HUMAN RIGHTS MONITORING	Ανάπτυξη αποτελεσματικών εργαλείων για την ενίσχυση της διαδικασίας συμφιλίωσης, για την ανοικοδόμηση της ειρήνης στην Ν.Α. Ευρώπη. Θεσμοθέτηση κατάλληλων μηχανισμών και οργάνωση για την δημιουργία MODUS VIVENDI για την παγίωση των δημοκρατικών ευρωπαϊκών	0,10	0,113
ΥΠΕΞ/ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗ Ν.Α. ΕΥΡΩΠΗ	EXPORT PROMOTION	Συμμετοχή και στήριξη εκδηλώσεων σχετικά με τις εξελίξεις σε θέματα διεθνούς εμπορίου και μεταφορών - τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας στην περιοχή διαχείριση περιφερειακού μηχανισμού, ανάπτυξης, αύξηση της ανταγωνιστικότητας	0,03	0,028
ΥΠΕΞ/ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	LEGAL AND JUDICIAL	Αναδιοργάνωση κοινοβουλευτικών θεσμών, αναμόρφωση δικαστικών θεσμών, καθώς και αναδιοργάνωση του εκπαιδευτικού συστήματος	0,05	0,054
ΥΠΕΞ/Η ΧΑΡΤΑ ΤΟΥ ΡΗΓΑ	MEDICAL EDUCATION/ TRAININ	Μετεκπαιδευτικά σεμινάρια για τις νέες εφαρμογές στην επιστήμη της οδοντιατρικής, φαρμακευτικής, περίθαλψης (εμβόλια - αντιβιώσεις, κ.λ.).	0,01	0,014

ΒΟΣΝΙΑ-ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΙΜΙ-ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΟΝΑΡΚΟΘΕΤΗΣΗΣ	LAND MINE CLEARANCE	Αποναρκοθέτηση της ευρύτερης περιοχής - υπάρξη ναρκοπεδίων - απομάκρυνση ναρκών - δημιουργία πάρκων και βιολογικών καλλιέργειών, αθλοπεδίων και τουριστικών υποδομών	1,66	1,876
ΥΠΕΞ/ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ	HUMAN RIGHTS MONITORING	Διοργάνωση εκδήλωσης του Ινστιτούτου Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου στην Φλωρεντία 13-14.02.2003 με θέμα «Η Ν.-Α. Ευρώπη του 21ου αιώνα: Προκλήσεις της Μεταπολεμικής Εποχής»	0,01	0,011
ΥΠΕΞ/ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ	PROMOTION OF DEVELOPMENT	Διοργάνωση διεθνούς συνάντησης σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την ΥΔΑΣ με αφορμή την ανακοίνωση της Ε.Ε. για την συμμετοχή των μη κρατικών φορέων στην αναπτυξιακή πολιτική της Ε.Ε.	0,02	0,028
ΥΠΕΞ/ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΑΣΠΙΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	HUMAN RIGHTS MONITORING	3ο ετήσιο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «OLYMPIA HUMAN RIGHTS PROGRAMM» αποβλέπει στην ενδυνάμωση και ενεργοποίηση της κοινωνίας των πολιτών, την ενδυνάμωση των δημοκρατικών θεσμών και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, απευθύνεται σε νέους (Φοιτητές Πανεπιστημίου)	0,00	0,003

ΒΟΣΝΙΑ-ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΔΡΑΜΑΣ	ENVIRONMENTAL EDUCATION/ TRAINING	Οργάνωση παιδικού σχεδίου στα σχολεία Α' Βαθμίας και Β' Βαθμίας εκπαίδευσης της Βαλκανικής με γενικό άξονα την ειρήνη, το περιβάλλον και τη ζωή στα Βαλκάνια	0,03	0,034
ΥΠΕΞ/ΠΟΛΙΤΕΣ ΣΕ ΔΡΑΣΗ	GOVERNMENT ADMINISTRATION	Ίδρυση και λειτουργία Ινστιτούτου Επιμόρφωσης και Τεχνογνωσίας βουλευτών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης με στόχο την ποιοτική και ποσοτική βελτίωση του έργου των βουλευτών, την διεύρυνση και εμπέδωση των δημοκρατικών θεσμών και λειτουργιών	0,03	0,030
ΥΠΕΠΘ-Ι.Κ.Υ.	RESEARCH - SCIENTIFIC	Παροχή υποτροφιών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε αλλοδαπούς από αναπτυσσόμενες χώρες για πανεπιστημιακές σπουδές στην Ελλάδα	0,00	0,001
ΥΠΕΧΩΔΕ/ΜΚΟ - Οικολογική Κίνηση Δράμας	ENVIRONMENTAL RESEARCH	Το αντικείμενο του έργου είναι η προώθηση συνεργασίας μεταξύ ΜΚΟ και η δημιουργία ενός βαλκανικού οργανωμένου δίκτυου αναφοράς συνεργαζόμενων φορέων που ασχολούνται με το περιβάλλον κάτω από την ομπρέλα της Ε.Ε., το οποίο αναμένεται να εξελιχθεί σε FORUM	0,02	0,017

ΒΟΣΝΙΑ-ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΜΑΘΡΑ - Υπουργείο Μακεδονίας - Θράκης, Πανεπιστήμιο Μακεδονία, Α.Π.Θ. και Δημοκρίτειο Θράκης	RESEARCH - SCIENTIFIC	Παροχή υποτροφιών	0,00	0,002
ΥΠΜΑΘΡΑ - Υπουργείο Μακεδονίας - Θράκης, Πανεπιστήμιο Μακεδονία, Α.Π.Θ. και Δημοκρίτειο Θράκης	RESEARCH - SCIENTIFIC	Παροχή υποτροφιών	0,01	0,006
ΥΠΟΟ - ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	RESEARCH - SCIENTIFIC	Πλήρης κύκλος σπουδών σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο σε ελληνικά πανεπιστήμια / ΤΕΙ (κυρίως σε σχολές πρακτικής κατεύθυνσης): Δόθηκαν 16 υποτροφίες (οι 13 σε γυναίκες), 15 για προπτυχιακές και 1 για μεταπτυχιακές σπουδές.	0,07	0,081
		ΣΥΝΟΛΟ	4,70	5,314

γ. ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΔΙΚΕΜΕΠ - ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΕΤΩΝ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΠΟΝΤΟΥ	BIOSPHERE PROTECTION	Απορρύπανση της ήδη επιβαρυνμένης Μαύρης Θάλασσας	0,08	0,090
ΙΚΑ - ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	BASIC HEALTH CARE	Παροχή ιατρικών υπηρεσιών σε ανασφάλιστους αλλοδαπούς στην Ελλάδα	1,24	1,405
ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ	AGRICULTURAL EDUCATION/ TRAININ	Παροχή υποτροφιών από το ΜΑΙΧ κατόπιν αιτήματος 4 σπουδαστών από την Βουλγαρία	0,04	0,040
ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ/ΜΑΙΧ	AGRICULTURAL EDUCATION/ TRAININ	Παροχή υποτροφιών από το ΜΑΙΧ κατόπιν αιτήματος 4 σπουδαστών από την Βουλγαρία	0,04	0,040
ΥΠΕΘΟ/ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	LEGAL AND JUDICIAL	Υλοποίηση Β' Φάσης προγράμματος επισημονικής και ερευνητικής συνεργασία για την μεταφορά θεσμικής τεχνογνωσίας.	0,01	0,012
ΥΠΕΞ/«ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ» - ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΓΡΙΑΣ ΖΩΗΣ	ENVIRONMENTAL EDUCATION/ TRAININ	Συναντήσεις εργασίας - κατάρτιση - σεμινάρια - υποδομή - δικτύωση κέντρων ενημέρωσης προβολής δράσεων σε τοπικό και εθνικό επίπεδο	0,05	0,051
ΥΠΕΞ/ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ - ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	CULTURE AND RECREATION	Δημιουργία και δημοσίευση ενός τεκνηρωμένου ευρετηρίου/αρχείου των βυζαντινών τοιχογραφιών Ελλάδος	0,02	0,023

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΑΝΑΠΤΥΣΙΑΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ - «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ»	BUSINESS SERVICES	Το πρόγραμμα αφορά στον σχεδιασμό και την δημιουργία βάσεων δεδομένων προσβάσιμων μέσω INTERNET, με τις οποίες επιχειρείται η ηλεκτρονική διαχείριση οικονομικών και επιχειρηματικών πληροφοριών	0,03	0,036
ΥΠΕΞ/ΓΙΑΤΡΟΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ	HUMAN RIGHTS MONITORING	Δημιουργία ανεξάρτητου κέντρου προστασίας θυμάτων TRAFFICKING από χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, των Βαλκανίων και του Καυκάσου, ξενώνας «ΚΑΛΥΨΩ»	0,07	0,075
ΥΠΕΞ/ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	HUMAN RIGHTS MONITORING	Στήριξη προγραμμάτων για την συνύπαρξη των θρησκευτικών μειονοτήτων στα Δυτικά Βαλκάνια	0,14	0,155
ΥΠΕΞ/ΔΙΑΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	ECONOMIC AND DEVELOPMENT	Η οικονομική ανάπτυξη των Βαλκανίων παράγων εξομάλυνσης των μειονοτικών προβλημάτων	0,01	0,009
ΥΠΕΞ/ΔΙΚΤΥΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΥΡΩΠΗΣ (ΕΛΛΑΔΑ)	HUMAN RIGHTS MONITORING	Ανάπτυξη μοντέλου εκπαίδευσης ειρήνης για περιοχές συγκρούσεων, δημιουργία δικτύων επικοινωνίας, ενίσχυση ενδυνάμωση τεχνογνωσίας στον τομέα της εκπαίδευσης με έμφαση στην ειρηνευτική εκπαίδευση. Το πρόγραμμα βασιζίζεται στον αθλητισμό και στην τέχνη	0,17	0,191

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	HUMAN RIGHTS MONITORING	Συνίσταται στην επιμόρφωση στελεχών μη Κυβερνητικών Οργανώσεων, ακτιβιστών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ακαδημαϊκών σχετικά με τα θεσμικά ζητήματα που αφορούν τις μεταναστεύσεις στην Ευρώπη	0,00	0,005
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΛΙΑΜΕΠ)	GOVERNMENT ADMINISTRATION	Εκπαίδευση νέων ανερχόμενων διαμορφωτών πολιτικής (POLICY MAKERS), διπλωματών, δημοσιογράφων και επιστημόνων.	0,01	0,015
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΛΙΑΜΕΠ)	LEGAL AND JUDICIAL	Εκπαίδευση στελεχών της δημόσιας διοίκησης δικαστών και φορέων της κοινωνίας των πολιτών από τις χώρες Ν.-Α. Ευρώπης σε καίρια θέματα λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών - λειτουργία παρατηρητηρίων θεσμών μεταρρυθμίσεων	0,01	0,017
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΛΙΑΜΕΠ)	SOCIAL/WELFARE SERVICES	Δημιουργία δικτύου αναλυτών, διπλωματών, πολιτικών, δημοσιογράφων και εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών σε κρίσιμα ζητήματα κοινωνικής, πολιτικής και οικονομικής ανασυγκρότησης, θέματα ασφαλείας και εκδημοκρατισμού	0,02	0,023

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗ Ν.Α. ΕΥΡΩΠΗ	BUSINESS SERVICES	Μεταφορά τεχνογνωσίας και ανάπτυξη ικανοτήτων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα για την διαχείριση γνώσης και τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων στην Ν.Α. Ευρώπη.	0,02	0,028
ΥΠΕΞ/ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗ Ν.Α. ΕΥΡΩΠΗ	BUSINESS SERVICES	Στήριξη της πρωτοβουλίας SECI και ο συντονισμός των μηχανισμών του SECI - δημιουργία της βάσης δεδομένων όσον αφορά στις ευκαιρίες για επιχειρηματική συνεργασία	0,01	0,008
ΥΠΕΞ/ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗ Ν.Α. ΕΥΡΩΠΗ	EXPORT PROMOTION	Συμμετοχή και στήριξη εκδηλώσεων σχετικά με τις εξελίξεις σε θέματα διεθνούς εμπορίου και μεταφορών - τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας στην περιοχή διαχείριση περιφερειακού μηχανισμού ανάπτυξης, αύξηση της ανταγωνιστικότητας.	0,03	0,028
ΥΠΕΞ/ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΕΥΡΑΝΕΚ)	AGRICULTURAL EDUCATION/ TRAINING	Εκπαιδευτικά προγράμματα με πιλοτικούς κύκλους κατάρτισης σε τρεις ομάδες στόχους 1) σε παλιούς και νέους αγρότες, 2) σε ανέργους για την δημιουργία δυνατοτήτων απασχόλησης και 3) σε ενδιαφερόμενους να εργασθούν στην Ε.Ε. και ιδιαίτερα σε γυναίκες	0,05	0,051

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/Η ΧΑΡΤΑ ΤΟΥ ΡΗΓΑ	MEDICAL EDUCATION/ TRAINING	Μετεκπαιδευτικά σεμινάρια για τις νέες εφαρμογές στην επιστήμη της οδοντιατρικής, φαρμακευτικής, περίθαλψης (εμβόλια - αντιβιώσεις, κ.τ.λ.)	0,01	0,014
ΥΠΕΞ/Η ΧΑΡΤΑ ΤΟΥ ΡΗΓΑ	WOMEN IN DEVELOPMENT	Πρόγραμμα κατάρτισης γυναικών ηλικίας 18-35 ετών στην αγγλική και την πληροφορική - η εκπαίδευση κατοχυρώνεται με διπλώματα που δίδονται μετά από εξετάσεις από τα Υπουργεία Παιδείας των εν λόγω χωρών.	0,01	0,007
ΥΠΕΞ/ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ	HUMAN RIGHTS MONITORING	Διοργάνωση εκδήλωσης του Ινστιτούτου Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου στην Φλωρεντία 13-14.02.2003 με θέμα «Η Ν.-Α. Ευρώπη του 21ου αιώνα: Προκλήσεις της Μεταπολεμικής Εποχής»	0,01	0,011
ΥΠΕΞ/ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ	PROMOTION OF DEVELOPMENT	Διοργάνωση διεθνούς συνάντησης σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και της ΥΔΑΣ με αφορμή την ανακοίνωση της Ε.Ε. για την συμμετοχή των μη κρατικών φορέων στην αναπτυξιακή πολιτική της Ε.Ε.	0,02	0,028
ΥΠΕΞ/ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (ΙΣΤΑΜΕ) Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ	SME DEVELOPMENT	Κατάρτιση νέων πολιτών της Βουλγαρίας σε θέματα δημιουργίας μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων σε συνθήκες ελεύθερης αγοράς και θεμτού ανταγωνισμού.	0,06	0,068

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	LEGAL AND JUDICIAL	Εκπαίδευση στελεχών της δημόσιας διοίκησης δικαστών και φορέων της κοινωνίας των πολιτών από τις χώρες Ν.-Α. Ευρώπης σε καίρια θέματα λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών, λειτουργία παρατηρητηρίων θεσμικών μεταρρυθμίσεων	0.01	0.012
ΥΠΕΞ/ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΑΣΠΙΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	HUMAN RIGHTS MONITORING	3ο ετήσιο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «OLYMPIA HUMAN RIGHTS PROGRAMM» αποβλέπει στην ενδυνάμωση και ενεργοποίηση της κοινωνίας των πολιτών, την ενδυνάμωση των δημοκρατικών θεσμών και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, απευθύνεται σε νέους (Φοιτητές Πανεπιστημίου).	0.01	0.014
ΥΠΕΞ/ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ	AGRICULTURAL DEVELOPMENT	Αγροτική ανάπτυξη περιοχών με χαμηλή παραγωγικότητα και χαμηλή ποιότητα υπαρχουσών καλλιεργειών. Νέες καλλιέργειες αποδοτικών γεωργικών - οπωροφόρων και δασικών δέντρων - επαγγελματική εκπαίδευση, δημιουργία εισοδήματος	0,05	0,056

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΝΟΜΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΗ	ENVIRONMENTAL POLICY AND ADMIN.	Έρευνα για την ανάπτυξη διακρατικού συντονισμού για την ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση των διασυνοριακών υδάτων. Περιλαμβάνει το διεθνές εθιμικό και συμβατικό δίκαιο, τις διμερείς συμφωνίες και εθνικές νομοθεσίες των δύο χωρών.	0,03	0,039
ΥΠΕΞ/ΟΙΚΟΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΔΡΑΜΑΣ	ENVIRONMENTAL EDUCATION/ TRAINING	Οργάνωση παιδικού σχεδίου στα σχολεία Α' Βαθμίδας και Β' Βαθμίδας εκπαίδευσης της Βαλκανικής με γενικό άξονα την ειρήνη, το περιβάλλον και τη ζωή στα Βαλκάνια	0,03	0,034
ΥΠΕΞ/ΟΙΚΟΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΔΡΑΜΑΣ	ENVIRONMENTAL RESEARCH	Προσπάθεια να συγγραφούν κείμενα από Βαλκάνιους συγγραφείς από όλες τις χώρες της Βαλκανικής. Τα κείμενα αυτά θα γραφούν σε όλες τις Βαλκανικές γλώσσες και θα εκδοθούν σε κάθε Βαλκανική Χώρα.	0,02	0,025
ΥΠΕΞ/ΠΑΚΟΕ (ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ)	ENVIRONMENTAL EDUCATION/ TRAINING	Εκπαίδευση 5.000 μαθητών στην δειγματοληψία και παραμέτρους που αφορούν στην μέτρηση της ραδιενέργειας.	0,06	0,062

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΠΟΛΙΤΕΣ ΣΕ ΔΡΑΣΗ	GOVERNMENT ADMINISTRATION	Ίδρυση και λειτουργία Ινστιτούτου Επιμόρφωσης και Τεχνογνωσίας Βουλευτών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης με στόχο την ποιοτική και ποσοτική βελτίωση του έργου των βουλευτών, την διεύθυνση και εμπέδωση των δημοκρατικών θεσμών και λειτουργιών	0.03	0.030
ΥΠΕΞ/ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΣΟΦΙΑΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΜΙΚΡΩΝ ΕΡΓΩΝ)	BASIC HEALTH INFRASTRUCTURE	Επισκευή του κτιρίου του δημοτικού θεραπευτικού κέντρου του δήμου ΜΕΝΕΡΑΛΝΙ ΒΑΝΙ (Γαματικά Λουτρά) της περιφέρειας Χάσκοβο,	0.02	0.027
ΥΠΕΞ/ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΣΟΦΙΑΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΜΙΚΡΩΝ ΕΡΓΩΝ)	EDUCATION FACILITIES	Πανεπιστήμιο της Σόφιας «ΚΛΗΜΗΣ ΑΡΧΙΔΑΣ»	0.04	0.045
ΥΠΕΞ/ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΣΟΦΙΑΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΜΙΚΡΩΝ ΕΡΓΩΝ)	SOCIAL/WELFARE SERVICES	Επισκευή της κεραμοσκεπής στο ίδρυμα για παιδιά με διανοητική στέρηση από 3 έως 18 ετών «ΖΒΑΝΤΣΕ» του δήμου Σμολιάν.	0.02	0.019
ΥΠΕΞ/ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΣΟΦΙΑΣ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΜΙΚΡΩΝ ΕΡΓΩΝ)	SOCIAL/WELFARE SERVICES	Αντικατάσταση λεβήτων θέρμανσης νερού στο «ίδρυμα για παιδιά και νέους» με διανοητική στέρηση στο Βι-ντράρε του Δήμου Πράβετς της περιφέρειας Σόφιας	0.04	0.045

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΠΘ	PRE-SCHOOL EDUCATION	Υποστήριξη προσχολικής εκπαίδευσης	0,13	0,144
ΥΠΕΠΘ	PRE-SCHOOL EDUCATION	Υποστήριξη προσχολικής εκπαίδευσης	0,15	0,168
ΥΠΕΠΘ	PRE-SCHOOL EDUCATION	Υποστήριξη προσχολικής εκπαίδευσης	0,08	0,096
ΥΠΕΠΘ	PRE-SCHOOL EDUCATION	Υποστήριξη προσχολικής εκπαίδευσης	0,06	0,072
ΥΠΕΠΘ	PRIMARY EDUCATION	Υποστήριξη πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	0,19	0,216
ΥΠΕΠΘ	PRIMARY EDUCATION	Υποστήριξη πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	0,13	0,144
ΥΠΕΠΘ	PRIMARY EDUCATION	Υποστήριξη πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	0,10	0,108
ΥΠΕΠΘ	PRIMARY EDUCATION	Υποστήριξη πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	0,16	0,180
ΥΠΕΠΘ	PRIMARY EDUCATION	Υποστήριξη πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	0,06	0,072
ΥΠΕΠΘ	SECONDARY EDUCATION	Υποστήριξη δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	0,14	0,159
ΥΠΕΠΘ	SECONDARY EDUCATION	Υποστήριξη δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	0,15	0,169
ΥΠΕΠΘ	SECONDARY EDUCATION	Υποστήριξη δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	0,11	0,129
ΥΠΕΠΘ	SECONDARY EDUCATION	Υποστήριξη δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	0,08	0,088
ΥΠΕΠΘ	SECONDARY EDUCATION	Υποστήριξη δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	0,07	0,084

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΠΘ	SECONDARY EDUCATION	Υποστήριξη δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	0,19	0.210
ΥΠΕΠΘ	VOCATIONAL TRAINING	Υποστήριξη επαγγελματικής κατάρτισης	0.10	0.108
ΥΠΕΠΘ	VOCATIONAL TRAINING	Υποστήριξη επαγγελματικής κατάρτισης	0.04	0.046
ΥΠΕΠΘ	VOCATIONAL TRAINING	Υποστήριξη επαγγελματικής κατάρτισης	0.12	0.138
ΥΠΕΠΘ	VOCATIONAL TRAINING	Υποστήριξη επαγγελματικής κατάρτισης	0.06	0.068
ΥΠΕΠΘ-Ι.Κ.Υ.	RESEARCH - SCIENTIFIC	Παροχή υποτροφιών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε αλλοδαπούς από αναπτυσσόμενες χώρες για πανεπιστημιακές σπουδές στην Ελλάδα	0.18	0.208
ΥΠΕΧΩΔΕ/ΜΚΟ - ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ	ENVIRONMENTAL POLICY AND ADMIN.	Η Φάση Α' (διάρκεια 7 μήνες). Περιλαμβάνει: 1. την προετοιμασία του υλικού και την πρώτη συνάντηση στην Ελλάδα (Θεσ/κη). 2. συναντήσεις εργασίας στις αποδέκτριες χώρες (μία ανά χώρα), όπου θα συμπεριλαμβάνεται και επίσκεψη στο πεδίο σε επιλεγόμενη προστασία	0.06	0.072

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΧΩΔΕ/ΜΚΟ - Ένωση Πολιτών Θεσσαλονίκης	ENVIRONMENTAL RESEARCH	Αντικείμενο του έργου είναι η δημιουργία δικτύου επικοινωνίας, αλληλοενημέρωσης και πληροφόρησης σε θέματα περιβάλλοντος μεταξύ των συνεργαζόμενων ΜΚΟ στις αποδέκτριες χώρες και υλοποιείται σε δύο φάσεις.	0,05	0,052
ΥΠΕΧΩΔΕ/ΜΚΟ - Οικολογική Κίνηση Δράμας	ENVIRONMENTAL RESEARCH	Το αντικείμενο του έργου είναι η προώθηση συνεργασίας μεταξύ ΜΚΟ και η δημιουργία ενός βαλκανικού οργανωμένου δικτύου αναφοράς συνεργαζόμενων φορέων που ασχολούνται με το περιβάλλον κάτω από την ομπρέλλα της Ε.Ε. το οποίο αναμένεται να εξελιχθεί σε FORUM	0,02	0,017
ΥΠΜΑΘΡΑ - Υπουργείο Μακεδονίας - Θράκης, Πανεπιστήμιο Μακεδονία, Α.Π.Θ. και Δημοκρίτειο Θράκης	RESEARCH - SCIENTIFIC	Παροχή υποτροφιών	0,01	0,008
ΥΠΟΟ - ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	RESEARCH - SCIENTIFIC	Πλήρης κύκλος σπουδών σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο σε ελληνικά πανεπιστήμια / ΤΕΙ (κυρίως σε σχολές πρακτικής κατεύθυνσης): Δόθηκαν 36 υποτροφίες (οι 27 σε γυναίκες), από τις οποίες 34 για προπτυχιακές και 2 για μεταπτυχιακές σπουδές.	0,17	0,195
		ΣΥΝΟΛΟ	5,12	5,789

δ. ΠΓΔΜ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ	AGRICULTURAL EDUCATION/ TRAINING	Παροχή υποτροφιών από το ΜΑΙΧ, κατόπιν αιτήματος 2 σπουδαστών από τη FYROM	0,02	0,020
ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ/ΜΑΙΧ	AGRICULTURAL EDUCATION/ TRAINING	Παροχή υποτροφιών από το ΜΑΙΧ, κατόπιν αιτήματος 2 σπουδαστών από τη FYROM	0,02	0,020
ΥΠΕΘΟ/ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	LEGAL AND JUDICIAL	Υλοποίηση Β' Φάσης προγράμματος ε- πιστημονικής και ερευνητικής συνερ- γασίας για την μεταφορά θεσμικής τε- χνογνωσίας	0,01	0,012
ΥΠΕΞ/ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ- ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	CULTURE AND RECREATION	Δημιουργία και δημοσίευση ενός τεκ- μηρωμένου ευρετηρίου/αρχείου των βυζαντινών τοιχογραφιών Ελλάδος	0,02	0,023
ΥΠΕΞ/ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ - ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	EMPLOYNENT POLICY AND ADMIN.	Δημιουργία εκπαίδευσης και επαγγελ- ματικής κατάρτισης νέων στο Ντολντέ- νι και Πρίλεπ για άνεργους νέους	0,06	0,068
ΥΠΕΞ/ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΗ ΑΜΥΝΑ - ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΑΣΤΙΚΗ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	EMPLOYNENT POLICY AND ADMIN.	Δημιουργία εκπαίδευσης και επαγγελ- ματικής κατάρτισης νέων στο Γκόστι- βαρ, Τέτοβο και Πρίλεπ για άνεργους νέους	0,03	0,034

ΠΓΔΜ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	HUMAN RIGHTS MONITORING	Στήριξη προγραμμάτων για την συνύ- παρξη των θρησκευτικών μειονοτήτων στα Δυτικά Βαλκάνια	0,14	0,155
ΥΠΕΞ/ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΑ ΣΚΟΠΙΑ	WOMEN IN DEVELOPMENT	Οικονομική στήριξη προγράμματος πε- ριφερειακού κέντρου TASK FORCE για την Ισότητα των Δύο Φύλων	0,10	0,113
ΥΠΕΞ/ΔΙΑΒΑΛΚΑ- ΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	ECONOMIC AND DEVELOPMENT	Η οικονομική ανάπτυξη των Βαλκα- νίων παράγων εξομάλυνσης των μειο- νοτικών προβλημάτων	0,01	0,009
ΥΠΕΞ/ΔΙΑΒΑΛΚΑ- ΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	GOVERNMENT ADMINISTRATION	Αφορά στην εκπαίδευση 40 εκπαιδευ- τών - Η δομή της εκπαιδευτικής διαδι- κασίας στηρίζεται στην διαλογική πα- ρουσίαση των θεμάτων, την ανταλλαγή εμπειριών και την προσαρμογή του α- ναγκαίου θεωρητικού πλαισίου σε συν- θήκες εργασίας	0,03	0,031
ΥΠΕΞ/ΔΙΚΤΥΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΥΡΩΠΗΣ (ΕΛΛΑΔΑ)	HUMAN RIGHTS MONITORING	Ανάπτυξη μοντέλου εκπαίδευσης ειρή- νης για περιοχές συγκρούσεων, δημι- ουργία δικτύων επικοινωνίας, ενίσχυση ενδυνάμωση τεχνογνωσίας στον τομέα της εκπαίδευσης με έμφαση στην ειρη- νευτική εκπαίδευση. Το πρόγραμμα βασίζεται στον αθλητισμό και στην τέ- χνη.	0,17	0,191

ΠΓΔΜ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΔΙΑΣΩΣΗΣ	EMPLOYMENT POLICY AND ADMIN.	Εξασφάλιση χώρου για ίδρυση εργαστηρίου επαγγελματικής κατάρτισης απασχόλησης και εντευκτηρίου, - εξοπλισμός του κέντρου για όλες του τις δραστηριότητες - λειτουργία των διαφόρων υπηρεσιών του κέντρου - κοινωνικές εκδηλώσεις.	0,02	0,027
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΛΙΑΜΕΠ)	GOVERNMENT ADMINISTRATION	Εκπαίδευση νέων ανερχόμενων διαμορφωτών πολιτικής (POLICY), διπλωμάτων, δημοσιογράφων και επισημόνων	0,01	0,015
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΛΙΑΜΕΠ)	LEGAL AND JUDICIAL	Εκπαίδευση στελεχών της δημόσιας διοίκησης, δικαστών και φορέων της κοινωνίας των πολιτών από τις χώρες Ν.-Α. Ευρώπης σε καίρια θέματα λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών - λειτουργία παρατηρητηρίων θεσμών μεταρρυθμίσεων	0,01	0,017
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΛΙΑΜΕΠ)	SOCIAL/WELFARE SERVICES	Δημιουργία δικτύου αναλυτών, διπλωμάτων, πολιτικών, δημοσιογράφων και εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών σε κρίσιμα ζητήματα κοινωνικής, πολιτικής και οικονομικής ανασυγκρότησης, θέματα ασφάλειας και εκδημοκρατισμού	0,02	0,023

ΠΓΔΜ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ	EMPLOYMENT POLICY AND ADMIN.	Το πρόγραμμα περιλαμβάνει ανέγερση/ανακατασκευή μέρους εκπαιδευτικού κέντρου, το οποίο κατά την κρίση στο Κοσσυφοπέδιο είχε στεγάσει πρόσφυγες. Η εκπαίδευση περιλαμβάνει αντιμετώπιση καταστροφών, που προκαλούνται από τον άνθρωπο και αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών	0,07	0,076
ΥΠΕΞ/ΕΠΙΧΕΙΡΗ- ΜΑΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗ Ν.Α. ΕΥΡΩΠΗ	BUSINESS SERVICES	Μεταφορά τεχνογνωσίας και ανάπτυξη ικανοτήτων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα για την διαχείριση γνώσης και τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων στην Ν.Α. Ευρώπη	0,02	0,028
ΥΠΕΞ/ΕΠΙΧΕΙΡΗ- ΜΑΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗ Ν.Α. ΕΥΡΩΠΗ	BUSINESS SERVICES	Μεταφορά τεχνογνωσίας και ανάπτυξη ικανοτήτων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα για την διαχείριση γνώσης και τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων στην Ν.Α. Ευρώπη	0,02	0,028
ΥΠΕΞ/ΕΠΙΧΕΙΡΗ- ΜΑΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗ Ν.Α. ΕΥΡΩΠΗ	BUSINESS SERVICES	Μεταφορά τεχνογνωσίας και ανάπτυξη ικανοτήτων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα για την διαχείριση γνώσης και τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων στην Ν.Α. Ευρώπη.	0,02	0,028

ΠΓΔΜ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑ- ΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗ Ν.Α. ΕΥΡΩΠΗ	EXPORT PROMOTION	Συμμετοχή και στήριξη εκδηλώσεων σχετικά με τις εξελίξεις σε θέματα διεθνούς εμπορίου και μεταφορών - τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας στην περιοχή διαχείριση περιφερειακού μηχανισμού, ανάπτυξης, αύξηση της ανταγωνιστικότητας	0,03	0,028
ΥΠΕΞ/ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΕΣΠΩΝ	CULTURE AND RECREATION	Χρηματοδότηση της διακρατικής συνεργασίας μεταξύ Ελλάδος, Αλβανίας, ΠΓΔΜ για την επίτευξη των στόχων του Πάρκου Πρεσπών.	0,01	0,009
ΥΠΕΞ/ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ - ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	EDUCATION FACILITIES	Ανακατασκευή σχολικών κτιρίων στους Δήμους Γκόστιβαρ και Βιτόλα - αναβάθμιση συστήματος καθαρισμού υδάτων ύδρευσης στον Δήμο Κράτοβο - καταγραφή των αναγκών, μελέτη και σχεδιασμός και επίβλεψη ανακατασκευής κτιρίων και εγκαταστάσεων και ανάθεση έργου	0,09	0,102
ΥΠΕΞ/Η ΧΑΡΤΑ ΤΟΥ ΡΗΓΑ	MEDICAL EDUCATION/ TRAINING	Μετεκπαιδευτικά σεμινάρια για τις νέες εφαρμογές στην επιστήμη της οδοντιατρικής, φαρμακευτικής, περιθάλψης (εμβόλια - αντιβιώσεις, κ.τ.λ.)	0,01	0,014

ΠΓΔΜ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/Η ΧΑΡΤΑ ΤΟΥ ΡΗΓΑ	WOMEN IN DEVELOPMENT	Πρόγραμμα κατάρτισης γυναικών ηλικίας 18-35 ετών στην αγγλική και την πληροφορική - η εκπαίδευση κατοχυρώνεται με διπλώματα που δίδονται μετά από εξετάσεις από τα Υπουργεία Παιδείας των εν λόγω χωρών	0,01	0,007
ΥΠΕΞ/ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ	HUMAN RIGHTS MONITORING	Διοργάνωση εκδήλωσης του Ινστιτούτου Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου στην Φλωρεντία 13-14.02.2003 με θέμα «Η Ν.-Α. Ευρώπη του 21ου αιώνα: Προκλήσεις της Μεταπολεμικής Εποχής»	0,01	0,011
ΥΠΕΞ/ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ (ΚΕΓΜΕ)	WOMEN IN DEVELOPMENT	Δημιουργία διασυνοριακού δικτύου α-γροτοτουρισμού που θα συμβάλλει στην τουριστική ανάπτυξη της περιοχής καταπολέμηση της φτώχειας και της ανεργίας με την δημιουργία απασχόλησης και θέσεων εργασίας	0,01	0,011
ΥΠΕΞ/ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	LEGAL AND JUDICIAL	Συγκριτική προσέγγιση των βασικών συνταγματικών θεσμών με αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών και πρακτικών για την υποστήριξη σε μελλοντικές θεσμικές και νομοθετικές μεταρρυθμίσεις.	0,02	0,023

ΠΓΔΜ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	LEGAL AND JUDICIAL	Εκπαίδευση στελεχών της δημόσιας διοίκησης δικαστών και φορέων της κοινωνίας των πολιτών από τις χώρες Ν.-Α. Ευρώπης σε καίρια θέματα λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών - λειτουργία παρατηρητηρίων θεσμικών μεταρρυθμίσεων	0,01	0,012
ΥΠΕΞ/ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ»	EMPLOUMENT POLICY AND ADMIN.	Πρόγραμμα εκμάθησης Η/Υ σε ανέργους ηλικίας 18-30 ετών, εκπαίδευση σε βασικά και προχωρημένα θέματα υπολογιστών	0,05	0,056
ΥΠΕΞ/ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ/ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΟΤΟΠΩΝ- ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ (ΕΚΒΥ)	WATER RESOURCES PROTECTION	Διοργάνωση συναντήσεων εργασίας, μεταφορά τεχνογνωσίας, εκπαίδευση επιστημόνων από την ΠΓΔΜ σε θέματα πληροφορικής - διαχείρισης υδατικών πόρων σύμφωνα με τα κριτήρια ευρωπαϊκών οδηγιών και διεθνών συμβάσεων	0,02	0,023
ΥΠΕΞ/ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΔΡΑΜΑΣ	ENVIRONMENTAL EDUCATION/ TRAINING	Οργάνωση παιδικού σχεδίου στα σχολεία Α' Βαθμίας και Β' Βαθμίας εκπαίδευσης της Βαλκανικής με γενικό άξονα την ειρήνη, το περιβάλλον και τη ζωή στα Βαλκάνια	0,03	0,034

ΠΓΔΜ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΔΡΑΜΑΣ	ENVIRONMENTAL RESEARCH	Προσπάθεια να συγγραφούν κείμενα από Βαλκάνιους συγγραφείς από όλες τις χώρες της Βαλκανικής. Τα κείμενα αυτά θα γραφούν σε όλες τις Βαλκανικές γλώσσες και θα εκδοθούν σε κάθε Βαλκανική χώρα.	0,02	0,025
ΥΠΕΞ/ΠΟΛΙΤΕΣ ΣΕ ΔΡΑΣΗ	GOVERNMENT ADMINISTRATION	Ίδρυση και λειτουργία Ινστιτούτου Επιμόρφωσης και Τεχνογνωσίας Βουλευτών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης με στόχο την ποιοτική και ποσοτική βελτίωση του έργου των βουλευτών, την διεύρυνση και εμπέδωση των δημοκρατικών θεσμών και λειτουργιών	0,03	0,030
ΥΠΕΠΘ	PRE-SCHOOL EDUCATION	Υποστήριξη προσχολικής εκπαίδευσης	0,01	0,012
ΥΠΕΠΘ	PRIMARY EDUCATION	Υποστήριξη πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	0,02	0,018
ΥΠΕΠΘ	SECONDARY EDUCATION	Υποστήριξη δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	0,02	0,021
ΥΠΕΠΘ	VOCATIONAL TRAINING	Υποστήριξη επαγγελματικής κατάρτισης	0,01	0,009
ΥΠΕΠΘ-Ι.Κ.Υ.	RESEARCH-SCIENTIFIC	Παροχή υποτροφιών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε αλλοδαπούς από αναπτυσσόμενες χώρες για πανεπιστημιακές σπουδές στην Ελλάδα	0,01	0,007

ΠΓΔΜ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΧΩΔΕ/ΑΡΙΣΤΟ- ΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	BIOSPHERE PROTECTION	Οι επιμέρους δράσεις του έργου περιλαμβάνουν καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης, ανάπτυξη κοινής μεθοδολογίας, έλεγχος της μεθοδολογίας στο πεδίο, επεξεργασία δεδομένων και συγγραφή τελικής έκθεσης αξιολόγησης και πεπραγμένων	0,09	0,096
ΥΠΕΧΩΔΕ/ΜΚΟ - ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ	ENVIRONMENTAL POLICY AND ADMIN.	Η Φάση Α' (διάρκεια 7 μήνες): περιλαμβάνει: 1. την προετοιμασία του υλικού και την πρώτη συνάντηση στη Ελλάδα (Θεσ/κη). 2. συναντήσεις εργασίας στις αποδέκτριες χώρες (μία ανά χώρα), όπου θα συμπεριλαμβάνεται και επίσκεψη στο πεδίο σε επιλεγόμενη προστασία	0,06	0,072
ΥΠΕΧΩΔΕ/ΜΚΟ - Εταιρία Προστασίας Πρεσπών ΕΠΠ	BIO-DIVERSITY	Αντικείμενο του προγράμματος είναι η εφαρμογή ενός προτύπου προγράμματος ανάπτυξης, το οποίο θα βασίζεται στις αρχές της αειφορίας, της διατήρησης και αξιοποίησης των φυσικών πόρων με τη συνεργασία τριών διαφορετικών κρατών, της Ελλάδας, Αλβανίας και ΠΓΔΜ	0,09	0,099

ΠΓΔΜ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΧΩΔΕ/ΜΚΟ - Οικολογική Κίνηση Δράμας	ENVIRONMENTAL RESEARCH	Το αντικείμενο του έργου είναι η προώθηση συνεργασίας μεταξύ ΜΚΟ και η δημιουργία ενός βαλκανικού οργανωμένου δίκτυου αναφοράς συνεργαζόμενων φορέων που ασχολούνται με το περιβάλλον κάτω από την ομπρέλλα της Ε.Ε., το οποίο αναμένεται να εξελιχθεί σε FORUM	0,02	0,017
ΥΠΕΧΩΔΕ/ΜΚΟ - Οικολογική Κίνηση Θεσσαλονίκης	WATER RESOURCES PROTECTION	Φάση Α' (διάρκεια 8 μήνες): περιλαμβάνει: 1. καταγραφή της υπάρχουσας κατάστασης και εντοπισμός του προβλήματος. Κατά τη διάρκεια αυτής της φάσης και με την συνεργασία των συμμετεχόντων από την ΠΓΔΜ θα παρουσιασθεί το ακριβές χρονοδιάγραμμα των δράσεων	0,14	0,156
ΥΠΟΟ - ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	RESEARCH - SCIENTIFIC	Πλήρης κύκλος σπουδών σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο σε ελληνικά πανεπιστήμια / ΤΕΙ (κυρίως σε σχολές πρακτικής κατεύθυνσης): Δόθηκαν 19 υποτροφίες (οι 10 σε γυναίκες) για προπτυχιακές σπουδές	0,08	0,086
		ΣΥΝΟΛΟ	1,68	1,895

ε. ΣΕΡΒΙΑ/ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΚΚΕ	ENVIRONMENTAL EDUCATION/ TRAINING	Οι δράσεις του έργου περιλαμβάνουν την κατάρτιση από την Ομάδα περιβάλλοντος του ΕΚΚΕ, ερευνητών από άλλες χώρες της Βαλκανικής για την παροχή τεχνογνωσίας και ανάπτυξη ικανοτήτων ως προς την καταγραφή όλων των συναρμοδίων φορέων σε θέματα περιβάλλοντος	0,04	0,048
ΙΚΑ-ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	BASIC HEALTH CARE	Παροχή ιατρικών υπηρεσιών σε ανασφάλιστους αλλοδαπούς στην Ελλάδα	0,02	0,023
ΜΚΟ-ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ	EMERGENCY/ DISTRESS RELIEF	Παροχή επείγουσας βοήθειας (900 δέματα)	0,04	0,050
ΥΠΕΘΑ/ΓΕΣ/4ΕΓ	POST-CONFLICT PEACE-BUILDING	Μεταφορά και διανομή ανθρωπιστικής βοήθειας. Παροχή υγειονομικής υποστήριξης. Εκτέλεση μικρών έργων υποδομής	48,18	54,435
ΥΠΕΘΟ/ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	LEGAL AND JUDICIAL	Υλοποίηση Β' Φάσης προγράμματος επιστημονικής και ερευνητικής συνεργασίας για την μεταφορά θεσμικής τεχνογνωσίας	0,01	0,012

ΣΕΡΒΙΑ/ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ - ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	CULTURE AND RECREATION	Δημιουργία και δημοσίευση ενός τεκμηριωμένου ευρετηρίου/αρχείου των βυζαντινών τοιχογραφιών Ελλάδος	0,02	0,023
ΥΠΕΞ/ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ - ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	CULTURE AND RECREATION	Δημιουργία και δημοσίευση ενός τεκμηριωμένου ευρετηρίου/αρχείου των βυζαντινών τοιχογραφιών Ελλάδος	0,02	0,023
ΥΠΕΞ/ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ - «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ»	BUSINESS SERVICES	Το πρόγραμμα αφορά στον σχεδιασμό και την δημιουργία βάσεως δεδομένων προσβάσιμων μέσω INTERNET, με τις οποίες επιχειρείται η ηλεκτρονική διαχείριση οικονομικών και επιχειρηματικών πληροφοριών	0,03	0,036
ΥΠΕΞ/ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ - «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ»	BUSINESS SERVICES	Σχεδίαση και ανάπτυξη δομών τεχνολογικής υποστήριξης - παροχή τεχνικής βοήθειας για την ανάπτυξη θερμοκοιτίδας τεχνολογικής καινοτομίας	0,40	0,452
ΥΠΕΞ/ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ - «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ»	BUSINESS SERVICES	Σχεδίαση και ανάπτυξη δομών τεχνολογικής υποστήριξης - παροχή τεχνικής βοήθειας για την ανάπτυξη θερμοκοιτίδας τεχνολογικής καινοτομίας	0,40	0,452
ΥΠΕΞ/ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΠΟΝΤΙΚΟΡΙΤΣΑ (ΤΑΜΕΙΟ ΜΙΚΡΩΝ ΕΡΓΩΝ)	CULTURE AND RECREATION	Κάλυψη μέρους της δαπάνης κατασκευής και ανέγερσης μνημείου για τον ήρωα της ελληνικής επανάστασης Βάσο Μαυροβουνιώτη από το Δήμο Ποντικόριτσα	0,01	0,011

ΣΕΡΒΙΑ/ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΠΟΝΤΙΚΟΡΙΤΣΑ (ΤΑΜΕΙΟ ΜΙΚΡΩΝ ΕΡΓΩΝ)	EDUCATION FACILITIES	Αγορά από την τοπική αγορά 14 Η/Υ και Δωρεά τους σε σχολεία του Μαυ- ροβουνίου	0,01	0,017
ΥΠΕΞ/ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΠΟΝΤΙΚΟΡΙΤΣΑ (ΤΑΜΕΙΟ ΜΙΚΡΩΝ ΕΡΓΩΝ)	MEDICAL SERVICES	Αγορά επιβατικού αυτοκινήτου, τύπου VOLKSWAGEN GOLF VARIANT, 1.4, 16 V και δωρεά αυτού σε κέντρο υγείας στην Ποντικόριτσα για παροχή ιατρικών υπηρεσιών κατ' οίκον προς εξυπηρέτηση ασθενών μη δυναμένων να μετακινηθούν	0,01	0,012
ΥΠΕΞ/ΓΙΑΤΡΟΙ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ	BASIC HEALTH CARE	Παροχή βοήθειας και υποστήριξης διαβητικών ασθενών με ινσουλίνη και εκπαιδευτικά σεμινάρια	0,02	0,020
ΥΠΕΞ/ΓΙΑΤΡΟΙ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΡΑ	BASIC HEALTH INFRASTRUCTURE	Εξοπλισμός εξωτερικών ιατρείων-με- ταφορά τεχνογνωσίας - ενδυνάμωση γνώσεων του απασχολούμενου προσω- πικού	0,04	0,041
ΥΠΕΞ/ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	HUMAN RIGHTS MONITORING	Στήριξη προγραμμάτων για την συνύ- παρξη των θρησκευτικών μειονοτήτων στα Δυτικά Βαλκάνια	0,14	0,155

ΣΕΡΒΙΑ/ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΔΙΑΒΑΛΚΑ- ΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	CULTURE AND RECREATION	Ανοικοδόμηση του κατεστραμμένου κτιρίου της δημοτικής βιβλιοθήκης, κα- τάλληλος εξοπλισμός με βιβλιοθήκης, βιβλία, ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Η επαρχία MEDEVEDA βρίσκεται στην Ν.Α. Σερβία και πρόκειται για μια πολυεθνική, πολυθρησκευτική και πο- λυπολιτισμική	0,06	0,062
ΥΠΕΞ/ΔΙΚΤΥΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΥΡΩΠΗΣ (ΕΛΛΑΔΑ)	HUMAN RIGHTS MONITORING	Ανάπτυξη μοντέλου εκπαίδευσης ειρή- νης για περιοχές συγκρούσεων, δημι- ουργία δικτύων επικοινωνίας, ενίσχυση ενδυνάμωση τεχνογνωσίας στον τομέα της εκπαίδευσης με έμφαση στην ειρη- νευτική εκπαίδευση. Το πρόγραμμα βασίζεται στον αθλητισμό και στην τέ- χνη.	0,17	0,191
ΥΠΕΞ/ΔΙΚΤΥΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΥΡΩΠΗΣ (ΕΛΛΑΔΑ)	HUMAN RIGHTS MONITORING	Ανάπτυξη μοντέλου εκπαίδευσης ειρή- νης για περιοχές συγκρούσεων, δημι- ουργία δικτύων επικοινωνίας, ενίσχυση ενδυνάμωση τεχνογνωσίας στον τομέα της εκπαίδευσης με έμφαση στην ειρη- νευτική εκπαίδευση. Το πρόγραμμα βασίζεται στον αθλητισμό και στην τέ- χνη.	0,17	0,191

ΣΕΡΒΙΑ/ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/Ε31	RESEARCH - SCIENTIFIC	Παροχή υποτροφιών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε αλλοδαπούς φοιτητές από αναπτυσσόμενες χώρες σε ελληνικά εκπαιδευτικά ιδρύματα	0,08	0,085
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΛΙΑΜΕΠ)	GOVERNMENT ADMINISTRATION	Εκπαίδευση νέων ανερχόμενων διαμορφωτών πολιτικής (POLICY MAKERS), διπλωματών, δημοσιογράφων και επιστημόνων	0,01	0,015
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΛΙΑΜΕΠ)	LEGAL AND JUDICIAL	Εκπαίδευση στελεχών της δημόσιας διοίκησης δικαστών και φορέων της κοινωνίας των πολιτών από τις χώρες Ν.Α. - Ευρώπης σε καίρια θέματα λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών - λειτουργία παρατηρητηρίων θεσμικών μεταρρυθμίσεων.	0,01	0,017
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΛΙΑΜΕΠ)	SOCIAL/WELFARE SERVICES	Δημιουργία δικτύου αναλυτών, διπλωματών, πολιτικών, δημοσιογράφων και εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών σε κρίσιμα ζητήματα κοινωνικής, πολιτικής και οικονομικής ανασυγκρότησης, θέματα ασφαλείας και εκδημοκρατισμού	0,02	0,023

ΣΕΡΒΙΑ/ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΕΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ	HUMAN RIGHTS MONITORING	Ανάπτυξη αποτελεσματικών εργαλείων για την ενίσχυση της διαδικασίας συμφιλίωσης, για την ανοικοδόμηση της ειρήνης στην Ν.Α. Ευρώπη. Θεσμοθέτηση κατάλληλων μηχανισμών και οργάνωση για την δημιουργία MODUS VIVENDI για την παγίωση των δημοκρατικών ευρωπαϊκών	0,10	0,113
ΥΠΕΞ/ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗ Ν.Α. ΕΥΡΩΠΗ	BUSINESS SERVICES	Μεταφορά τεχνογνωσίας και ανάπτυξη ικανοτήτων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για την διαχείριση γνώσης και τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων στην Ν.Α. Ευρώπη.	0,02	0,028
ΥΠΕΞ/ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗ Ν.Α. ΕΥΡΩΠΗ	BUSINESS SERVICES	Στήριξη της πρωτοβουλίας SECI και ο συντονισμός των μηχανισμών του SECI - δημιουργία της βάσης δεδομένων όσον αφορά στις ευκαιρίες για επιχειρηματική συνεργασία	0,01	0,008
ΥΠΕΞ/ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗ Ν.Α. ΕΥΡΩΠΗ	EXPORT PROMOTION	Συμμετοχή και στήριξη εκδηλώσεων σχετικά με τις εξελίξεις σε θέματα διεθνούς εμπορίου και μεταφορών, τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας στην περιοχή διαχείρισης περιφερειακού μηχανισμού ανάπτυξης, αύξηση της ανταγωνιστικότητας	0,03	0,028

ΣΕΡΒΙΑ/ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ - ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	AID TO REFUGEES (IN RECIP. COUNTRY)	Ενίσχυση των δυνατοτήτων επιστροφής των εκτοπισμένων προσφύγων στο Κοσσυφοπέδιο, χρηματοδότηση μικρών προγραμμάτων εισοδηματικής παραγωγής και μικροεπιχειρήσεων	0,18	0,198
ΥΠΕΞ/ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ - ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	HOUSING POLICY AND ADMIN.	Κατασκευή κατοικιών 25 οικογενειών που υπέστησαν ζημιές κατά την κρίση του 1999, παροχή οικονομικών υλικών και οικοδομικών εργασιών.	0,15	0,169
ΥΠΕΞ/ΧΑΡΤΑ ΤΟΥ ΡΗΓΑ	MEDICAL EDUCATION/ TRAININ	Μετεκπαιδευτικά σεμινάρια για τις νέες εφαρμογές στην επιστήμη της οδοντιατρικής, φαρμακευτικής, περίθαλψης (εμβόλια - αντιβιώσεις, κ.τ.λ.)	0,01	0,014
ΥΠΕΞ/ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ	ECONOMIC AND DEVELOPMENT	Συνάντηση εμπειρογνομάνων με θέμα «Η διεύθυνση της Ε.Ε.: Κανονιστική σύγκλιση στις μη εντασσόμενες χώρες»	0,03	0,034
ΥΠΕΞ/ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΤΗΜΙΟΥ	HUMAN RIGHTS MONITORING	Διοργάνωση εκδήλωσης του Ινστιτούτου Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου στην Φλωρεντία 13-14.02.2003 με θέμα «Η Ν.Α. Ευρώπη του 21ου αιώνα: Προκλήσεις της Μεταπολεμικής Εποχής»	0,01	0,011

ΣΕΡΒΙΑ/ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΘΕΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ (ΚΕΠΚΕ)	MEDICAL SERVICES	Πρόγραμμα συνεργασίας για μεταφο- ρά τεχνογνωσίας, καινοτόμων μεθόδων εργασίας και «Αποϊδρυματοποίησης», ενημέρωση πληροφόρηση και ευαισθη- τοποίηση των πολιτών της Σερβίας.	0,03	0,033
ΥΠΕΞ/ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ (ΚΕΔΕ)	HEALTH POLICY & ADMIN.	Δημιουργία και λειτουργία δικτύου ΜΚΟ για την προώθηση της Δημόσιας Υγείας και διατροφής σε επίπεδο κοι- νότητας	0,01	0,012
ΥΠΕΞ/ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	LEGAL AND JUDICIAL	Εκπαίδευση στελεχών της δημόσιας δι- οίκησης δικαστών και φορέων της κοι- νωνίας των πολιτών από τις χώρες Ν.Α. Ευρώπης σε καίρια θέματα λει- τουργίας των δημοκρατικών θεσμών - λειτουργία παρατηρητηρίων θεσμικών μεταρρυθμίσεων	0,01	0,012
ΥΠΕΞ/ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΑΣΠΙΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	HUMAN RIGHTS MONITORING	3ο ετήσιο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «OLYMPIA HUMAN RIGHTS PROGRAMM» αποβλέπει στην ενδυ- νάμωση και ενεργοποίηση της κοινω- νίας των πολιτών, την ενδυνάμωση των δημοκρατικών θεσμών και την προστα- σία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, α- πευθύνεται σε νέους (φοιτητές πανεπι- στημίου).	0,00	0,003

ΣΕΡΒΙΑ/ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΝΟΜΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΗ	ENVIRONMENTAL POLICY AND ADMIN.	Σύνταξη πρακτικού εγχειριδίου περιβαλλοντικής διοίκησης και δημιουργία ιστοσελίδας για την υποθέτηση διοικητικών πρακτικών και την προώθηση πολιτικών για την βιώσιμη ανάπτυξη στην Σερβία και Μαυροβούνιο για την αποκατάσταση των μηχανισμών περιβαλλοντικής προστασίας	0.07	0,079
ΥΠΕΞ/ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΔΡΑΜΑΣ	ENVIRONMENTAL EDUCATION/ TRAINING	Οργάνωση παιδικού σχεδίου στα σχολεία Α' Βάθ/μιας και Β' Βάθ/μιας εκπαίδευσης της Βαλκανικής με γενικό άξονα την ειρήνη, το περιβάλλον και τη ζωή στα Βαλκάνια	0.03	0,034
ΥΠΕΞ/ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΔΡΑΜΑΣ	ENVIRONMENTAL EDUCATION/ TRAINING	Οργάνωση παιδικού σχεδίου στα σχολεία Α' Βάθ/μιας και Β' Βάθ/μιας εκπαίδευσης της Βαλκανικής με γενικό άξονα την ειρήνη, το περιβάλλον και τη ζωή στα Βαλκάνια	0.03	0,034
ΥΠΕΞ/ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΔΡΑΜΑΣ	ENVIRONMENTAL RESEARCH	Προσπάθεια να συγγραφούν κείμενα από Βαλκάνιους συγγραφείς από όλες τις χώρες της Βαλκανικής. Τα κείμενα αυτά θα γραφούν σε όλες τις Βαλκανικές γλώσσες και θα εκδοθούν σε κάθε Βαλκανική χώρα	0.02	0,025

ΣΕΡΒΙΑ/ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΠΟΛΙΤΕΣ ΣΕ ΔΡΑΣΗ	GOVERNMENT ADMINISTRATION	Ίδρυση και λειτουργία Ινστιτούτου Επιμόρφωσης και Τεχνογνωσίας Βουλευτών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης με στόχο την ποιοτική και ποσοτική βελτίωση του έργου των βουλευτών, την διεύρυνση και εμπέλωση των δημοκρατικών θεσμών και λειτουργιών	0,03	0,030
ΥΠΕΞ/ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΟΥ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΜΙΚΡΩΝ ΕΡΓΩΝ)	HOUSING POLICY AND ADMIN.	Εκπόνηση μελέτης από το Οικονομικό Ινστιτούτο Μελέτης σε θέμα «πρόγραμμα απόκτησης διαμερισμάτων για τα μέλη του στρατού της Σερβίας - Μαυροβουνίου, μέρος Β' - Μελέτη της δυνατότητας πραγματοποίησης»	0,05	0,056
ΥΠΕΞ/ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΟΥ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΜΙΚΡΩΝ ΕΡΓΩΝ)	HOUSING POLICY AND ADMIN.	Εκπόνηση μελέτης από το Οικονομικό Ινστιτούτο μελέτης με θέμα «πρόγραμμα απόκτησης διαμερισμάτων για τα μέλη του στρατού της Σερβίας - Μαυροβουνίου, Μέρος Α' - ανάλυση κατάστασης»	0,05	0,056
ΥΠΕΞ/ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΟΥ (ΤΑΜΕΙΟΝ ΜΙΚΡΩΝ ΕΡΓΩΝ)	RECONSTRUCTION RELIEF	Επίλυση και τακτοποίηση νομικών και διοικητικών προβλημάτων των Σέρβων προσφύγων	0,02	0,023

ΣΕΡΒΙΑ/ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ROCKEFELLER	EMPLOUMENT POLICY AND ADMIN.	Αφορά στην χρηματοδότηση των κομμάτων, στην συνεργασία για την δημιουργία θέσεων εργασίας, συνεργασία για την πολιτική, κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των χωρών της Ν.-Α. Ευρώπης	0,26	0,289
ΥΠΕΞ/ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ROCKEFELLER	EMPLOUMENT POLICY AND ADMIN.	Αφορά στην χρηματοδότηση των κομμάτων, στην συνεργασία για την δημιουργία θέσεων εργασίας, συνεργασία για την πολιτική, κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των χωρών της Ν.-Α. Ευρώπης	0,26	0,289
ΥΠΕΞ/ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ROCKEFELLER	EMPLOUMENT POLICY AND ADMIN.	Αφορά στην χρηματοδότηση των κομμάτων, στην συνεργασία για την δημιουργία θέσεων εργασίας, συνεργασία για την πολιτική, κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των χωρών της Ν.-Α. Ευρώπης.	0,26	0,289
ΥΠΕΞ/ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ ΤΟΥ ΑΙΜΟΥ ΚΑΙ - ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	SOCIAL/WELFARE SERVICES	Δημιουργία κέντρου πληροφόρησης και ψυχολογικής στήριξης κακοποιημένων γυναικών - προβολή του κέντρου - προώθηση των ίσων ευκαιριών	0,17	0,192

ΣΕΡΒΙΑ/ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΠΘ	PRE-SCHOOL EDUCATION	Υποστήριξη προσχολικής εκπαίδευσης	0,06	0,069
ΥΠΕΠΘ	PRIMARY EDUCATION	Υποστήριξη πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	0,09	0,104
ΥΠΕΠΘ	SECONDARY EDUCATION	Υποστήριξη δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	0,11	0,121
ΥΠΕΠΘ	VOCATIONAL TRAINING	Υποστήριξη επαγγελματικής κατάρτισης	0,05	0,052
ΥΠΕΠΘ-Ι.Κ.Υ.	RESEARCH - SCIENTIFIC	Παροχή υποτροφιών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε αλλοδαπούς από αναπτυσσόμενες χώρες για πανεπιστημιακές σπουδές στην Ελλάδα	0,06	0,073
ΥΠΕΧΩΔΕ/ΜΚΟ - Οικολογική Κίνηση Δράμας	ENVIRONMENTAL RESEARCH	Το αντικείμενο του έργου είναι η προώθηση συνεργασίας μεταξύ ΜΚΟ και η δημιουργία ενός βαλκανικού οργανωμένου δικτύου αναφοράς συνεργαζόμενων φορέων που ασχολούνται με το περιβάλλον κάτω από την ομπρέλα της Ε.Ε., το οποίο αναμένεται να εξελιχθεί σε FORUM	0,02	0,017

ΣΕΡΒΙΑ/ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΟΟ - ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	RESEARCH - SCIENTIFIC	Πλήρης κύκλος σπουδών σε προπτυ- χιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο σε ελ- ληνικά πανεπιστήμια / ΤΕΙ (κυρίως σε σχολές πρακτικής κατεύθυνσης): Δό- θηκαν 47 υποτροφίες (οι 32 σε γυναί- κες), από τις οποίες 42 για προπτυχια- κές και 5 για μεταπτυχιακές σπουδές.	0,23	0,254
ΥΠΥΓ/ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ / Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	MEDICAL SERVICES	Αγορά δύο μηχανημάτων αιμοκαθάρ- σης για το νοσοκομείο του Κράλιεβο	0,03	0,038
		ΣΥΝΟΛΟ	52,40	59,208

στ. ΡΟΥΜΑΝΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΚΚΕ	ENVIRONMENTAL EDUCATION/ TRAINING	Οι δραΐσεις του έργου περιλαμβάνουν την κατάρτιση από την Ομάδα περιβάλλοντος του ΕΚΚΕ, ερευνητών από άλλες χώρες της Βαλκανικής για την παροχή τεχνογνωσίας και ανάπτυξη ικανοτήτων ως προς την καταγραφή όλων των συναρμοδιών φορέων σε θέματα περιβάλλοντος.	0,04	0,048
ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	GOVERNMENT ADMINISTRATION	Συνομιλίες με ρουμάνους αξιωματούχους για θέματα ανάπτυξης	0,01	0,012
ΔΙΚΕΜΕΠ - ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΕΤΩΝ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΠΟΝΤΟΥ	RESEARCH - SCIENTIFIC	Οργάνωση και ενίσχυση της Ρουμανικής Ακαδημίας Επιστημών	0,06	0,068
ΙΚΑ-ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	BASIC HEALTH CARE	Παροχή ιατρικών υπηρεσιών σε ανασφάλιστους αλλοδαπούς στην Ελλάδα	0,76	0,862
ΜΚΟ - ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ	EMERGENCY/ DISTRESS RELIEF	Παροχή επείγουσας βοήθειας (4.049 δέματα)	0,38	0,428
ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ/ΜΑΙΧ	AGRICULTURAL EDUCATION/TRAINING	Παροχή υποτροφιών από το ΜΑΙΧ σε 12 σπουδαστές από τη Ρουμανία	0,11	0,119

ΡΟΥΜΑΝΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΑΝ/ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ/ΑΝΑ- ΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ Α.Ε.	CULTURE AND RECREATION	Παροχή τεχνικής βοήθειας στις Παρευ- ξείνιες Χώρες Τουρκία - Γεωργία - Ρουμανία για τη διαφοροποίηση και ε- μπλουτισμό του τουριστικού τους πα- κέτου	0,04	0,044
ΥΠΕΘΟ/ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	LEGAL AND JUDICIAL	Υλοποίηση Β' Φάσης προγράμματος ε- πιστημονικής και ερευνητικής συνερ- γασίας για την μεταφορά θεσμικής τε- χνογνωσίας	0,01	0,012
ΥΠΕΞ/ΔΙΑΒΑΛΚΑ- ΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	ECONOMIC AND DEVELOPMENT	Η οικονομική ανάπτυξη των Βαλκα- νίων παράγων εξομάλυνσης των μειο- νοτικών προβλημάτων	0,01	0,009
ΥΠΕΞ/ΔΙΑΒΑΛΚΑ- ΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ	EDUCATION FACILITIES	Ίδρυση και ανέγερση ολοκληρωμένου κέντρου για την εκπαίδευση και την υ- ποστήριξη των παιδιών των Αθίγγα- νων	0,07	0,079
ΥΠΕΞ/ΔΙΚΤΥΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΥΡΩΠΗΣ (ΕΛΛΑΔΑ)	HUMAN RIGHTS MONITORING	Ανάπτυξη μοντέλου εκπαίδευσης ειρή- νης για περιοχές συγκρούσεων, δημι- ουργία δικτύων επικοινωνίας, ενίσχυση ενδυνάμωση τεχνογνωσίας στον τομέα της εκπαίδευσης με έμφαση στην ειρη- νευτική εκπαίδευση. Το πρόγραμμα βασίζεται στον αθλητισμό και στην τέ- χνη	0,17	0,191

ΡΟΥΜΑΝΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΛΙΑΜΕΠ)	GOVERNMENT ADMINISTRATION	Εκπαίδευση νέων ανερχόμενων δια- μορφωτών πολιτικής (POLICY MAKERS), διπλωμάτων, δημοσιογρά- φων και επιστημόνων	0,01	0,015
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΛΙΑΜΕΠ)	LEGAL AND JUDICIAL	Εκπαίδευση στελεχών της δημόσιας δι- οίκησης, δικαστών και φορέων της κοι- νωνίας των πολιτών από τις χώρες Ν.- Α. Ευρώπης σε καίρια θέματα λειτουρ- γίας των δημοκρατικών θεσμών - λει- τουργία παρατηρητηρίων θεσμικών με- ταρρυθμίσεων	0,01	0,017
ΥΠΕΞ/ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΛΙΑΜΕΠ)	SOCIAL/WELFARE SERVICES	Δημιουργία δικτύου αναλυτών, διπλω- μάτων, πολιτικών, δημοσιογράφων και εκπροσώπων της κοινωνίας των πολι- τών σε κρίσιμα ζητήματα κοινωνικής, πολιτικής και οικονομικής ανασυγκρό- τησης, θέματα ασφάλειας και εκδημο- κρατισμού	0,02	0,023
ΥΠΕΞ/ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑ- ΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗ Ν.Α. ΕΥΡΩΠΗ	BUSINESS SERVICES	Μεταφορά τεχνογνωσίας και ανάπτυ- ξη ικανοτήτων του δημοσίου και ιδιω- τικού τομέα για τη διαχείριση γνώσης και τη λήψη επιχειρηματικών αποφά- σεων στην Ν.Α. Ευρώπη	0,02	0,028

ΡΟΥΜΑΝΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗ Ν.Α. ΕΥΡΩΠΗ	BUSINESS SERVICES	Στήριξη της πρωτοβουλίας SECI και ο συντονισμός των μηχανισμών του SECI - δημιουργία της βάσης δεδομένων όσον αφορά στις ευκαιρίες για επιχειρηματική συνεργασία.	0,01	0,008
ΥΠΕΞ/ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗ Ν.Α. ΕΥΡΩΠΗ	EXPORT PROMOTION	Συμμετοχή και στήριξη εκδηλώσεων σχετικά με τις εξελίξεις σε θέματα διεθνούς εμπορίου και μεταφορών - τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας στην περιοχή διαχείριση περιφερειακού μηχανισμού ανάπτυξης, αύξηση της ανταγωνιστικότητας	0,03	0,028
ΥΠΕΞ/Η ΧΑΡΤΑ ΤΟΥ ΡΗΓΑ	MEDICAL EDUCATION/ TRAINING	Μετεκπαιδευτικά σεμινάρια για τις νέες εφαρμογές στην επιστήμη της οδοντιατρικής, φαρμακευτικής, περιθάλψης (εμβόλια - αντιβιώσεις, κ.τλ.)	0,01	0,014
ΥΠΕΞ/ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	LEGAL AND JUDICIAL	Εκπαίδευση στελεχών της δημόσιας διοίκησης, δικαστών και φορέων της κοινωνίας των πολιτών από τις χώρες Ν.-Α. Ευρώπης σε καίρια θέματα λειτουργίας των δημοκρατικών θεσμών - λειτουργία παρατηρητηρίων θεσμικών μεταρρυθμίσεων.	0,01	0,012

ΡΟΥΜΑΝΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΜΟΜΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΗ	ENVIRONMENTAL POLICY AND ADMIN.	Το πρόγραμμα διερευνά το νομικό πλαίσιο για την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων και διασυνοριακό πλαίσιο	0,02	0,027
ΥΠΕΞ/ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΔΡΑΜΑΣ	ENVIRONMENTAL EDUCATION/ TRAINING	Οργάνωση παιδικού σχεδίου στα σχολεία Α' Βάθμιας και Β' Βάθμιας εκπαίδευσης της Βαλκανικής με γενικό άξονα την ειρήνη, το περιβάλλον και τη ζωή στα Βαλκάνια	0,03	0,034
ΥΠΕΞ/ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΔΡΑΜΑΣ	ENVIRONMENTAL RESEARCH	Προσπάθεια να συγγραφούν κείμενα από Βαλκάνιους συγγραφείς από όλες τις χώρες της Βαλκανικής. Τα κείμενα αυτά θα γραφούν σε όλες τις Βαλκανικές γλώσσες και θα εκδοθούν σε κάθε Βαλκανική χώρα.	0,02	0,025
ΥΠΕΞ/ΠΟΛΙΤΕΣ ΣΕ ΔΡΑΣΗ	GOVERNMENT ADMINISTRATION	Ίδρυση και λειτουργία Ινστιτούτου Επιμόρφωσης και Τεχνογνωσίας Βουλευτών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης με στόχο την ποιοτική και ποσοτική βελτίωση του έργου των βουλευτών, την διεύρυνση και εμπέδωση των δημοκρατικών θεσμών και λειτουργιών	0,03	0,030

ΡΟΥΜΑΝΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΞ/ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ (ΤΑΜΕΙΟ ΜΙΚΡΩΝ ΕΡΓΩΝ)	EDUCATION FACILITIES	Ανακαίνιση των χώρων και προμήθεια εξοπλισμού πληροφορικής και επίπλων του Τμήματος Ελληνικής Γλώσσας της Σχολής Ξένων Γλωσσών και Λογοτε- χνίας του Πανεπιστημίου Βουκουρε- στίου	0,04	0,040
ΥΠΕΠΘ	PRE-SCHOOL EDUCATION	Υποστήριξη προσχολικής εκπαίδευσης	0,08	0,089
ΥΠΕΠΘ	PRE-SCHOOL EDUCATION	Υποστήριξη προσχολικής εκπαίδευσης	0,04	0,050
ΥΠΕΠΘ	PRE-SCHOOL EDUCATION	Υποστήριξη προσχολικής εκπαίδευσης	0,05	0,060
ΥΠΕΠΘ	PRIMARY EDUCATION	Υποστήριξη πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	0,03	0,030
ΥΠΕΠΘ	PRIMARY EDUCATION	Υποστήριξη πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	0,09	0,104
ΥΠΕΠΘ	PRIMARY EDUCATION	Υποστήριξη πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	0,07	0,074
ΥΠΕΠΘ	PRIMARY EDUCATION	Υποστήριξη πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης	0,08	0,089
ΥΠΕΠΘ	SECONDARY EDUCATION	Υποστήριξη δευτεροβάθμιας εκπαί- δευσης	0,03	0,035
ΥΠΕΠΘ	SECONDARY EDUCATION	Υποστήριξη δευτεροβάθμιας εκπαί- δευσης	0,11	0,122
ΥΠΕΠΘ	SECONDARY EDUCATION	Υποστήριξη δευτεροβάθμιας εκπαί- δευσης	0,08	0,087
ΥΠΕΠΘ	SECONDARY EDUCATION	Υποστήριξη δευτεροβάθμιας εκπαί- δευσης	0,09	0,104

ΡΟΥΜΑΝΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΠΘ	VOCATIONAL TRAINING	Υποστήριξη επαγγελματικής κατάρτισης	0.04	0,045
ΥΠΕΠΘ	VOCATIONAL TRAINING	Υποστήριξη επαγγελματικής κατάρτισης	0.06	0,067
ΥΠΕΠΘ	VOCATIONAL TRAINING	Υποστήριξη επαγγελματικής κατάρτισης	0.03	0,037
ΥΠΕΠΘ-Ι.Κ.Υ.	RESEARCH - SCIENTIFIC	Παροχή υποτροφιών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε αλλοδαπούς από αναπτυσσόμενες χώρες για πανεπιστημιακές σπουδές στην Ελλάδα	0.29	0,333
ΥΠΕΧΩΔΕ/ΜΚΟ - Ένωση Πολιτών Θεσσαλονίκης	ENVIRONMENTAL RESEARCH	Αντικείμενο του έργου είναι η δημιουργία δικτύου επικοινωνίας, αλληλοενημέρωσης και πληροφόρησης σε θέματα περιβάλλοντος μεταξύ των συνεργαζόμενων ΜΚΟ στις αποδέκτριες χώρες και υλοποιείται σε δύο φάσεις: Φάση Α' (διάρκεια 6 μήνες): περιλαμβάνει: 1. Κ	0.05	0,052
ΥΠΕΧΩΔΕ/ΜΚΟ - Ευώνυμος Οικολογική Βιβλιοθήκη	ENVIRONMENTAL EDUCATION/ TRAINING	Φάση Α' (διάρκεια 12 μήνες): περιλαμβάνει: 1. Εκπαίδευση βασικών συμμετεχόντων στο πρόγραμμα και απόκτηση εξοπλισμού, 2. Ολοκλήρωση της δομής συνεργασίας των βασικών εταίρων, 3. Δημιουργία συστήματος συνεχούς αλληλοπληροφόρησης των βασικών εταίρων	0.07	0,078

ΡΟΥΜΑΝΙΑ - Έτος 2003				
Φορέας Υλοποίησης	Τομέας Βοήθειας	Περιγραφή Βοήθειας	Σε Εκατ. ΕΥΡΩ	Σε Εκατ. \$ ΗΠΑ
ΥΠΕΧΩΔΕ/ΜΚΟ - Οικολογική Κίνηση Δράμας	ENVIRONMENTAL RESEARCH	Το αντικείμενο του έργου είναι η προώθηση συνεργασίας μεταξύ ΜΚΟ και η δημιουργία ενός βαλκανικού οργανωμένου δίκτυου αναφοράς συνεργαζόμενων φορέων που ασχολούνται με το περιβάλλον κάτω από την ομπρέλλα της Ε.Ε., το οποίο αναμένεται να εξελιχθεί σε FORUM	0,02	0,017
ΥΠΜΑΘΡΑ - Υπουργείο Μακεδονίας - Θράκης, Πανεπιστήμιο Μακεδονία, Α.Π.Θ. και Δημοκρίτειο Θράκης	RESEARCH-SCIENTIFIC	Παροχή υποτροφιών	0,01	0,012
ΥΠΟΟ - ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	RESEARCH-SCIENTIFIC	Πλήρης κύκλος σπουδών σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο σε ελληνικά πανεπιστήμια / ΤΕΙ (κυρίως σε σχολές πρακτικής κατεύθυνσης): Δόθηκαν 32 υποτροφίες (27 σε γυναίκες), από τις οποίες 21 για προπτυχιακές και 11 για μεταπτυχιακές σπουδές.	0,16	0,175
		ΣΥΝΟΛΟ	3,50	3,950

Κεφάλαιο Δ΄

Η ΕΛΛΑΔΑ ΩΣ ΕΦΑΛΤΗΡΙΟ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΕ ΧΩΡΕΣ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ

Α. Παραδοχές, ευκαιρίες και κίνδυνοι

Έχει λεθχεί, μάλλον προσφυώς, ότι (η άλλη) «ενδοχώρα» της Ελλάδος είναι τα Βαλκάνια, μετά των οποίων τουλάχιστον τεχνικώς η δυνατότητα προσέγγισης και επικοινωνίας είναι δεδομένη.

Το έντονο ενδιαφέρον της Ελλάδος για την εν λόγω «ενδοχώρα» είναι προφανώς αυτονόητο και ως εκ τούτου παρέλκει οιαδήποτε παράθεση επιχειρημάτων ή η αναφορά σε τρέχοντα γεγονότα, όπως π.χ. οι αλληπάλληλες συνεργασίες του Ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών με Εκπροσώπους των Χωρών της Βαλκανικής ή Εκπροσώπους του Ο.Η.Ε. ή άλλων Χωρών (π.χ. Ρωσία) επί του αυτού θεμάτων κ.ά..

Πέραν όμως του ενδιαφέροντος και της προσοχής του επισήμου Κράτους είναι δεδομένο και το ενδιαφέρον για την εν λόγω περιοχή και των Ελλήνων Επιχειρηματιών, οι οποίοι έχουν ήδη «διεισδύσει» στις τοπικές εθνικές οικονομίες με την πραγματοποίηση σημαντικών άμεσων παραγωγικών επενδύσεων.

Μάλιστα αυτή η διεισδυση είναι τόσο εκτενής και επιτυχής, ώστε να συγκαταλέγεται η Ομάδα των Ελλήνων Επιχειρηματιών μεταξύ των δύο ή τριών πρώτων Ομάδων ξένων επενδυτών στις Χώρες αυτές, ενώ εξ άλλης πλευράς, παρατηρείται και σημαντική αύξηση των ελληνικών εξαγωγών προς την ίδια περιοχή.

Η παρουσία των άμεσων ξένων επενδύσεων (και των ελληνικών) στις εν λόγω Βαλκανικές Χώρες συνεφέλκεται¹ σειρά σημαντικών ωφελημάτων για τις τοπικές εθνικές οικονομίες, όπως π.χ.:

- Συνιστά κατ' αρχήν μία ροή μέσων ιδιαιτέρως χρήσιμων για την εν γένει οικονομική και βιομηχανική ανάπτυξη της Χώρας υποδοχής.
- Διευκολύνει την εισαγωγή νέας (και υψηλής μερικές φορές) τεχνολογίας στην Χώρα υποδοχής της επένδυσης.

Αυτή η μεταφορά επιτυγχάνεται με διάφορους τρόπους, όπως: εισαγωγή από την Χώρα προέλευσης της νέας μεθόδου παραγωγής ή του νέου ολοκληρωμένου προϊόντος

1. Βλ. και Β.ΔΕΛΗΘΕΟΥ: Το νομικό καθεστώς προστασίας ξένων κεφαλαίων και επενδύσεων αναπτυξιακού χαρακτήρα στην Ελλάδα. Αθήνα, 1996, σελ. 61 επόμεν.

ή της νέας μεθοδολογίας (σχεδιασμού, διοίκησης κ.λ.), εκχώρηση, υπό προϋποθέσεις και βάσει συμφωνιών (συνήθως διμερών) δικαιωμάτων επί νέων εφευρέσεων, τεχνικών κ.λ., εκχώρηση δικαιωμάτων διάθεσης κατ' αποκλειστικότητα νέων προϊόντων στην αγορά της Χώρας υποδοχής² κ.ά..

- Υποβοηθά την αξιοποίηση και εκπαίδευση του εγχωρίου Εργατικού Δυναμικού και παρέχει υπό προϋποθέσεις νέες ευκαιρίες απασχόλησης, αλλά και περαιτέρω εξειδίκευσης.

- Εισάγει μαζί της νέα συστήματα διαχείρισης (gestion) και νέες εμπειρίες στον εμπορικό τομέα.

- Λειτουργεί (υπό προϋποθέσεις) ως «ανανεωτής» των εγχωρίων δομών (novateur de structures), και οδηγεί υπό προϋποθέσεις στην εξυγίανση και των εγχωρίων κλάδων βιομηχανικής και βιοτεχνικής δραστηριότητας.

- Προωθεί (ενίοτε) την περιφερειακή ανάπτυξη της Χώρας υποδοχής, εφ' όσον βεβαίως η εγκαθίδρυση και η εγκατάσταση της ξένης επένδυσης θα γίνεται στις περιοχές της Χώρας, που «υστερούν» οικονομικώς.

- Συμβάλλει, ενδεχομένως, στην βραχυχρόνια ή και μακρόχρονη βελτίωση του ισοζυγίου πληρωμών της Χώρας υποδοχής.

- «Ελαχιστοποιεί», υπό ποικίλες και πολλές βεβαίως προϋποθέσεις, την προσφυγή της Χώρας υποδοχής στην εγχώρια κεφαλαιαγορά.

- Μερικές φορές λειτουργεί και ως παράγων ανεξαρτητοποίησης από διάφορα κέντρα οικονομικής, βιομηχανικής, εμπορικής κ.λ. εξάρτησης.

Έτσι, κάτω από διάφορες μορφές και ποικίλες βεβαίως προϋποθέσεις η μη λεόντεια ιδιωτική εξωτερική επένδυση διαδραματίζει στην εποχή μας ένα ρόλο ιδιαίτερος σημαντικό για την γενικότερη ανάπτυξη, όχι μόνο της Χώρας υποδοχής, αλλά ίσως και της Χώρας προέλευσης ή και της ευρύτερης γεωγραφικής περιοχής της μίας ή της άλλης «εμπλεκόμενης» Χώρας.

Για Χώρες όπως οι Βαλκανικές εξυπακούεται, ότι λόγω των οικονομικών χαρακτηριστικών τους, οι ξένες εν γένει επενδύσεις αποκτούν γι' αυτές μία ιδιαίτερη σημασία, υπό την απαρέγκλιτη βεβαίως προϋπόθεση, ότι δεν αποτελούν «λεόντειες συμφωνίες», είναι «ορθολογικές», είναι καλώς υπό έποψη χωροταξική καταναμεμημένες στην Χώρα υποδοχής, λειτουργούν «ως ατμομηχανές» για την εν γένει ανάπτυξη της Χώρας υποδοχής, προωθούν τις εθνικές εξαγωγές, «σέβονται» τις συνήθειες ρυθμίσεις και διαδικασίες παραγωγής κ.λ..

Όλα αυτά βεβαίως δεν «λειτουργούν» πάντοτε και μάλιστα «σωρευτικώς», δεδομένου, ότι πρέπει να θεωρηθεί μάλλον σπάνια η περίπτωση κατά την οποία μία (άμεση) ξένη επένδυση αποτελεί αφ' εαυτής «ευλογία θεού» για την Χώρα υποδοχής, άνευ δυσμενών επιπτώσεων.

Υπενθυμίζεται εδώ η περίπτωση της Ελλάδος, όπου κατά περιόδους οι (άμεσες) ξένες επενδύσεις εθεωρήθησαν από τους μεν ως θείο δώρο εξ ουρανού και από τους δε ως

2. Βλ. άλλα συναφή θέματα στο: Π.ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΗΣ: Α.Ε.Ε. και Εθνική Οικονομία. Η περίπτωση της Ελλάδος. Αθήνα, 1977, σ.52.

η καταστροφή της ελληνικής οικονομίας και του ελληνικού φυσικού περιβάλλοντος, λόγω εκμετάλλευσης των ελληνικών πρώτων υλών κ.λ..

Προς όλα αυτά βεβαίως, πρέπει πάντοτε να συνεκτιμάται και το ενδεχόμενο της α-προθυμίας των ξένων επενδυτών να σπεύσουν να επενδύσουν σε μία τρίτη Χώρα. Αυτό, όπως είναι ευνόητο μπορεί να οφείλεται σε πολλούς λόγους. Μεταξύ αυτών επισημαίνονται εδώ μερικοί³ (με την σημείωση, ότι μία γενίκευση των λόγων και αποδοχή της άποψης, ότι ισχύουν απαρεγκλίτως σε κάθε περίπτωση είναι άκρως επικίνδυνη επιστημονικώς): έλλειψη βασικών υποδομών και ευκολιών στην Χώρα υποδοχής, πολιτική αστάθεια, απουσία ειδικευμένου εργατικού δυναμικού, μη ανεπτυγμένη τοπική βιοτεχνία και βιομηχανία (της οποίας η λειτουργία μπορεί να θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την ξένη επένδυση), μη ευχερής εναρμόνιση των ξένων επενδυτών προς την τοπική νοοτροπία, εχθρική στάση του πληθυσμού της Χώρας υποδοχής προς επιχειρηματίες προερχομένους από συγκεκριμένες Χώρες, ισχυρή κρατική οικονομική παρέμβαση, ιδίως μέσω μεγάλου μεγέθους δημόσιου τομέα⁴ ενδεχόμενοι κίνδυνοι εθνικοποιήσεων, έλλειψη πολιτικής και οικονομικής σταθερότητας στην Χώρα υποδοχής και στην γειτνιάζουσα περιοχή της, υπερβολικές απαιτήσεις προστασίας του τοπικού περιβάλλοντος έναντι οχλουσών δραστηριοτήτων κ.λ.⁵.

Επί του λογικώς αναμενομένου ερωτήματος εάν η Ελλάδα, εν σχέσει με σχεδιαζόμενες επενδυτικές ιδιωτικές δραστηριότητες στα Βαλκάνια, διαθέτει ιδιαίτερα πλεονεκτήματα σε σύγκριση με άλλες Χώρες σημειώνονται τα ακόλουθα:

Η έλλειψη προς το παρόν τουλάχιστον μεγάλου επενδυτικού ενδιαφέροντος από άλλες Χώρες π.χ. της Ε.Ε. κατευθυνόμενου προς τις Βαλκανικές Χώρες συνιστά, κατ' αρχάς, μία ευνοϊκή παράμετρο για εξ Ελλάδος ορμώμενους Επιχειρηματίες, εφ' όσον συντρέχουν βεβαίως και άλλες προϋποθέσεις, εξασφαλίζουσες θεωρητικώς τουλάχιστον την επιτυχία του όλου εγχειρήματος.

Η έλλειψη επενδυτικού ενδιαφέροντος εκ των αναφερθεισών άλλων Χωρών προφανώς οφείλεται σε σειρά λόγων, όπως: πολιτική αστάθεια, τοπικές συρράξεις, δημογραφικές συνθήκες, πολιτισμικές και θρησκευτικές διαφορές, έλλειψη υποδομών, μικρό εύρος αγορών, κόστος μεταφορών κ.ά..

Και είναι ακριβώς (και) οι λόγοι αυτοί, οι οποίοι διεμόρφωσαν μέχρι τούδε την επενδυτική εικόνα στον χώρο της Βαλκανικής:

Εντός της (σαφώς) «μεταβατικής» περιόδου 1990-2001 οι άμεσες ξένες ιδιωτικές παραγωγικές επενδύσεις, οι οποίες έγιναν σε 8 Χώρες της περιοχής, ανήλθαν μόλις σε 20.000.000.000 δολ. Η.Π.Α., ήτοι σε ποσοστό μόλις 13% του συνόλου των ξένων κεφα-

3. Βλ και Α. ΦΑΤΟΥΡΟΣ: *Νομικά προβλήματα προσελκύσεως Σ.Ι.Ε.* Αθήναι, 1965, σ. 11.

4. Βλ. Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: *Θεσμικό πλαίσιο Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών Τ.Α' Β' έκδ.* Αθήναι, 1990, σ. 22 επ.

5. *Επί 25 Χωρών (Γερμανία, Αυστραλία, Αυστρία, Βέλγιο, Καναδάς, Δανία, Ιταλία, Ιαπωνία, κ.ά.) σημειώνεται πως έχουν συμφωνηθεί φορολογικά μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος (π.χ. διαφοροποιημένοι φόροι αναλόγως με το είδος των καυσίμων, ειδικοί γεωργικοί φόροι στα λιπάσματα, ιδιαίτεροι φόροι στον άνθρακα και στην ενέργεια, πρόστιμα επί των επικινδύνων αποβλήτων, δασμοί επί της ρύπανσης των υδρογονανθράκων κ.λ.).* Βλ. *L'OBSERVATEUR de l'OCDE*. N. 198. 1995, p. 14-15.

λαίων (145.000.000.000 δολ. Η.Π.Α.), τα οποία είχαν εισρεύσει σε όλες τις Χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης κατά την αυτή περίοδο.

Πραγματικό ποσοστό αύξησης του ΑΕΠ ανά Χώρα

Χώρα	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Αλβανία	9,1	-10,5	12,7	8,9	7,7	6,8	4,7	6,0
Βοσνία και Ερζεγοβίνη	60,8	30,4	15,6	9,6	5,4	4,5	3,8	3,3
Βουλγαρία	-8,0	-5,6	4,0	2,3	5,4	4,1	4,8	5,0
Κροατία	6,0	6,8	2,5	-0,9	2,9	3,8	5,2	4,6
Τσεχία	4,3	-0,8	-1,0	0,5	3,3	3,1	2,0	1,7
Π.Γ.Δ.Μ.	1,2	1,4	3,4	4,3	4,5	-4,5	-0,9	2,8
Ρουμανία	3,9	-6,1	-4,8	-1,2	2,1	5,7	4,9	4,7
Σερβία και Μαυροβούνιο			2,5	-18,0	5,0	5,5	4,0	4,0
Σλοβακία	5,8	5,6	4,0	1,3	2,2	3,3	4,4	4,0
Σλοβενία	3,5	4,6	3,8	5,2	4,6	2,9	3,2	2,0

Πηγή: IMF, 2003.

Επισημαίνεται σχετικώς, ότι εκ των διακινούμενων σε παγκόσμιο επίπεδο επενδυτικών, ιδιωτικών κυρίως, κεφαλαίων στις Χώρες της Βαλκανικής κατευθύνετο μέχρι προτίνος ποσοστό μόνον 0,25%-0,65% ετησίως εκ συνολικού ποσοστού 2%-5% κατευθυνόμενων στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη.

Η ούτω πως διαμορφωμένη, προς το παρόν τουλάχιστον, κατάσταση προφανώς συνιστά εξ άλλης πλευράς, και για σειρά άλλων λόγων (π.χ. γειτνίασης), οιονεί πλεονέκτημα για Έλληνες Επενδυτές, είτε αυτοί επωφεληθούν και από τις ειδικότερες ρυθμίσεις της Ελληνικής Νομοθεσίας περί επενδύσεων σε Χώρες της Βαλκανικής (Ν.2966/2002 Περί Ελληνικού Σχεδίου Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων, Ν.3299/2004 Κίνητρα ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική σύγκλιση και την περιφερειακή σύγκλιση), είτε όχι και υπαχθούν μόνον στις επί μέρους τοπικές εθνικές νομοθεσίες περί επενδύσεων των χωρών υποδοχής των κεφαλαίων.

Επισημαίνεται, ότι πέραν των οίων δήποτε πλεονεκτημάτων συνεφέλκονται οι παρούσες συνθήκες για τις ελληνικές άμεσες παραγωγικές ιδιωτικές επενδύσεις σε Χώρες της Βαλκανικής, υπάρχουν και «πρόσθετα» πλεονεκτήματα για Έλληνες Επενδυτές, δραστηριοποιούμενους στη Βόρειο Ελλάδα, της Θεσσαλονίκης κατ' εξοχήν περιλαμβανομένης, γνώση της επιχειρηματικής κουλτούρας της ευρύτερης περιοχής, γνώση των συνηθειών των καταναλωτών κ.ά.⁶

6. Βλ. και Δ.ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ: *Οι Ελληνικές επενδύσεις στα Βαλκάνια. ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ. Τ.3/2001, Αθήνα, σελ. 109. Οι εν προκειμένω απόψεις του Σ. ενέχουν ιδιαίτερη σημασία λόγω της κατά την περίοδο αναφοράς του ιδιότητάς του Προέδρου του Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (Σ.Β.Β.Ε.).*

Πέραν αυτών, σε γενικότερη προσέγγιση του τοπίου, πρέπει να καταγραφεί και σειρά άλλων πλεονεκτημάτων για οίον δήποτε ξένο επενδυτή, των Ελλήνων περιλαμβανομένων:

Συγκριτικώς με Χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης χαμηλότερο κόστος εργασίας.

Εξειδικευμένα Στελέχη σε πολλούς τομείς βιομηχανικού και επιχειρηματικού ενδιαφέροντος.

Διαθέσιμοι φυσικοί πόροι (ενίστε).

Γειντίαση με Χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρα μείωση κόστους μεταφορών κ.ά..

«Προσοδοκία» πολλών ιδιωτικοποιήσεων δημοσίων επιχειρήσεων κ.ά..

Αναπτυσσόμενες αγορές.

Τα πλεονεκτήματα αυτά δεν είναι άμοιρα κινδύνων ή επισφαλών καταστάσεων και πέραν όσων ήδη έχουν αναφερθεί σημειώνονται οι ελλειπείς υποδομές, η μη σύννομη δραστηριότητα Στελεχών, τόσο του Δημόσιου, όσο και του Ιδιωτικού Τομέα, δυσχέρειες εκσυγχρονισμού του τοπικού εθνικού αναπτυξιακού θεσμικού πλαισίου κ.ά..

Οι ως άνω επισημάνσεις επιβεβαιώθηκαν κατά περιόδους και υπό σειράς ειδικών Ερευνών, τόσο υπό Συλλογικών Μηχανισμών, όσο και υπό Μεμονωμένων Ερευνητών.⁷

Β. Η παρούσα κατάσταση: η προσδοκία του κέρδους, η απόρριψη του φόβου, η διακινδύνευση

Η Ελλάδα της σήμερα, Πρόεδρος Μέλος του Ο.Η.Ε., πλήρες και ισότιμο Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Μέλος του Ν.Α.Τ.Ο., Μέλος της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης, με «εθνικό» νόμομα το νόμομα της Ε.Ε., το ΕΥΡΩ, μία εκ των 25 πλουσιότερων Χωρών του Κόσμου με ΑΕΠ 247.000.000.000 ΕΥΡΩ / 23.104 κατά κεφαλήν, γειτνιάζουσα με τις Χώρες της Βαλκανικής, συνιστώσες την, εξ άλλης πλευράς, «ενδοχώρα» της και υπολειπόμενες οικονομικώς εκείνης, ευρίσκεται σε «δεσπόζουσα» θέση και διαθέτει πολλές δυνατότητες για να λειτουργήσει ως εφελτήριο για ουσιαστικές αποβάσεις επενδυτικού χαρακτήρα στις εν λόγω Χώρες.

Κατά την περίοδο αυτή εκτιμάται, ότι πέραν των άλλων, η Ελλάδα διαθέτει μία σειρά «συγκριτικών» εν σχέσει με άλλες Χώρες πλεονεκτημάτων στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής και Νότιας Ευρώπης, όπως την άσκηση εμπορίου, την περιοχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, την δυνατότητα παρέμβασής της στον χώρο της ενέργειας κ.ά.

Μάλιστα επί του τελευταίου σημείου επισημαίνεται, ότι η Ελλάδα ευρίσκεται στο επίκεντρο της διαμόρφωσης της ενιαίας αγοράς ενέργειας της περιοχής της Ανατολικής και Νότιας Ευρώπης (ECSEE), (συντονισμός και ενοποίηση των αγορών ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου), η οποία χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στην διαδικασία αυτή συντονισμού, υπό Γραφείου εδρεύοντος στην Αθήνα, μετέχουν η Αλβανία, η Βοσνία-Ερζεγοβίνη, η Βουλγαρία, η FYROM, η Κροατία, η Ρουμανία, η

⁷ Ενδεικτικώς αναφέρεται Έρευνα εντός του πλαισίου του SOUTH EASTERN EUROPEAN CO-OPERATIVE INITIATIVE, του Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος, 2001. Μεταξύ των ερευνηθέντων πεδίων περιλαμβάνεται και εκείνο των εν τη πράξει κυρίως λειτουργούντων αντικινήτρων, όπως αδιαφάνεια, μη σύννομες δράσεις, αιελές διοικητικές ρυθμίσεις κ.ά..

Σερβία-Μαυροβούνιο, η Σλοβενία και η Τουρκία, αλλά και η Αυστρία, η οποία υποστηρίζει τεχνικώς το όλο εγχείρημα, και η Ιταλία.

Εξ άλλης πλευράς εκτιμάται, ότι η Ελλάδα καλείται να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο ως συνεκτικός κρίκος στην ολοκλήρωση μεγάλων ενεργειακών δικτύων, π.χ. με την αξιοποίηση των κοιτασμάτων πετρελαίων της Θάσου, με την αναμενόμενη υπογραφή της συμφωνίας Ρωσίας/Βουλγαρίας/Ελλάδος για τον αγωγό Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολης κ.ά., συμφωνία η οποία θα «αναδείξει» την Ρωσία ως τον «άλλο» διεθνή ενεργειακό πόλο στην ευρύτερη περιοχή, σε σχέση με την Μέση Ανατολή.

Ανεξαρτήτως του γεγονότος, ότι εν συγκρίσει με άλλες Χώρες Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης η Ελλάδα φαίνεται «δυσπράγουςα» σε ωρισμένους τομείς, η τρέχουσα κατάσταση της δεν «λειτουργεί» αποτρεπτικώς για οικονομικές δραστηριότητες εκτός των συνόρων της προς Βορράν, με ό,τι αυτό συνεφέλλεται.

Επί του τελευταίου σημείου επισημαίνονται οι κίνδυνοι οι οποίοι εμπεριέχονται σε ελληνικές επενδυτικές δραστηριότητες, ιδίως στις βόρειες διασυνοριακές περιοχές.

Επ' αυτού, βάσει προσφάτων στοιχείων, αναφέρεται, ότι «η μετανάστευση» ελληνικών επιχειρήσεων ιδίως κλωστοϋφαντουργικών, σε γειτονικές Χώρες, λόγω του χαμηλού εργατικού κόστους σ' αυτές, τείνει να προσλάβει σημαντικές διαστάσεις, ενώ αυξάνεται ο αριθμός των επιχειρήσεων, οι οποίες πτωχεύουν ή αναστέλλουν την λειτουργία τους, και εξ άλλων κρίσιμων λόγων βεβαίως, και κατ' επέκταση ο αριθμός ανέργων.

Βάσει στοιχείων Ιδιωτικών Ερευνών και του Παρατηρητηρίου Απασχόλησης οι επιχειρήσεις της Βορείου Ελλάδος, ανεξαρτήτως κλάδου δραστηριότητας και μεγέθους, οι οποίες ανέστειλαν εξ οίαςδήποτε αιτίας την λειτουργία τους κατά το έτος 2003 ανήλθαν σε 8.271 και ο αριθμός των ανέργων σε 53.295.

Παρά ταύτα, η αισιόδοξη προσέγγιση, ότι η απόβαση Ελληνικών επιχειρήσεων στις Βαλκανικές Χώρες θα είναι επωφελής και για τον Ελλαδικό χώρο με τον επαναπατρισμό κεφαλαίων, κερδών, νέας τεχνογνωσίας και δραστηριοποίησης σε νέους τομείς, φαίνεται, ότι «κερδίζει» Οπαδούς και μεταξύ των επιχειρηματικώς Δρώντων.⁸

Η αισιόδοξη προσέγγιση επικαλείται την διεύρυνση της ελληνικής επιχειρηματικής δραστηριότητας εκτός εθνικών συνόρων, την δυνατότητα σύναψης στρατηγικής σημασίας επιχειρηματικών συμφωνιών με αλλοδαπές πολυεθνικές και άλλες μονάδες, την άμεση ή έμμεση διευκόλυνση των ελληνικών εξαγωγών, την αξιοποίηση των υφισταμένων στην Ελλάδα υποδομών, Μηχανισμών και Υπηρεσιών κ.ά..

Μεταξύ των τελευταίων συγκαταλέγονται:

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων, Θεσσαλονίκη.

Το Γραφείο Επιχειρηματικής Στήριξης του SOUTH EASTERN EUROPEAN CO-OPERATIVE INITIATIVE, Θεσσαλονίκη.

Το Διαβαλκανικό και Παρευξείνιο Επιχειρηματικό Κέντρο, Θεσσαλονίκη.

8. Βλ. σχετικές απόψεις του Σ.Β.Β.Ε., όπως αυτές καταγράφονται σε σχετικά εκτενές άρθρο. Δ.ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ: Οι Ελληνικές Επενδύσεις στα Βαλκάνια. ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ. Τ.3/2001. Αθήναι, 2001, σελ. 116.

Η Τράπεζα Ανάπτυξης Εμπορίου Ευξείνου Πόντου, Θεσσαλονίκη.

Το Γραφείο της Παγκόσμιας Τράπεζας Ανάπτυξης, Θεσσαλονίκη.

Το Χρηματιστηριακό Κέντρο, Θεσσαλονίκη.

Τα οργανούμενα από μακρού και επιτυχώς συναφή Συνέδρια στην Θεσσαλονίκη, όπως το THESSALONIKI ECONOMIC FORUM κ.ά..

Η εξαγγελθείσα τον Σεπτέμβριο 2004 υπό του Πρωθυπουργού σύσταση Οργανισμού Προώθησης Αγροτικών Προϊόντων, Θεσσαλονίκη (εκκρεμεί, λόγω αντιδράσεων του Ο.Π.Ε.).

Γ. Η νομοθετική προσέγγιση: καινοτόμες ρυθμίσεις, ατελείς επιγαμίες και ελπίδες⁹

Πριν ή παρατεθεί οιαδήποτε νομοθετική ρύθμιση περί ιδιωτικών επενδύσεων «εξερχομένων» εξ Ελλάδος και κατευθυνόμενων προς οιαδήποτε τρίτη Χώρα, των Βαλκανικών Χωρών περιλαμβανομένων, πρέπει να σημειωθεί, ότι το σχετικό ελληνικό νομικό καθεστώς διατελεί πλέον υπό «την κυριαρχική» εποπτεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί πολλών θεμάτων, όπως π.χ. επί του θέματος των ορίων ενίσχυσης των επενδύσεων περί των οποίων προβλέπεται μείωση από 1/1/2007 (λόγω σύγκλισης σε σημαντικό βαθμό του ΑΕΠ της Χώρας προς τον κοινοτικό μέσο όρο).

Εξ άλλης πλευράς σημειώνεται το πλήθος των σχετικών ρυθμίσεων, οι οποίες περιλαμβάνονται στην Συνθήκη για την θέσπιση του Συντάγματος της Ευρώπης της 29ης Οκτωβρίου 2004 (Ρώμη).

Ενδεικτικώς¹⁰ σημειώνονται εδώ οι ρυθμίσεις περί εσωτερικής αγοράς (άρθρο III-130), περί οικονομικής πολιτικής (άρθρο III-179), περί κοινής εμπορικής πολιτικής (άρθρο III-314), περί συνεργασίας με τρίτες Χώρες (άρθρο III-316 έως 320), περί Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (άρθρο III-393) κ.ά.

Ο νέος καινοτόμος νόμος, Ν. 3299/23.12.2004, Κίνητρα ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική ανάπτυξη και την περιφερειακή σύγκλιση, η επ' αυτού «αρνητική» κριτική της Αντιπολίτευσης, ο «έντονος» προβληματισμός των επιχειρηματικών Δρώντων για τις ρυθμίσεις του και η «αμφιβολία» για την αποτελεσματικότητά του επαναφέρουν στην επικαιρότητα την άποψη του J.A. SCHUMPETER περί καινοτομίας, την οποία είχε ορίσει ως «δημιουργική καταστροφή».¹¹

Ο νέος νόμος καταργεί τον Ν. 2601/1998, διατηρεί σε ισχύ όλες σχεδόν τις Υπουργικές και Κανονιστικές Αποφάσεις του για την εφαρμογή του, προβλέπει την έκδοση ενός νέ-

9. Την εξέλιξη της Ελληνικής Νομοθεσίας περί ιδιωτικών επενδύσεων από του έτους 1952 μέχρι σήμερα βλ. στο: Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Θεσμικό Πλαίσιο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Τόμ. Α', Β', Γ', Δ', Ε' έκδ. Αθήναι, 2004. Περί της έννοιας της άμεσης ξένης επένδυσης βλ.: Β.ΔΕΛΗΘΕΟΥ: Το νομικό καθεστώς προστασίας ξένων κεφαλαίων και επενδύσεων αναπτυξιακού χαρακτήρα στην Ελλάδα. Αθήναι, 1966.

10. Βλ. Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Η Συνθήκη για την θέσπιση του Συντάγματος της Ευρώπης. Ρώμη, 29 Οκτωβρίου 2004. Αθήναι, 2004, σελ. 125 επόμεν.

11. J.A. SCHUMPETER: Capitalisme, Socialisme et Democratie. N.Y., 1942, p. 381.

12. Βλ. και Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Καινοτόμες ρυθμίσεις και ατελείς επιγαμίες. ΗΜΕΡΗΣΙΑ, Αθήναι, 2/1/2005, σελ. 66, όπου και σχετικές προτάσεις.

ου Νόμου, πολλών Προεδρικών Διαταγμάτων, 50 Υπουργικών Αποφάσεων και εισάγει βεβαίως και νέες ρυθμίσεις.

Μεταξύ αυτών, οι σημαντικότερες είναι η άρση της διάκρισης παλαιών και νέων επιχειρήσεων, σε σχέση με τη δυνατότητά τους να καρπωθούν όλα τα είδη των παρεχόμενων ενισχύσεων, η επιδότηση του μισθολογικού κόστους των δημιουργούμενων νέων θέσεων εργασίας, η παροχή πρόσθετων ενισχύσεων σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, η τροποποίηση των διαδικασιών υποβολής αιτήσεων, αξιολόγησης, παρακολούθησης και καταβολής των ενισχύσεων κ.ά. Οι αποφάσεις υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων στα καθεστώτα ενισχύσεων του νέου νόμου εκδίδονται, μετά από γνώμη της οικείας Γνωμοδοτικής Επιτροπής, κατά περίπτωση από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, τον Υπουργό Ανάπτυξης και τους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών.

Σε σχέση με επενδυτικές δραστηριότητες εκτός Ελλάδος οι σχετικές ρυθμίσεις έχουν ως εξής (άρθρο 3, παράγρ. 3):

Στην ενίσχυση της επιχορήγησης του Νόμου αυτού υπάγονται επιχειρηματικές δραστηριότητες, που ασκούνται στην αλλοδαπή, από νομικά πρόσωπα που εμπίπτουν στην κατηγορία των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 70/2001 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 12.1.2001 (ΕΛ 2001 L 10/33), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και υπό την προϋπόθεση, ότι τηρούν βιβλία αντίστοιχα των κατηγοριών Β' και Γ' του ισχύοντος στην Ελλάδα Κώδια Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.) για τα ακόλουθα επενδυτικά σχέδια:

Α. Επενδυτικά σχέδια σε όλους τους κλάδους της μεταποίησης μόνο για ίδρυση παραγωγικών μονάδων. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να εξαιρούνται της ενίσχυσης ορισμένοι κλάδοι ή υποκλάδοι της μεταποίησης.

Β. Επενδυτικά σχέδια γεωργικών επιχειρήσεων θερμοκηπιακού τύπου, κτηνοτροφικών επιχειρήσεων εσταβλισμένου ή ημεσταβλισμένου τύπου και αλιευτικών επιχειρήσεων (υδατοκαλλιέργειες) σύγχρονης τεχνολογίας.

Άλλα άρθρα του νόμου ρυθμίζουν διάφορα θέματα, όπως τις κατηγορίες των επενδυτικών σχεδίων, τις ενισχυόμενες δαπάνες (3, π. 5), τα ποσοστά ιδίας συμμετοχής (5, π. 3), τις προθεσμίες ολοκλήρωσης (5, π. 5), τις προϋποθέσεις ανάκλησης (5, π. 27), τον καθορισμό ποσού για κάθε Χώρα (7, π. 13), τις ενισχύσεις του Ε.Σ.Ο.Α.Β. (12, π. 10) κ.ά.

Δ. Η γοητεία των αριθμών: οι ελληνικές ιδιωτικές άμεσες παραγωγικές επενδύσεις σε Χώρες των Βαλκανίων

α. Γενική αποτίμηση

Υπό το προϋπάρχον καθεστώς οι επενδυτικές δραστηριότητες εκτός Ελλάδος έχουν κατά Χώρα ως εξής, είτε έχουν υπαχθεί και στην ελληνική νομοθεσία, είτε όχι:

Το γε νυν έχουν οι ελληνικές ιδιωτικές επενδύσεις αποτελούν ή κατέχουν:

Στην Αλβανία το 27% του συνόλου των άμεσων ξένων επενδύσεων.

Στην Βουλγαρία κατέχουν την δεύτερη θέση, με συνολικό ύψος 1.500.000.000 δολλ. Η.Π.Α.

Στην Βοσνία/Ερζεγοβίνη κατά την τελευταία δεκαετία ανήλθαν σε 1.000.000.000 ΕΥΡΩ.

Στην Σερβία και στο Μαυροβούνιο ανέρχονται σε 720.000.000.000 ΕΥΡΩ, το δε επενδυμένο κεφάλαιο ελληνικής προέλευσης σε 1.200.000.000 ΕΥΡΩ.

Στην Κροατία ανέρχονται σε 1.300.000. δολλ. Η.Π.Α.

Στην Π.Γ.Δ.Μ. η Ελλάδα κατέχει την πρώτη θέση μεταξύ των ξένων επενδυτών με κεφάλαια ύψους 700.000.000 ΕΥΡΩ και την δημιουργία 9.000 θέσεων απασχόλησης.

Στην Ρουμανία καταλαμβάνουν την 3η θέση μεταξύ των ξένων επενδύσεων.

Αναλυτικότερον η κατάσταση κατά χώρα έχει ως εξής, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία:

β. Ελληνικές ιδιωτικές άμεσες παραγωγικές επενδύσεις στην Αλβανία

Θεσμικό πλαίσιο¹

Το ειδικότερο θεσμικό πλαίσιο, πέραν των ρυθμίσεων του Ν. 2966/2002 Ε.Σ.Ο.Α.Β. και του Ν. 3299/2004 Κίνητρα ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική ανάπτυξη και την περιφερειακή σύγκλιση, το οποίο διέπει τις οικονομικές δραστηριότητες Ελλήνων υπηκόων στην Αλβανία περιλαμβάνει τα ακόλουθα νομοθετήματα (Συμφωνίες, Πρωτόκολλα, Πρακτικά Συναντήσεων) και βεβαίως την τοπική νομοθεσία, εάν αυτή δεν αντιβαίνει προς το περιεχόμενο των Διμερών Συμφωνιών:

Συμφωνίες:

Οικονομικής, βιομηχανικής, τεχνικής και επιστημονικής συνεργασίας, Ν. 1973/1991.

Εμπορικής Ναυτιλίας, Ν. 1980/1991.

Αμοιβαίας προώθησης και προστασίας των επενδύσεων, Ν. 2069/1992 (έναρξη ισχύος 4/1/1995).

Επί τελωνειακών θεμάτων, Ν. 2180/1994.

Εποχιακής απασχόλησης, Ν. 2482/1997.

Διεθνών οδικών επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών, εδημ. ΦΕΚ 246, Α, 1998.

Αποφυγής διπλής φορολογίας εισοδήματος, Ν. 2755/1999, έναρξη ισχύος 16/12/2000.

Τουριστικής συνεργασίας, έναρξη ισχύος έτος 2000.

Κοινωνικής ασφάλισης, έναρξη ισχύος 22/7/2002.

Οικονομικής συνεργασίας (πενταετούς διάρκειας), Ν. 3098/2003.

Πρωτόκολλα Συνεργασίας:

Μικτής Διυπουργικής Επιτροπής περί οδικών μεταφορών έτους 2001.

Επιτροπής Αντιπροσωπειών Υπουργείων Μεταφορών των δύο Χωρών έτους 2002.

Πρακτικά Συναντήσεων:

Πρακτικά Συναντήσεων Εμπειρογνομόνων για θέματα διασυνοριακών υδάτων έτους 2002.

1. Άλλα στοιχεία βλ. στο υπό έκδοση Μέρος Β' της ανά χείρας εργασίας. Βλ. ακόμη και: ΙΣΤΑΜΕ: Παρατηρητήριο Βαλκανίων: Αλβανία. Αθήνα, 2000. Ε. ΚΑΡΑΦΩΤΑΚΗΣ: Οι Βαλκανικές οικονομίες στο πρώιμο στάδιο μετάβασης 1990-1996. Αθήνα, 1999.

Εκτιμάται, ότι τόσο «το πλήθος», όσο και «το ετερόκλητο» των θεμάτων, τα οποία ρυθμίζονται με τα αναφερόμενα κείμενα, συνιστούν ένα επαρκές πλαίσιο, διευκολύνον την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων Ελλήνων στην γείτονα Χώρα.

Το εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδος - Αλβανίας

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Όγκος	287,0	227,5	258,6	290,4	409,2	331,7	372,65
Εξαγωγές	250,9	192,3	220,9	250,0	351,0	322,1	353,6
Εισαγωγές	36,1	35,2	37,8	40,4	58,2	9,6	19,05
Ισοζύγιο	+214,9	+157,1	+183,1	+209,6	+292,8	312,5	+334,55

ΠΗΓΗ: ΕΣΥΕ. Τα ποσά σε εκατομ. δολλ. Η.Π.Α.

Ελληνικές εξαγωγές στην Αλβανία

Η Ελλάδα εξάγει στην Αλβανία κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, προϊόντα πετρελαίου, σίδηρο, χάλυβα, ίνες, καπνό, ηλεκτρικές μηχανές, ηλεκτρικές συσκευές, ποτά κ.ά.

Οι ελληνικές επενδύσεις στην Αλβανία

Οι Έλληνες Επιχειρηματίες κατέχουν την πρώτη θέση μεταξύ των ξένων επενδυτών στην Αλβανία με συνολικό κεφάλαιο υπερβαίνον τα 400.000.000 δολ. Η.Π.Α., το οποίο αντιστοιχεί σε ποσοστό 27% του συνόλου των ξένων επενδύσεων (στοιχεία έτους 2003).

Οι επιχειρήσεις Ελλήνων ή Ελληνικών συμφερόντων υπερβαίνουν τις 250 και δραστηριοποιούνται στους ακόλουθους τομείς, με αντίστοιχες επενδύσεις:

Τηλεπικοινωνιών, 250.000.000 δολ. Η.Π.Α.

Τραπεζικών εργασιών, 40.000.000 δολ. Η.Π.Α.

Εμπορίας καυσίμων, 30.000.000 δολ. Η.Π.Α.

Ενδεικτική αναφορά επιχειρήσεων:

Συμφερόντων COSMOTE Albanian Mobile Communications.

Τράπεζες: Εθνική, Εμπορική, Tirana Bank (συμφερόντων Τραπεζής Πειραιώς), Alpha Bank.

Συμφερόντων Ελληνικών Πετρελαίων Global A.E., Mamidakis Oil.

Καπνού: Kavex Tobacco Industry (θυγατρική εταιρειών Γλεούδη), Μιχαηλίδης Α.Ε.

Πληροφορικής Ηλεκτρονικών: Quest Albania, Marak Electronics κ.ά.

#	COMPANY	ACTIVITY	TYPE OF INVESTMENT	AMOUNT IN MIL. US\$	NOTES
57	ALPHA CONSTRUCTION	Construction			
16	ALPHA CREDIT BANK	Banking			
60	ALUMYL MYLONAS	Metals	Subsidiary ALUMIL ALBANIA	0,3	
62	ARSAKIO	Education			
55	BUTARIS	Drinks			
50	COMMERCIAL BANK	Banking			
35	COSMOTE-TELENOR	Telecommunications	Buy out of Albanian Mobile Communications	85,6	85%

#	COMPANY	ACTIVITY	TYPE OF INVESTMENT	AMOUNT IN MIL. US \$	NOTES
54	FANCO	Clothing			
53	GLEOUDIS	Tobacco			
5	HELLENIC RETROLEUM	Energy	Gas stations		
83	JETOIL-MAMIDAKIS	Petroleum products	Greenfield	10	Storage Facilities
58	LOULIS	Mills			
2	MAILLIS GROUP	Packaging material			
11	MIHAILIDIS	Tobacco			
14	NATIONAL BANK	Banking			
47	RIRAEUS BANK	Banking	Buy out of TIRANA BANK (60%)		
56	REKOR	Shoes			
7	TITAN	Cement			

ΠΗΓΗ: ΕΛ.ΚΕ.

γ. Ελληνικές ιδιωτικές άμεσες παραγωγικές επενδύσεις στην Βοσνία/Ερζεγοβίνη

Θεσμικό πλαίσιο¹

Το ειδικότερο θεσμικό πλαίσιο, πέραν των ρυθμίσεων του Ν. 2966/2002 Ε.Σ.Ο.Α.Β. και του Ν. 3299/2004 Κίνητρα ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική ανάπτυξη και την περιφερειακή σύγκλιση, το οποίο διέπει τις οικονομικές δραστηριότητες Ελλήνων υπηκόων στην Βοσνία/Ερζεγοβίνη, περιλαμβάνει τα ακόλουθα νομοθετήματα (Συμφωνίες, Μνημόνια) και βεβαίως την τοπική νομοθεσία, εάν αυτή δεν αντιβαίνει στο περιεχόμενο των Διμερών Συμφωνιών:

Συμφωνίες:

Ισχύει de facto η Συμφωνία μεταξύ Ελλάδος και Γιουγκοσλαβίας επί τελωνειακών θεμάτων έτους 1986.

Αμοιβαίας προστασίας και προώθησης επενδύσεων της 13ης Δεκεμβρίου 2000.

Αμοιβαίας προστασίας και προώθησης επενδύσεων, Ν. 3012/2002.

Αναπτυξιακής Συνεργασίας, πενταετούς διάρκειας, Ν. 3096/2003.

Διμερής αεροπορική, έτους 2004.

Μνημόνια:

Συνεργασίας επί θεμάτων Τουρισμού, έτους 2003.

Πέραν αυτών, σημειώνεται, ότι μεταξύ των δύο Χωρών διεξάγονται διαπραγματεύσεις για την υπογραφή Συμφωνιών επί θεμάτων αποφυγής διπλής φορολογίας, οδικών και θαλασσίων μεταφορών κ.ά.

Το ισχύον θεσμικό πλαίσιο περί οικονομικών δραστηριοτήτων μεταξύ των δύο Χωρών επιτρέπει περαιτέρω διευρύνσεις.

1. Άλλα στοιχεία βλ. στο υπό έκδοση Μέρος Β' της ανά χείρας εργασίας. Βλ. ακόμη και: ΙΣΤΑΜΕ: Βαλκανικό Παρατηρητήριο. Αθήνα, 2001. Ε. ΚΑΡΑΦΩΤΑΚΗΣ: Οι Βαλκανικές οικονομίες στο πρώιμο στάδιο μετάβασης 1990-1996. Αθήνα, 1999.

Το εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδος - Βοσνίας/Ερζεγοβίνης

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003*
Εξαγωγές	4,2	6,3	13,3	20,8	11,7	12,35	18,47
Εισαγωγές	0,9	2,6	3,5	8,6	16,1	38,59	27,51
Όγκος Εμπ.	5,1	8,9	16,8	29,4	27,8	50,94	45,98
Ισοζύγιο	3,3	3,7	9,8	12,2	-4,4	-26,24	-9,04

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε. (* Προσωρινά στοιχεία). Τα ποσά σε εκατομ. δολλ. Η.Π.Α.

Ελληνικές εξαγωγές στην Βοσνία/Ερζεγοβίνη

Η Ελλάδα εξάγει στην Βοσνία/Ερζεγοβίνη ηλεκτρικά μηχανήματα, αιθέρια έλαια, ρητίνες, είδη διατροφής, ξηρούς καρπούς, φρούτα, μηχανήματα κ.ά.

Οι ελληνικές επενδύσεις στην Βοσνία/Ερζεγοβίνη

Οι Έλληνες Επιχειρηματίες κατέχουν την εβδόμη θέση μεταξύ των ξένων επενδυτών στην Χώρα με συνολικό κεφάλαιο 54.000.000 ΕΥΡΩ.

Οι επιχειρήσεις Ελλήνων ή Ελληνικών συμφερόντων ανέρχονται (έτος 2003) σε δέκα, με σημαντικότερες εκείνες της Εταιρείας Εμφιαλώσεων 3Ε, δύο αλουμινίου και μίας επεξεργασίας ξύλου.

Σημειώνεται, ότι οι ξένες επενδύσεις κατά την περίοδο 1993-2003 ανήλθαν σε 1.000.000 ΕΥΡΩ και μεταξύ των ξένων επενδυτών τις πρώτες θέσεις καταλαμβάνουν κατά σειράν η Κροατία, η Σλοβενία και η Αυστρία.

Το μεγαλύτερο ποσοστό των αναφερθεισών επενδύσεων, 51%, συγκεντρώνεται στον τομέα της μεταποίησης.

δ. Ελληνικές ιδιωτικές άμεσες παραγωγικές επενδύσεις στην Βουλγαρία**Θεσμικό πλαίσιο¹**

Το ειδικότερο θεσμικό πλαίσιο, πέραν των ρυθμίσεων του Ν. 2966/2002 Ε.Σ.Ο.Α.Β. και του Ν. 3299/2004 Κίνητρα ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική ανάπτυξη και την περιφερειακή σύγκλιση, το οποίο διέπει τις οικονομικές δραστηριότητες Ελλήνων υπηκόων στην Βουλγαρία περιλαμβάνει τα ακόλουθα νομοθετήματα (Συμφωνίες, Πρωτόκολλα Συνεργασίας) και βεβαίως την τοπική νομοθεσία, εάν αυτή δεν αντιβαίνει στο περιεχόμενο των Διμερών Συμφωνιών:

Συμφωνίες:

Σύστασης Μικτής Ελληνο-Βουλγαρικής Κυβερνητικής Επιτροπής οικονομικής, βιομηχανικής, επιστημονικής τεχνικής και τουριστικής συνεργασίας, της 30ής Ιουνίου 1972.

Αμοιβαίας προστασίας και προώθησης επενδύσεων, Ν. 2184/1994.

Αποφυγής διπλής φορολογίας εισοδήματος και κεφαλαίου της 18ης Νοεμβρίου 1994.

1. Βλ. άλλα στοιχεία στο υπό έκδοση Μέρος Β' της ανά χείρας εργασίας. Βλ. ακόμη και: ΙΣΤΑΜΕ: Βαλκανικό Παρατηρητήριο. Αθήνα, 2001. J.A. BRISTOW: The Bulgarian Economy in Transition. Vermont, 1996. Ε. ΚΑΡΑΦΩΤΑΚΗΣ: Οι Βαλκανικές οικονομίες στο πρώιμο στάδιο μετάβασης 1990-1996. Αθήνα, 1999.

Διάνοιξης τριών νέων συνοριακών διόδων (Δράμας/Εξοχής/Gotse Delchev, Ξάνθης/Εχίνου/Rudozem, Κομοτηνής/Νυμφαίας/Kurdjali), Ν. 2428/1996.²

Αναπτυξιακής Συνεργασίας, πενταετούς διάρκειας, Ν. 3095/2003.

Πρωτόκολλα Συνεργασίας:

Τροποποίησης της Σύμβασης του έτους 1994 περί αποφυγής διπλής φορολογίας εισοδήματος και κεφαλαίου, Ν. 2997/2001.

Κατά την περίοδο σύνταξης του παρόντος διεξάγονταν μεταξύ των δύο Χωρών διαπραγματεύσεις για την υπογραφή Συμφωνιών επί θεμάτων κοινωνικής ασφάλισης, «μετανάστευσης» εργατών κ.ά.

Εκτιμάται, ότι το ισχύον θεσμικό πλαίσιο περί οικονομικής εν γένει συνεργασίας μεταξύ των δύο Χωρών είναι ιδιαίτερος ικανοποιητικό και λειτουργικό και καλύπτει πολλούς τομείς (όπως π.χ. τελωνειακής συνεργασίας, Τραπεζών, βιομηχανίας, τουριστικής συνεργασίας, τηλεπικοινωνιών, μεταφορών κ.ά.).

Το εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδος - Βουλγαρίας

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Όγκος Εμπορίου	822,0	757,8	844,8	993,0	862,78	1240,86
Ελληνικές Εξαγωγές	439,7	409,6	451,1	570,0	553,90	825,01
Εισαγωγές	382,3	348,2	393,7	423,0	308,88	415,85
Ισοζύγιο	+57,4	+61,4	+57,4	+147	+245,0	409,16

ΠΗΓΗ: Ε.Σ.Υ.Ε. Τα ποσά σε εκατομ. δολλ. Η.Π.Α.

Ελληνικές εξαγωγές στην Βουλγαρία

Η Ελλάδα εξαγει στην Βουλγαρία ενδύματα, πλαστικά, μηχανές, πετρελαιοειδή, υφάσματα, ηλεκτρικά είδη, τηλεπικοινωνιακό υλικό κ.ά.

Οι ελληνικές επενδύσεις στην Βουλγαρία

Κατά την ελληνική εκτίμηση οι Έλληνες Επιχειρηματίες καταλαμβάνουν κατά την τελευταία δεκαετία την πρώτη θέση μεταξύ των ξένων επενδυτών στην Βουλγαρία (στοιχεία έτους 2003), (κατά την Βουλγαρική την δεύτερη).

Οι επιχειρήσεις Ελλήνων ή Ελληνικών συμφερόντων υπερβαίνουν τις 1.500 και απασχολούν 100.000 άτομα, ιδίως στην περιοχή της Νότιας Βουλγαρίας.

Οι Έλληνες Επιχειρηματίες δραστηριοποιούνται κυρίως στους τομείς τροφίμων και ποτών, υπηρεσιών (Τράπεζες, Ασφάλειες, Υγείας), παραγωγής ενδυμάτων κ.ά.

2. Σε συνδυασμό με την Εγνατία Οδό, η σημασία των διόδων αυτών πολλαπλασιάζεται. Υπενθυμίζεται, ότι μέχρι το έτος 1994 είχαν κατασκευασθεί 94 χιλ. δρόμων της Εγνατίας Οδού, κατά την περίοδο 1997-2004 άλλα 393 χιλ., ήδη κατασκευάζονται 133 χιλ., δημοπρατήθηκαν προσφάτως 54 χιλ. και απομένουν προς δημοπράτηση 6 χιλ., με προοπτική την ολοκλήρωση όλου του έργου το έτος 2008.

Το όλο έργο, συνολικού κόστους 6.100.000.000 ΕΥΡΩ, εκ των οποίων 2.300.000.000 ΕΥΡΩ προέρχονται εκ Κοινοτικών συγχρηματοδοτήσεων, είναι ιδιαίτερος σύνθετο και περιλαμβάνει 196 μεγάλες δίδυμες γέφυρες, 74 δίδυμες σήραγγες κ.ά.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΧΩΡΕΣ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟ Ε.Σ.Ο.Α.Β.

Σημαντικές ελληνικές επενδύσεις (ενδεικτική αναφορά):

ΟΤΕ/GLOBUL, 3E COCA COLA, ΔΕΛΤΑ, ΜΗΧΑΝΙΚΗ, CHIPITA INTERNATIONAL, ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΦΛΩΡΙΝΑ, ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ, ΣΕΚΑΠ, ΒΙΟΧΑΛΚΟ, ΤΙΤΑΝ, ΧΑΡΤΟΠΟΙΪΑ ΘΡΑΚΗΣ, κ.ά.

Εξ άλλου, επισημαίνεται η έντονη παρουσία Ελληνικών Τραπεζών, όπως:

Εθνικής, Χίου (νυν Πειραιώς), Alpha Bank (πρώην Ιονική), Εμπορική, EUROBANK.

Εξ αυτών η Εθνική Τράπεζα έχει εξαγοράσει την Τράπεζα UBB έναντι 70.000.000 δολ. Η.Π.Α., η EUROBANK το 78% των μετοχών της Post Bank και η Εμπορική το 25% των μετοχών της Bulgarian Investment Bank (στοιχεία έτους 2003).

#	COMPANY	ACTIVITY	TYPE OF INVESTMENT	AMOUNT IN MIL. US\$	NOTES
36	3E	Glass		20	In co-operation with JIOULA (Greece)
3	AEE ARGYROMETALEVMATON & VARITINIS	Mining	Rights for prospecting and mining (Gold and Copper)		Somin Company: 50% Phelps Dodge (US), 25% AEE Arg & Var (GR), 25% Royal Gold Inc. (US)
77	ALUMYL MYLONAS	Metals	Subsidiary ALUMIL BULGARIA	1,3	
9	ATHENS BREWERIES	Brewery	Buy-out of ZADORKA (80%)	40,3	In co-operation with 3E. ZADORKA is the largest Bulgarian brewery
63	CHIPITA	Snacks		5,55	
51	COMMERCIAL BANK	Banking	Participation to BULGARIA INVESTMENT BANK	6,5	32%
26	DELTA	Dairy products		5,55	
40	DROMEAS	Furniture			
85	EUROBANK	Banking	Buy out of POST BANK	38	
34	FLORINA HONEOS	Soft drinks	New company: HERMES BALKAN	6	
42	GERMANOS	Batteries			
43	GOODY'S	Fast food	Subsidiary BALKAN RESTAURANTS (60%)	1,3	EUROMERCHANT BALKAN FUND (40%)
65	INTRACOM	Telecommunications	Participation to BULFON		INTRACOM 68% and BTC (Bulgaria Telephone Company) 32%
41	LEONDARITIS	Furniture			
81	MIHAILIDIS	Tobacco	Greenfield	3	
13	NATIONAL BANK	Banking	Buy-out of UNITED BULGARIAN BANK (90%)	200	11% market share
92	NATIONAL BANK	Banking	Buy-out of INTERLEASE		The only leasing company in Bulgaria. ETEBA participates in the deal
86	PAPER MILLS THRAKI	Paper	Buy out of BELOVO (58%)	6,4	
39	SATO	Furniture			
76	SEKAP	Tobacco			
64	VIOHALKO	Metals	Greenfield	6	Copper products through KOCM (Subsidiary)

**Διάρθρωση των άμεσων ξένων επενδύσεων κατά Χώρα προέλευσης
1996-2002
Σε εκατ. δολλ. Η.Π.Α.**

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
ΣΥΝΟΛΟ	109,0	504,8	537,3	818,7	1001,6	812,9	478,7
Αυστρία	4,7	15,4	36,9	74,5	70,5	93,6	137,7
Βέλγιο και Λουξεμβούργο	8,5	255,2	21,9	0,2	100,2	60,8	9,9
Ηνωμένο Βασίλειο	5,0	21,7	30,5	28,1	3,3	20,1	2,4
Γερμανία	10,6	39,0	21,3	40,4	39,0	67,4	56,1
Ελλάδα	2,1	4,1	20,9	2,3	99,1	240,2	64,5
Ιρλανδία	0,0	0,1	7,1	15,8	3,2	-5,8	-2,2
Ισπανία	0,0	52,6	43,2	3,7	1,0	5,1	-0,5
Ιταλία	0,5	1,9	2,0	6,9	338,2	146,5	19,6
Κύπρος	1,6	27,9	131,2	161,8	74,8	17,8	20,7
Κορέα	22,3	32,0	1,2	3,8	4,0	-9,2	1,0
Λιχτενστάιν	0,1	0,1	2,5	1,8	4,0	6,8	3,9
ΠΓΔΜ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,1
Μάλτα	0,0	0,0	8,9	1,2	0,9	2,7	1,0
Ολλανδία	26,3	2,1	48,0	105,6	10,2	80,3	-11,9
Ρωσία	0,2	0,4	15,1	99,5	21,5	-4,4	0,4
ΗΠΑ	12,4	28,3	48,6	54,7	58,2	44,5	25,2
Τουρκία	0,1	1,3	22,4	12,3	25,4	9,7	10,3
Ουγγαρία	0,1	0,0	0,7	7,4	2,1	1,0	5,9
Γαλλία	0,2	5,3	17,9	78,1	36,9	15,1	3,6
Τσεχία	0,1	6,1	1,2	0,0	0,7	2,6	64,4
Ελβετία	3,2	2,6	38,6	8,7	24,7	33,5	24,3
Σουηδία	0,9	0,0	0,0	0,4	2,2	5,7	28,5
Ιαπωνία	0,0	1,5	2,8	1,8	1,6	3,1	13,6
Άλλες Χώρες	10,1	7,2	14,4	108,9	106,7	-5,0	0,2

Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (εισροές) στη Βουλγαρία κατ' έτος

Year	Privatisation		Greenfield + Expansion		Total by year
	USDm	%	USDm	%	USDm
1992			34.4	100.0	34.4
1993	22.0	21.5	80.4	78.5	102.4
1994	134.2	63.6	76.7	36.4	210.9
1995	26.0	16.0	136.6	84.0	162.6
1996	76.4	29.8	180.0	70.2	256.4
1997	421.4	66.2	214.8	33.8	636.2
1998	215.6	34.8	404.4	65.2	620.0
1999	226.7	27.7	592.1	72.3	818.8
2000	366.0	36.5	635.5	63.5	1001.5
2001	19.2	2.4	793.7	97.6	812.5
2002	135.6	15.0	769.1	85.0	904.7
2003	370.1	26.1	1049.3	73.9	1419.4
Jan-June 2004	297.5	24.8	901.1	75.2	1198.6
Total	2310.7	28.3	5868.1	71.7	8178.8

Πηγή: Bulgarian Foreign Investment Agency, Bulgarian National Bank.

ε. Ελληνικές ιδιωτικές άμεσες παραγωγικές επενδύσεις στην Κροατία**Θεσμικό πλαίσιο**

Το ειδικότερο θεσμικό πλαίσιο, πέραν των ρυθμίσεων του Ν.2966/2002 Ε.Σ.Ο.Α.Β. και του Ν.3299/2004 Κίνητρα ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική ανάπτυξη και την περιφερειακή σύγκλιση, το οποίο διέπει τις οικονομικές δραστηριότητες Ελλήνων Υπηκόων στην Κροατία, περιλαμβάνει τα ακόλουθα νομοθετήματα (Συμφωνίες) και βεβαίως την τοπική νομοθεσία, εάν αυτή δεν αντιβαίνει προς το περιεχόμενο των Διμερών Συμφωνιών:

Συμφωνίες:

Συνεργασίας και αμοιβαίας συνδρομής επί τελωνειακών θεμάτων, Ν.1547/1985 («εκ κληρονομίας» εκ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας Γιουγκοσλαβίας).

Οικονομικής συνεργασίας, Ν.2377/1996 (ισχύει από 17/10/1998).

Οδικών επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών, Ν.2507/1997 (ισχύει από 5/3/1998).

Αμοιβαίας προστασίας και προώθησης επενδύσεων, Ν.2563/1998 (ισχύει από 29/10/1998).

Αποφυγής διπλής φορολογίας εισοδήματος, Ν.2653/1998 (ισχύει από 18/12/1996).

Συνεργασίας στον τομέα του τουρισμού, Ν.2765/1999.

Επί θεμάτων αεροπορικών μεταφορών, της 27ης Φεβρουαρίου 2001.

Επί θεμάτων θαλασσιών μεταφορών, Ν.3018/2002.

Το εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδος - Κροατίας

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003*
Όγκος Εμπορίου	34	30,2	56,2	45,8	46,2	40,9	130
Ελληνικές Εξαγωγές	27,4	18,6	25,7	22,2	24,5	25,2	47,5
Εισαγωγές	6,6	11,7	30,5	23,6	21,7	15,7	82,5
Ισοζύγιο	20,8	6,9	-4,8	-1,4	2,8	9,5	-35

Πηγή: ΕΣΥΕ. Τα ποσά σε εκατομ. δολ. Η.Π.Α.

Ελληνικές εξαγωγές στην Κροατία

Οι Ελληνικές εξαγωγές στην Κροατία ανήλθαν κατά το έτος 2003 σε 47.500.000 δολ. Η.Π.Α. και οι εισαγωγές εκ Κροατίας σε 82.500.000 δολ. Η.Π.Α.

Μεταξύ των εξαχθέντων εξ Ελλάδος προϊόντων συγκαταλέγονται φρούτα, πετρέλαιο, οχήματα κ.ά..

Οι Ελληνικές επενδύσεις στην Κροατία

Οι Ελληνικές ιδιωτικές επενδύσεις στην Κροατία εμφανίζουν την ακόλουθη εξέλιξη:

Έτος	Ποσά
1997	2.500
1998	2.500
1999	2.500
2000	700.000
2001	575.000

Πηγή: ΕΣΥΕ. Τα ποσά σε δολ. Η.Π.Α.

Μεταξύ των Ελληνικών επιχειρήσεων περιλαμβάνονται οι Agrostar, Marco, Μαρινόπουλος Α.Ε., TRADESCO κ.ά.¹

στ. Ελληνικές ιδιωτικές άμεσες παραγωγικές επενδύσεις στην Π.Γ.Δ.Μ.**Θεσμικό πλαίσιο**

Το ειδικότερο θεσμικό πλαίσιο πέραν των ρυθμίσεων του Ν.2966/2002 Ε.Σ.Ο.Α.Β. και του Ν.3299/2004 Κίνητρα ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική ανάπτυξη και την περιφερειακή σύγκλιση, το οποίο διέπει τις οικονομικές δραστηριότητες Ελλήνων Υπηκόων στην Π.Γ.Δ.Μ., περιλαμβάνει τα ακόλουθα νομοθετήματα (Συμφωνίες, Μνημόνια) και βεβαίως την τοπική νομοθεσία, εάν αυτή δεν αντιβαίνει προς το περιεχόμενο των Διμερών Συμφωνιών:

Συμφωνίες:

Ενδιάμεση, Νέα Υόρκη, 13/9/1995 (έναρξη διμερών σχέσεων).

Αμοιβαίας προστασίας και προώθησης επενδύσεων της 18/3/1997.

1. Άλλα στοιχεία βλ. στο: ΙΣΤΑΜΕ: Παρατρήριο Βαλκανίων: Κροατία. Αθήνα, 1999.

Ρύθμισης της υπαγωγής της Π.Γ.Δ.Μ. στις διατάξεις του Ν.2966/2002, της 6ης Νοεμβρίου 2003.

Μνημόνια:

Περί εφαρμογής Πρακτικών Μέτρων της 13ης Οκτωβρίου 1995.

Περί αειφόρου ανάπτυξης και περιβάλλοντος της 3ης Σεπτεμβρίου 2000.

Το εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδος - Π.Γ.Δ.Μ.

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003*
Όγκος Εμπορίου	332,6	317	483,1	539,4	491,3	381,2	460,8
Ελληνικές Εξαγωγές	272,4	259,8	424	470,6	413,6	327,75	357,22
Εισαγωγές	60,2	58,9	59,1	68,8	77,7	53,44	103,58
Ισοζύγιο	212,2	201	364,9	401,8	335,9	274,3	253,64

Πηγή: ΕΣΥΕ. Τα ποσά σε εκατομ. δολ. Η.Π.Α.

Κατά το έτος 2003 η Ελλάδα ήταν ο πρώτος προμηθευτής προϊόντων της Π.Γ.Δ.Μ. με εξαγωγές ανελθούσες στο ποσό των 357.220.000 δολ. Η.Π.Α. (έναντι εισαγωγών ύψους 103.580.000 δολ. Η.Π.Α.).

Οι Ελληνικές εξαγωγές περιλαμβάνουν είδη ένδυσης, υφάσματα, νήματα, πετρέλαιο, χάλυβα κ.ά.¹

Οι Ελληνικές επενδύσεις στην Π.Γ.Δ.Μ.

Οι Ελληνικές ιδιωτικές άμεσες παραγωγικές επενδύσεις στην Π.Γ.Δ.Μ. υπερβαίνουν τα 700.000.000 ΕΥΡΩ μέχρι σήμερα, προέρχονται εκ 200 επιχειρήσεων και δημιούργησαν 9.000 νέες θέσεις εργασίας.

Αντικείμενο των κυριωτέρων αυτών επενδύσεων είναι τρόφιμα, ποτά, τσιμέντο, μαρμαρα, καπνός ενδύματα κ.ά., και βεβαίως τραπεζικές εργασίες.

Κυριώτερες ελληνικές ιδιωτικές επενδύσεις (ενδεικτική αναφορά):

Ελληνικών Πετρελαίων (αγορά μετοχών διυλιστηρίων ΟΚΤΑ, πετρελαιοαγωγού Θεσσαλονίκης - Σκοπίων, συνολική επένδυση 200.000.000 ΕΥΡΩ).

Εθνικής Τραπέζης (εξαγορά ποσοστού 68,4% της μεγαλύτερης Τράπεζας της Χώρας STOPANSKA BANKA, έναντι 140.000.000 ΕΥΡΩ).

ΟΤΕ, κατόχου της δεύτερης άδειας κινητής τηλεφωνίας μέσω της εταιρείας COSMOFON, συνολική επένδυση 135.000.000 ΕΥΡΩ.

Τηλεοπτικού Σταθμού ALPHA, κατόχου της πλειοψηφίας των μετοχών του τοπικού Τηλεοπτικού Σταθμού SKOPJE.

Αθηναϊκής Ζυθοποιίας και Εταιρείας 3Ε, βασικών μετόχων της Ζυθοποιίας Σκοπίων.

Ακόμη, αναφέρονται οι επενδύσεις των ελληνικών εταιρειών TITAN, ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ Α.Ε., LAZARIDIS G + DRAMAMARMOR AG (LARIN AD), ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ Α.Ε., NIKAS, VEROPOULOS, KRI-KRI κ.ά..

1. Άλλα στοιχεία βλ.: Χαράλ. ΤΣΑΡΑΝΙΔΗΣ (Επιμ.): *Η Ελλάδα και η Π.Γ.Δ.Μ.: Προοπτικές συνεργασίας*. Αθήνα, 1996. ΙΣΤΑΜΕ: *Παρατηρητήριο Βαλκανίων: FYROM*. Αθήνα, 2000.

FYROM					
#	COMPANY	ACTIVITY	TYPE OF INVESTMENT	AMOUNT IN MLL US\$	NOTES
15	ALPHA CREDIT BANK	Banking	Buy out of KREDITNA BANKA (83%)	8,5	
78	ALUMYL MYLONAS	Metals	Subsidiary ALUMIL SKOPJE		
8	ATHENS BREWERIES	Brewery	Buy out of PIVARA SKOPJE (51%)	32	Through BALKANBREW Holding Ltd.
25	DELTA	Dairy products			
31	ERMIS	Transportation			
4	HELLENIC PETROLEUM	Energy	Buy out of OKTA Refinery	150	
28	KRI-KRI	Ice cream	Subsidiary	0,7	
29	LASKOU	Clothing			
21	LAZARIDIS	Marbles			
10	MIHAILIDIS	Tobacco	Buy out of STRUMNICA TABAK and of JUGOTUTUN	6,7	JUGOTUTUN has been renamed to KOCANI TABAC
22	MYTILINAIOS	Mining			
12	NATIONAL BANK	Banking	Buy out of STOPANSKA BANK (65%)	53	Largest Bank in FYROM
18	NIKAS	Food			
32	PETZETAKIS	Plastics			
6	TITAN	Cement	Buy out of USJE		Joint venture with HOLDERBANK (Swiss)
24	TORRE	Ice cream			
30	VEINOGLOY	Movers			
20	VEROPOULOS	Supermarkets			
19	ZLATIS				

ξ. Ελληνικές ιδιωτικές άμεσες παραγωγικές επενδύσεις στην Σερβία και στο Μαυροβούνιο**Θεσμικό πλαίσιο**

Το ειδικότερο θεσμικό πλαίσιο, πέραν των ρυθμίσεων του Ν.2966/2002 Ε.Σ.Ο.Α.Β. και του Ν.3299/2004 Κίνητρα ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική ανάπτυξη και την περιφερειακή σύγκλιση, το οποίο διέπει τις οικονομικές δραστηριότητες Ελλήνων Υπηκόων στην Σερβία και στο Μαυροβούνιο, περιλαμβάνει τα ακόλουθα νομοθετήματα (Συμφωνίες) και βεβαίως την τοπική νομοθεσία, εάν αυτή δεν αντιβαίνει προς το περιεχόμενο των Διμερών Συμφωνιών:

Συμφωνίες:

(Εκ του προηγούμενου καθεστώτος της Χώρας διетηρήθησαν με Ρηματική Διακοίνωση σε ισχύ οι ακόλουθες Συμφωνίες):

Μακροπρόθεσμης οικονομικής συνεργασίας και εμπορικών ανταλλαγών, άρθρο 8, της 1ης Οκτωβρίου 1960.

Μακροπρόθεσμης αφορώσας εμπορικές ανταλλαγές και οικονομική, εμπορική και τεχνική συνεργασία, της 25ης Μαρτίου 1977.

Συμφωνίες έτους 1977:

Αμοιβαίας προστασίας και προώθησης επενδύσεων, Ν.2582/1998, έναρξη ισχύος 8/5/1998.

Αποφυγής διπλής φορολογίας, της 25ης Ιουνίου 1997, μη κυρωθείσα εισέτι υπό της Ελλάδος.

Συμφωνίες έτους 2002:

Οικονομικής και τεχνολογικής συνεργασίας.

Οδικών μεταφορών (ετέθη σε ισχύ την 4η Απριλίου 2004).

Αεροπορικών μεταφορών, Ν.3120/2003.

Πενταετούς διάρκειας αναπτυξιακής συνεργασίας, Ν.3097/2003.

Πέραν αυτών εκκρεμεί προς κατάρτιση Συμφωνία επί θεμάτων τηλεπικοινωνιών και ταχυδρομείων,

Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδος - Σερβίας/Μαυροβουνίου

	1998	1999	2000	2001	2002	2003*
Όγκος Εμπορίου	282	173,1	218,8	276,62	283,4	346,45
Ελληνικές Εξαγωγές	188	113,2	132,6	185,63	179,6	235,86
Εισαγωγές	94,5	59,9	85,1	90,99	103,8	110,59
Ισοζύγιο	+93,1	+53,5	+47,42	+94,64	+75,8	125,27

Πηγή: ΕΣΥΕ. Ποσά σε εκατομ. дол. Η.Π.Α.

Ελληνικές εξαγωγές στην Σερβία και στο Μαυροβούνιο

Η Ελλάδα εξαγει στην Σερβία και στο Μαυροβούνιο πετρέλαιο και παράγωγά του, λαχανικά, φρούτα, καπνό, μη σιδηρούχα μέταλλα κ.ά..

Οι Ελληνικές επενδύσεις στην Σερβία και στο Μαυροβούνιο

Οι Ελληνικές ιδιωτικές άμεσες παραγωγικές επενδύσεις από το έτος 1996 μέχρι σήμερα ανέρχονται σε 720.000.000 ΕΥΡΩ (βάσει στοιχείων του Ελληνικού Γραφείου ΟΕΥ) και το συνολικώς επενδυθέν κεφάλαιο σε 1.200.000.000 ΕΥΡΩ.

Οι Ελληνικές εταιρείες ανέρχονται σε 80 και οι Ελληνογιουγκοσλαβικές σε 150.

Μεταξύ των κυριωτέρων επενδυτών συγκαταλέγονται:

ΟΤΕ, κάτοχος ποσοστού 20% του κεφαλαίου της TELECOM - SERBIA από του έτους 1997. INTRACOM.

Τράπεζες: ΕΘΝΙΚΗ, ALPHA BANK, EUROBANK-ERGASIAS.

Βιομηχανίες: ΔΕΛΤΑ (DEL YUG), 3E COCA-COLA, ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΖΥΘΟΠΟΪΑ, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΖΑΧΑΡΗΣ, INTRALOT (YUGOLOT), TITAN, BIOCHALCO, IKRP ROKAS, IMACO, AXXON - TRADING ΓΕΡΜΑΝΟΣ κ.ά..

η. Ελληνικές ιδιωτικές άμεσες παραγωγικές επενδύσεις στην Ρουμανία**Θεσμικό πλαίσιο**

Το ειδικώτερο θεσμικό πλαίσιο, πέραν των ρυθμίσεων του Ν.2966/2002 Ε.Σ.Ο.Α.Β. και του Ν.3299/2004 Κίνητρα ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική ανάπτυξη και την περιφερειακή σύγκλιση, το οποίο διέπει τις οικονομικές δραστηριότητες Ελλήνων Υπηκόων στην Ρουμανία, περιλαμβάνει τα ακόλουθα νομοθετήματα (Συμφωνίες) και βεβαίως την τοπική νομοθεσία, εάν αυτή δεν αντιβαίνει προς το περιεχόμενο των Διμερών Συμφωνιών:

Συμφωνίες:

Οικονομικής, βιομηχανικής και τεχνικής συνεργασίας, Ν.564/1977 (έναρξη ισχύος 1 Ιανουαρίου 1977).

Αποφυγής διπλής φορολογίας, υπεγράφη την 17η Σεπτεμβρίου 1991 και εκυρώθη με τον Ν.2279 της 26ης Ιανουαρίου 1995.

Προώθησης και αμοιβαίας προστασίας των επενδύσεων, Ν.2564/1998.

Πενταετούς διάρκειας αναπτυξιακής συνεργασίας Ελλάδος - Ρουμανίας, Ν.3099/2003.

Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδος - Ρουμανίας

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Όγκος Εμπορίου	407,2	421,0	677,34	697,92	601,90	787,38	-
Ελληνικές Εξαγωγές	217,7	213,0	383,76	358,48	281,16	346,23	187,66
Εισαγωγές	189,5	208,0	293,58	339,44	320,74	441,15	
Ισοζύγιο	+28,2	+5,0	+90,18	+19,04	-39,58	-94,92	

Πηγή: ΕΣΥΕ. Ποσά σε εκατ. δολ. Η.Π.Α.

Ελληνικές εξαγωγές στην Ρουμανία

Εξαγόμενα εξ Ελλάδος προϊόντα: τηλεπικοινωνιακό, ηλεκτρολογικό υλικό, αλουμίνιο, πλαστικά, χημικά, κλωστοϋφαντουργικά, φρούτα, λαχανικά, καπνός, προϊόντα χάρτου κ.ά..

Οι Ελληνικές επενδύσεις στην Ρουμανία

Οι Έλληνες Επιχειρηματίες κατατάσσονται μεταξύ των τριών πρώτων Ομάδων Ξένων Επενδυτών στην Ρουμανία με 500 επιχειρήσεις και συνολικώς επενδυθέν κεφάλαιο 2.400.000.000 ΕΥΡΩ.

Σημειώνεται, ότι οι Τράπεζες Ελληνικών συμφερόντων κατέχουν την δεύτερη θέση μεταξύ των ξένων επενδυτών τραπεζικής μορφής με ποσοστό 10,4% (προηγείται η Γαλλία με ποσοστό 13,7%).

Οι Ελληνικές ιδιωτικές επενδύσεις καλύπτουν ευρύτατο φάσμα δραστηριοτήτων. Κατά τομείς η εικόνα είναι η ακόλουθη:

Τηλεπικοινωνιών 51%

Τροφίμων 18%

Τραπεζών 6%

Βιομηχανίας 6%

Δικτύων διανομής 3%

Ενέργειας 1%

Κατασκευών 1%

Διάφορα 14%

Μεταξύ των πλέον σημαντικών ελληνικών ιδιωτικών επενδύσεων συγκαταλέγονται εκείνες των εταιρειών:

ΟΤΕ (ROMTELECOM), ΟΤΕ (COSMOROM), INTRALOT, ΔΕΛΤΑ, 3Ε COCA COLABRENAC, MARAC ELECTRONICS, S.A., κ.ά..

POYMANIA					
#	COMPANY	ACTIVITY	TYPE OF INVESTMENT	AMOUNT IN MLL US\$	NOTES
37	3E	Soft drinks	Greenfield	100	MOLINO/FRIGOREX
17	ALPHA CREDIT BANK	Banking	Participation to BANCA BUCURESTI	16	
61	ALUMYL MYLONAS	Metals	Subsidiary ALUMIL ROM INDUSTRIES		Aluminoum
68	APOSTOCOROULOS	Health services			MELSANA diagnoshic oenter
71	BESTFOODS	Suacks		4,6	
89	CHIPITA	Snaks		10	
52	COMMERCIAL BANK	Banking	INTERNATIONAL COMMERCIAL BLACK SEA BANK	7	
27	DELTA	Dairy produsls	Greenfield	25,5	DELROM
82	EGNATIA BANK	Banking	Buy out of BNP-DRENSER BANK ROMANIA		
80	ELGEKA	Distribution	Buy out of COSMOS TRADING SRL (80%) Buy out of NETWORK MARKETING (55%), Buy out of HIGHWAY TRADING (100%)		Through the ELGEKA CYPRUS LTD
69	ETHNIKI ASFALISTIKI	Bnsurance	Joint venture in GARANTA		ETHNIKI ASFALISTKI 60% BANKA POST 40%
84	EUROBANK	Banking	Buy out of POST BANK		In co-operation with BPI (Portugal)
74	HAITOGLOY	Food	Greenfield		Production of Mamelade and Halvas
66	INTRACOM	Telecoununica-tions	Greenfield	5	INTRAROM (INTRAOOM 70%, AUTOMATICA (Romania) 30%

POYMANIA					
#	COMPANY	ACTIVITY	TYPE OF INVESTMENT	AMOUNT IN MLL. US\$	NOTES
59	LOULIS	Mills	Greenfield	19,5	Production of flour
1	MAILLIS GROUP	Packaging material	Establishment of MAILLIS Romania		Production of shrink film
48	MARINOPOULOS	Retail			
70	MYLIAG GEORGIU	Mills	Buy out of TITAN		Largest bakery
87	MYTILINAIOS	Metals		20	
44	OTE	Telecommunications	Buy out of 35% of the ROMTELECOM	675	
90	PAPASTRATOS	Tobacco		9	
67	PETROGAZ	Energy		1,3	
33	PETZAKIS	Plastics	Greenfield		Production of PVC pipes
46	PIRAEUS BANK	Banking			
75	PLASTIKA KRITIS	Plastics	Buy out of the ROMCOLOR 2000		
94	SARANTIS	Cosmetics			
88	SITINAS	Paints		14	
91	STAR	Food		7	
72	TASTY	Snacks	STAR FOODS	1,6	
49	TOYOTA HELLAS	Automobiles			
73	YFANTIS	Meat products	Greenfield		
38	3E	Soft drinks	Buy out of IBP BEOGRAD		
79	ALUMYL MYLONAS	Metals	Subsidiary ALUMIL YU		
93	INTRACOM	Telecommunications			
23	MYTILINAIOS	Mining	Joint venture with BOR RTB	1,2	Production of copper
45	OTE	Telecommunications	Buy out of Serbian Telephone Company		Joint venture with STET (Italy) 80%, OTE 20%

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Α. Διαπιστώσεις και συμπεράσματα

Με βάση τα στοιχεία, τα οποία έχουν ήδη παρατεθεί προηγουμένως, αλλά και άλλα, τα οποία γνωρίζουμε, αλλά ελλείπει χώρου δεν δημοσιεύονται εδώ, είναι δυνατή η διατύπωση των ακόλουθων διαπιστώσεων και συμπερασμάτων, αφού σημειωθεί, ότι η Ελλάδα θεωρείται κατ' αυτὰς υπό πάντων παράγων σταθερότητας και άσκησης επιρροής στον χώρο των Βαλκανίων:

Ε.Σ.Ο.Α.Β.

Το Ελληνικό Σχέδιο Οικονομικής Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων κατηρτίσθη στα πλαίσια αναληφθεισών σχετικών υποχρεώσεων έναντι του Οργανισμού Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.), (η Ελλάδα άρχισε να μετέχει στην σχετική δράση του Ο.Ο.Σ.Α. το 1999, μάλλον με καθυστέρηση) και του Συμφώνου Σταθερότητας για την Νότια και Ανατολική Ευρώπη, το οποίο υπεγράφη την 30 Ιουλίου 1999 στο Σεράγεβο από 40 Χώρες και Διεθνείς Οργανισμούς.

Το Σύμφωνο εδράζεται επί των ακόλουθων τριών αξόνων:

Του εκδημοκρατισμού των συγκεκριμένων Χωρών.

Της οικονομικής ανασυγκρότησής τους.

Της διαφύλαξης της ασφάλειας στο έδαφός τους.

Στα πλαίσια του Συμφώνου η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει δεσμευθεί αρχικώς να διαθέσει συνολικώς 4.065.000.000 ΕΥΡΩ για την εν λόγω περιοχή, ενώ διάφοροι άλλοι, Παγκόσμιος Τράπεζα, Η.Π.Α., Ρωσία, θα χρηματοδοτήσουν τις δράσεις του Συμφώνου με το ποσόν των 2.400.000.000 ΕΥΡΩ (2000-2005).

Το Ε.Σ.Ο.Α.Β. κρίνεται ως η σπουδαιότερη περιφερειακή παρέμβαση της Ελλάδος μεταξύ σχετικών δράσεων (π.χ. έναντι του Μηχανισμού για τις επενδύσεις και την Εταιρική Σχέση Ευρώπης - Μεσογείου, F.E.M.I.P.).¹

Τα διαθέσιμα ποσά, 550.000.000 ΕΥΡΩ δεν θεωρούνται ιδιαιτέρως επαρκή για την κάλυψη των έξι Βαλκανικών Χωρών, υπό τις παρούσες διεθνείς συγκυρίες.

1. Διυπουργική Αναπτυξιακή και Επιχειρηματική Συνδιάσκεψη για τις Χώρες της Λεκάνης της Μεσογείου, Αθήνα, Φεβρουάριος 2005. Συμμετέχουσες Χώρες: Ελλάδα, Γαλλία, Ισπανία, Ιταλία, Κύπρος, Μάλτα, Αλγερία, Ισραήλ, Αίγυπτος, Ιορδανία, Λίβανος, Λιβύη, Μαρόκο, Παλαιστινιακή Αρχή, Συρία, Τυνησία, Τουρκία, Λουξεμβούργο (εκ μέρους της Ε.Ε.). Ακόμη, συμμετέσχον Εκπρόσωποι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και της Παγκόσμιας Τράπεζας. Η Ελλάδα συνεισέφερε για την λειτουργία του Μηχανισμού 2.000.000 ΕΥΡΩ.

Το Πρόγραμμα «ενέχει» ιδιαίζουσα πολιτική οπτική και σημασία, υπό έποψη Ελληνικών συμφερόντων.

Ενδεχομένως, εντός του πλαισίου του Ε.Σ.Ο.Α.Β., θα έπρεπε η Θεσσαλονίκη να είναι η βάση των σχετικών αποβατικών ενεργειών μας στις Χώρες των Βαλκανίων, με παράλληλη αξιοποίηση και των εγκαθιδρυμένων εκεί άλλων δομών, περί των οποίων εγένετο ήδη λόγος.

Ενδεχόμενες ενστάσεις για την ενίσχυση μη Κυβερνητικών Οργανώσεων των Χωρών Υποδοχής της βοήθειας του Ε.Σ.Ο.Α.Β. ίσως πρέπει να τύχουν μεγαλύτερης προσοχής από πλευράς Ελλάδος.

Προφανώς είναι αδύνατη με τις ισχύουσες ρυθμίσεις η επιστροφή διατεθέντων κεφαλαίων μέσω του Ε.Σ.Ο.Α.Β., εάν διαπιστωθεί, ότι αυτά δεν χρησιμοποιήθηκαν για τους συμπεφωνημένους σκοπούς. Για τον λόγο αυτό πρέπει να επιχειρηθεί, ενδεχομένως, επαναπροσέγγιση του θέματος από πλευράς Ελλάδος (π.χ. θέσπιση παράλληλων κυρώσεων εν περιπτώσει ασυνεπείας Χώρας ενισχυόμενης κ.ά.).

Η κατανομή των κονδυλίων του Ε.Σ.Ο.Α.Β. εκτιμάται, εν σχέσει προς τις Χώρες προς τις οποίες αυτά κατευθύνονται, ότι εξυπηρετεί την τρέχουσα πολιτική συγκυρία, ενώ εξ άλλης πλευράς «υποστηρίζει» Ελληνικές επενδυτικές πρωτοβουλίες στις αναφερόμενες Χώρες:

Σερβία	232.500.000 ΕΥΡΩ
Μαυροβούνιο	17.500.000 ΕΥΡΩ
Π.Γ.Δ.Μ.	74.840.000 ΕΥΡΩ
Ρουμανία	70.430.000 ΕΥΡΩ

Ιδιωτικές επενδύσεις

Οι άμεσες ιδιωτικές παραγωγικές επενδύσεις είναι, (υπό υγιείς συνθήκες ανταγωνισμού και άλλες προϋποθέσεις βεβαίως), μάννα εξ ουρανού, για οία δήποτε οικονομία, πολλών δε μάλλον για οικονομίες, όπως αυτές των Χωρών των Βαλκανίων.

Οι άμεσες ιδιωτικές παραγωγικές Ελληνικές επενδύσεις σε Χώρες των Βαλκανίων ενέχουν ιδιαίζουσα σημασία για σειρά λόγων, όπως η ιδιότητα της Χώρας καταγωγής των Κεφαλαίων ως Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η εδαφική γειτνίαση, η γνώση υπό των Εμπλεκομένων της εκατέρωθεν επιχειρηματικής κουλτούρας, το στοιχείο των Μεταναστών, οι ιστορικοί δεσμοί, θετικοί και μη, κ.ά..

Οι άμεσες ιδιωτικές παραγωγικές Ελληνικές επενδύσεις «ευνοούνται» μέχρι τώρα και μέχρις ενός σημαντικού ορίου και από την έλλειψη εντόνου ενδιαφέροντος άλλων Χωρών να «διεισδύσουν» οικονομικώς σε Χώρες των Βαλκανίων.

Ως προς το ελληνικό θεσμικό πλαίσιο περί επενδύσεων Ελλήνων στην αλλοδαπή ίσως έπρεπε αυτό να περιλαμβάνει και άλλες κατηγορίες ενισχυόμενων δράσεων, όπως π.χ., πέραν της ίδρυσης παραγωγικών μονάδων, και την εξαγορά υφισταμένων στις Χώρες υποδοχής κ.ά..

Ενδεχομένως, δεν έπρεπε να ενισχύονται γεωργικές επιχειρήσεις θερμοκηπιακού τύπου, για να δοθεί μεγαλύτερη δυνατότητα ανάπτυξης τους εντός των Ελληνικών συνόρων, λόγω της μεγάλης κατανάλωσης των προϊόντων αυτής της κατηγορίας εντός των πλαισίων και της Ελληνικής αγοράς.

Η κωδικοποίηση της νομοθεσίας περί των εν γένει οικονομικών δράσεων, τόσο του Ελληνικού Κράτους, όσο και των Ελλήνων Επενδυτών σε Χώρες των Βαλκανίων, είναι αναγκαία και κατεπείγουσα.

Όπως ήδη αναφέρθη υπάρχουν εν ισχύει π.χ. 14 ειδικότερες Συμφωνίες Συνεργασίας με την Αλβανία, 8 με την Βοσνία/Ερζεγοβίνη, 9 με την Βουλγαρία, 8 με την Κροατία, 5 με την Π.Γ.Δ.Μ., 7 με Σερβία/Μαυροβούνιο, 6 με την Ρουμανία.

Ήδη, και παρά τις αναπόφευκτες δυσχέρειες, ως εκ της φύσεως του όλου εγχειρήματος από πλευράς Ελλήνων Επιχειρηματιών οι Ελληνικές ιδιωτικές επενδύσεις:

Στην Αλβανία αντιπροσωπεύουν το 27% του συνόλου των άμεσων ξένων επενδύσεων.

Στην Βουλγαρία κατέχουν την δεύτερη θέση, με συνολικό ύψος 1.500.000.000 δολλ. Η.Π.Α.

Στην Βοσνία/Ερζεγοβίνη κατά την τελευταία δεκαετία οι Ελληνικές ιδιωτικές παραγωγικές επενδύσεις ανήλθαν σε 1.000.000.000 ΕΥΡΩ.

Στην Σερβία και στο Μαυροβούνιο οι Ελληνικές άμεσες ιδιωτικές παραγωγικές επενδύσεις ανέρχονται σε 720.000.000 ΕΥΡΩ, το δε επενδυμένο κεφάλαιο ελληνικής προέλευσης σε 1.200.000.000 ΕΥΡΩ.

Στην Κροατία οι ελληνικές ιδιωτικές άμεσες παραγωγικές επενδύσεις ανέρχονται σε 1.300.000 δολλ. Η.Π.Α..

Στην Π.Γ.Δ.Μ. η Ελλάδα κατέχει την πρώτη θέση μεταξύ των ξένων επενδυτών με κεφάλαια ύψους 700.000.000 ΕΥΡΩ και την δημιουργία 9.000 θέσεων απασχόλησης.

Στην Ρουμανία, τέλος, οι ελληνικές ιδιωτικές επενδύσεις καταλαμβάνουν την 11η θέση μεταξύ των ξένων επενδύσεων.

Ανεξαρτήτως βαθμού επιτυχίας του όλου εγχειρήματος της «οικονομικής» απόβασης ή διείσδυσης (τόσον του Ελληνικού Κράτους), (όσον και) των Ελλήνων Επιχειρηματιών σε Χώρες των Βαλκανίων πρέπει να σημειωθεί με έμφαση, ότι αιχμή του δόρατος εν προκειμένω απετέλεσαν οι Τράπεζες, τόσον οι Ελληνικές (εξ Ελλάδος), όσον και οι καθ' έκαστον προεκτάσεις τους στις εξεταζόμενες χώρες, εν συνδυασμώ ενίοτε με την Παρουξείνια Τράπεζα.

Η επένδυση υπό Ελλήνων Επιχειρηματιών εκατοντάδων εκατομμυρίων ΕΥΡΩ σε Χώρες των Βαλκανίων, οι οποίες συμποσούνται σε μία νέα αγορά 120.000.000 κατοίκων, δεν θα ήταν εφικτή χωρίς την «εμπλοκή» του Τραπεζικού Συστήματος, είτε υπό την μορφή της εγκατάστασης Ελληνικών Τραπεζών στις υπό έρευνα Χώρες, είτε της εξαγοράς τοπικών Τραπεζών, είτε της συμμετοχής στο κεφάλαιό τους, είτε υπό την μορφή της χρηματοδότησης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων Ελλήνων.

Εκ των Ελληνικών Τραπεζών τις πρώτες θέσεις κατέχουν στα πλαίσια των διερευνώμενων σχετικών δράσεων η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, η Τράπεζα Πειραιώς, η FG Eurobank-Εργασίας, η Εμπορική Τράπεζα, η Alpha Bank (και προσφάτως η Αγροτική).

Οι Τράπεζες αυτές έχουν συγχρηματοδοτήσει ελληνικές επιχειρηματικές πρωτοβουλίες σε Χώρες των Βαλκανίων ή έχουν καλύψει τον αναληφθέντα επιχειρηματικό κίνδυνο.

Ενίοτε, η συγχρηματοδότηση Ελλήνων Επιχειρηματιών γίνεται εν συνεργασία με Διεθνείς ή Πολυμερείς Χρηματοδοτικούς Οργανισμούς, όπως είναι η Παγκόσμια Τράπεζα Ανάπτυξης, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ο Οργανισμός Συνεργασίας της Μαύρης Θάλασσας, μέσω της Παρευξείνιας Τράπεζας κ.ά..

Πέραν αυτών σήμερα οι εν λόγω Τράπεζες διεκδικούν συνεχώς τον κύκλο δραστηριοτήτων τους σε Χώρες των Βαλκανίων και παρέχουν υπηρεσίες και σε τομείς συνήθεις μεν στην Ελλάδα, «κοινοφανείς» δε στις εν λόγω Χώρες, όπως π.χ. στεγαστικά δάνεια, πιστωτικές κάρτες (Εθνική Τράπεζα, Alpha Bank στην Αλβανία, στην Π.Γ.Δ.Μ.).

Εξ άλλης πλευράς η Παρευξείνια Τράπεζα, περιφερειακού αναπτυξιακού χαρακτήρος, είναι το πρώτο πολυμερές διεθνές Ίδρυμα του είδους, το οποίο εδρεύει στην Ελλάδα (Θεσσαλονίκη).

Η Ελλάδα συμμετέχει στο κεφάλαιο της Τράπεζας με ποσοστό 16,5%. Άλλα συμμετέχοντα Κράτη είναι τα εξής, με τα αντίστοιχα ποσοστά: Ρωσική Ομοσπονδία 16,5%, Τουρκία 16,5%, Βουλγαρία 13,5%, Ρουμανία 13,5%, Ουκρανία 13,5%, Αζερμπαϊτζάν 2%, Αρμενία 2%, Γεωργία 2%, Μολδαβία 2%, Αλβανία 2%.

Μεταξύ των στόχων της Παρευξείνιας Τράπεζας περιλαμβάνεται ως γνωστόν η ενίσχυση της προσπάθειας των Χωρών της Ανατολικής Ευρώπης για τον εκσυγχρονισμό των οικονομιών τους, για την ανάπτυξη του ιδιωτικού τους τομέα, για ταχύτερες και αποδοτικότερες ιδιωτικοποιήσεις κ.ά., ήτοι δραστηριότητες επ' ωφελεία των τοπικών οικονομιών, αλλά ταυτοχρόνως διευκολυντικές για επενδυτικές δραστηριότητες εν γένει.

Μέχρι τούδε η εν λόγω Τράπεζα έχει χρηματοδοτήσει πολλές Ελληνικές επενδυτικές δραστηριότητες σε Χώρες των Βαλκανίων, της Μαύρης Θάλασσας και στην Τουρκία. Ενδεικτικώς αναφέρονται επενδύσεις των εταιρειών ΑΛΟΥΜΙΑ στην Αλβανία, στην Π.Γ.Δ.Μ., στην Σερβία, στην Ρουμανία και στην Βουλγαρία στον τομέα κατασκευής μηχανημάτων αλουμινίου, ΠΙΟΥΛΑ Glas στην Βουλγαρία (σε συνεργασία με την Τράπεζα CITIBANK), ΝΕΟΧΗΜΙΚΗ κ.ά..

Συνολικώς, η Παρευξείνια Τράπεζα έχει χορηγήσει σε Ελληνικά ή Ελληνικών συμφερόντων βιομηχανικά συγκροτήματα σε Χώρες των Βαλκανίων δάνεια ύψους 100.000.000 ΕΥΡΩ κατά το έτος 2002.

Σημειώνεται, ότι οι Έλληνες επενδυτές δραστηριοποιούνται σε Χώρες των Βαλκανίων και πέραν των συνήθων τομέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, (βασικοί βιομηχανικοί κλάδοι, τηλεπικοινωνίες, τρόφιμα, ενδύματα κ.ά.) και σε πλήθος άλλων τομέων, όπως μεταλλευτικός, παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μέσω πυρηνικών αντιδραστήρων, και ορυχείων.

Σε σχέση με τον τομέα των τηλεπικοινωνιών επισημαίνεται η δραστηριότητα του Ελληνικού Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών (ΟΤΕ) σε Χώρες των Βαλκανίων, ο οποίος παρέχει σχετικές υπηρεσίες σε 60.000.000 συνδρομητές στις εν λόγω Χώρες, είναι ο κύριος μέτοχος της Ρουμανικής ROMTELECOM από το έτος 1998 κ.ά..

Β. «Η επόμενη ημέρα» ή «το αντίδοτο»

Η μέχρι τούδε πορεία των Ελληνικών ιδιωτικών άμεσων παραγωγικών επενδύσεων σε Χώρες των Βαλκανίων πρέπει να θεωρηθεί επιτυχής, παρά τα ποικίλλα προβλήματα, τα οποία από μακρού χρόνου έχουν προκύψει.

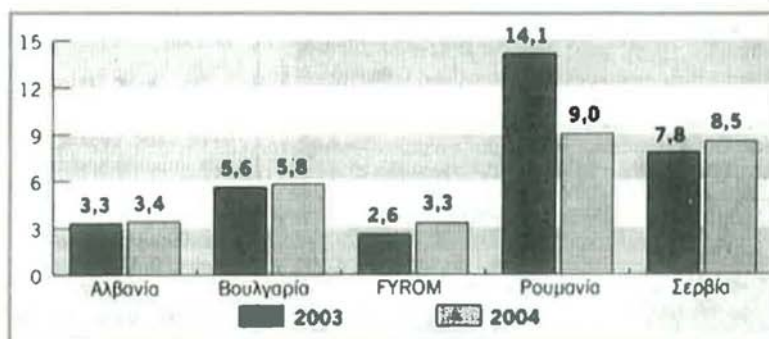
Μεταξύ των προβλημάτων συγκαταλέγονται τόσο προβλήματα «παραγόμενα» εν Αθήναις, όσο και προβλήματα σχετιζόμενα με τις Χώρες Υποδοχής, είτε αυτά αναφέρονται στην Ελληνική επίσημη οικονομική συνδρομή, μέσω διαφόρων δράσεων και διαδικασιών, π.χ. Ε.Σ.Ο.Α.Β., είτε αυτά συνδέονται με τις Ελληνικές ιδιωτικές επενδυτικές δραστηριότητες.

Περί των εν Αθήναις «παραγόμενων» προβλημάτων έγινε ήδη σχετική ενδεικτική αναφορά προηγουμένως: «μικρό» εύρος διατιθέμενων κονδυλίων (π.χ. μέσω Ε.Σ.Ο.Α.Β.) ή ενισχυόμενων εκτός Ελλάδος επενδυτικών δραστηριοτήτων, μη κωδικοποίηση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, χρονοβόρες διοικητικές διαδικασίες, έλλειψη ενημέρωσης Ενδιαφερομένων κ.ά.

Προς όλα αυτά συναρτάται και ο φόβος εκ της ενδεχόμενης εκροής κεφαλαίων για επενδυτικές δραστηριότητες σε όμορες Χώρες, η πιθανότητα (ενίοτε μέχρι βεβαιότητας) για την «μετεγκατάσταση» επιχειρήσεων εκτός Ελλάδος, ο φόβος απώλειας θέσεων εργασίας, ο φόβος απώλειας αγορών κ.ά..

Οι ως άνω φόβοι και προβληματισμοί ενίοτε είναι ιδιαιτέρως βάσιμοι, αλλά υπό καθεστώς συνεχώς παγκοσμιοποιούμενων οικονομικών δράσεων η δυνατότητα παρέμβασης, και ιδίως υπό μικρών Χωρών και Οικονομιών, είναι μικρή έως ανύπαρκτη.

Εκ των αναφερομένων σε Χώρες Υποδοχής των Ελληνικών οικονομικών δραστηριοτήτων προβλημάτων προέχουν εκείνα της ασφαλείας και της τήρησης της εσωτερικής έννομης τάξης, της πολιτικής αστάθειας, της έλλειψης σαφούς σταθερού θεσμικού πλαισίου περί οικονομικών δραστηριοτήτων, της έλλειψης δικαιοδοτικών αξιόπιστων μηχανισμών, της έλλειψης «ιδιωτικής» επιχειρηματικής κουλτούρας, του τοπικού πληθωρισμού, της μεγάλης ανεργίας, της έλλειψης εμπιστοσύνης των Πολιτών σε Τραπεζικά Ιδρύματα κ.ά..

Ύψος πληθωρισμού

Πηγή: EBRD, Transition Report, Μάρτιος 2004 και IMF Country Reports.

Εκ των ως άνω προβλημάτων, άλλα μεν υπόκεινται σε διεθνείς συγκυρίες (π.χ. μετανάστευση, λαθρομετανάστευση, τρομοκρατία, εγκληματικές ενέργειες), ή συνιστούν αρμοδιότητες Τοπικών Κυβερνήσεων, (π.χ. θέσπιση κανόνων διαφάνειας περί το επιχειρηματικώς πράττειν, βελτίωση τοπικών Διοικητικών Δομών), (άρα εκφεύγουν των δυνατοτήτων Ελλήνων Επιχειρηματιών, μη δυναμένων να ασκήσουν εν προκειμένω ουδεμία επιρροή προς επιθυμητές κατευθύνσεις), άλλα δε παρέχουν περιθώρια «παρεμβάσεων», επί σχολών επίτευξης λυσιτελέστερων προσεγγίσεων.

Μεταξύ των τελευταίων περιλαμβάνεται (θεωρητικός) η δυνατότητα των Ελλήνων Επιχειρηματιών «να αποφύγουν» νομίμως «την εμπλοκή» τους με τοπικούς δικαιοδοτικούς μηχανισμούς, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ανακύπτουν νομικής φύσης ζητήματα, αμφισβητήσεις περί του νομικού χαρακτήρα των επενδυτικών δραστηριοτήτων τους (επί θεμάτων π.χ. ιδιοκτησίας της επένδυσης σε περιπτώσεις εθνικοποιήσεων, απαλλοτριώσεων, επιτάξεων) κ.ά..

Η νόμιμη δίοδος διαφυγής μεταφράζεται εν προκειμένω στην εφαρμογή μηχανισμών διαιτησίας,¹ είτε εξ Ελλάδος «ορμώμενων», μέσω π.χ. των Εμπορικών, Βιομηχανικών, Βιοτεχνικών Επιμελητηρίων, των Συνδέσμων Ελληνικών Βιομηχανιών κ.ά., που καλούνται να διαδραματίσουν εν προκειμένω ουσιώδη και ποικίλλο ρόλο (ανάληψης σχετικών πρωτοβουλιών, ενημέρωσης Ελλήνων Επιχειρηματιών κ.ά.), είτε διεθνούς προέλευσης, όπως π.χ. η Διεθνής Εμπορική Διαιτησία (θεσμική, ad hoc).²

Επισημαίνεται, ότι ενίοτε η προσφυγή σε μηχανισμούς διαιτησίας (και επιδιαιτησίας), (εσωτερικής, διεθνούς κ.ά.) δεν αντανακλά απλώς φόβους των Εμπλεκομένων περί μη ορθής απονομής του δικαίου, ή περί χρονοβόρων δικαιοδοτικών μηχανισμών (στοιχεία εξόχως «αντιοικονομικά»), αλλά επιβάλλεται, λόγω του πλήθους και του είδους νομικών θεμάτων, (τα οποία δεν αποτελούν και το σύνθηρες αντικείμενο των Δικαστηρίων και τα οποία προκύπτουν, συνεπεία άσκησης επενδυτικών δραστηριοτήτων), πέραν των πλεονεκτημάτων της διαιτησίας, (όπως π.χ. ταχύτητα διεκπεραίωσης, εμπιστευτικός χαρακτήρας της διαδικασίας, χαμηλό κόστος κ.ά.).

Ως θεμέλιο της διαιτητικής διαδικασίας πρέπει να εκληφθεί εν προκειμένω η ελευθερία βούλησης των Μερών να καθορίσουν συνήθως εντός του πλαισίου της ρήτρας διαι-

1. Βλ. «αναλογικώς» τις ρυθμίσεις περί διαιτησίας του Ν.Δ.2687/1953 *Περί επενδύσεως και προστασίας κεφαλαίων εξωτερικού: «Διαφοραί ανακύπτουσιν μεταξύ Ελληνικής Κυβερνήσεως και επιχειρήσεων υπαγομένων εις το παρόν Ν.Δ., αναγόμεναι εις την ερμηνείαν ή εις ενδεχόμενα κενά της εγκριτικής πράξεως, λύονται διά διαιτησίας, οριζομένης εν τη πράξει ταύτη, επιτρεπόμενου, όπως ορίζεται ως Επιδιαιτητής και Αλλοδαπόν Πρόσωπον, φυσικόν ή νομικόν, έχον επίσημη ιδιότητα ή Πρόσωπον ανεγνωρισμένου κύρους...»*. Β. ΔΕΛΗΘΕΟΥ: *Το νομικό καθεστώς προστασίας ξένων κεφαλαίων και επενδύσεων αναπτυξιακού χαρακτήρα στην Ελλάδα*. Αθήναι, 1996, σελ. 115 επόμ.

2. Υπενθυμίζεται, ότι η Ελλάδα, Α.Ν.608/1968, εκύρωσε εκ των πρώτων την μέσω Ο.Η.Ε. επιτευχθείσα Συμφωνία του έτους 1966. *Περί ρυθμίσεως των σχετιζομένων προς τας επενδύσεις διαφορών μεταξύ Κρατών και Υπηκόων Άλλων Κρατών*. Άλλο Διεθνές Όργανο ασχοληθέν με θέματα διαιτησίας είναι το *Centre International pour le règlement des differents relatifs aux investissements*. IRDI, Ο.Ε.С.Д. κ.ά.

τησίας (arbitration clause), το είδος και την σύνθεση του Οργάνου Διαιτησίας, τους κα-
νόνες διαδικασίας, την γλώσσα, το εφαρμοστέο δίκαιο κ.ά.

Ενδεικτικώς αναφέρεται εδώ, ότι οι περισσότερες αποφάσεις Διαιτησίας εκδίδονται
από Όργανα συγκροτούμενα εντός των κόλπων Κέντρων Διεθνούς Εμπορικής Διαιτη-
σίας.³

Μέσω διαιτητικών αποφάσεων είναι δυνατή η ρύθμιση πλήθους εκκρεμοτήτων και
θεμάτων, όπως το ύψος και ο τρόπος καταβολής χρηματικής αποζημίωσης, η υποχρέω-
ση επαναφοράς των πραγμάτων στο προγενέστερο καθεστώς (status quo ante), η λήψη α-
σφαλιστικών μέτρων, η καταβολή τόκων, η επιβολή χρηματικής ποινής (punitive
damages), η αναγνώριση υποχρέωσης εκτέλεσης σύμβασης, η καταδίκη σε καταβολή ε-
ξόδων διαδικασίας κ.ά..

Επισημαίνεται, ότι τα ως άνω αναφερθέντα στοιχεία είναι δυνατόν να προκύψουν α-
κόμη και εάν δεν προεβλέπετο σε αρχικές συμφωνίες μεταξύ Κρατών ή μεταξύ Κράτους
και Ιδιώτου ή μεταξύ Ιδιωτών διαιτητική ρήτρα (arbitration clause, midnight clause), δε-
δομένου, ότι τα συμβαλλόμενα/εμπλεκόμενα Μέρη έχουν την δυνατότητα, εφ' όσον το ε-
πιθυμούν, να υποβάλουν γεγεννημένες διαφορές τους σε διαιτησία κατόπιν συμφωνίας
(submission agreements), τηρουμένων και εν προκειμένω όλων των συνήθων προϋποθέ-
σεων υλοποίησης διαιτητικής ρήτρας.

Διευκρινίζεται, ότι δεν είναι δυνατή, μέσω, είτε δαιτητικών ρητρών, είτε διαιτητικών
(μεταγενέστερων) συμφωνιών, η διευθέτηση θεμάτων αξιογράφων, ανταγωνισμού, anti-
trust, πνευματικής ιδιοκτησίας,⁴ πτωχευτικών ρυθμίσεων κ.ά.

Υπό το καθεστώς της ούτω πως διαμορφωθείσης κατάστασης επί του θέματος της οι-
κονομικής απόβασης, τόσο του Ελληνικού Κράτους, όσο και Ελλήνων Επιχειρηματιών
σε Χώρες της Βαλκανικής, γεννάται το ερώτημα εάν τα αναμενόμενα εντός ή εκτός προ-
γραμματισμένων ενεργειών και θετικών δράσεων, αποτελέσματα ήταν τα επιθυμητά, τό-
σο σε επίπεδο Κράτους, όσο και σε επίπεδο επί μέρους Ελλήνων Επιχειρηματιών, Φυσι-
κών ή Νομικών Προσώπων ανεξαρτήτως⁵.

Με βάση τα διαθέσιμα εν γένει στοιχεία, την τρέχουσα διεθνή συγκυρία, το ατελές ή
μη των ρυθμίσεων, συνταγματικών, νομοθετικών, διοικητικών, το επαρκές ή μη των δια-
θέσιμων πόρων, την επιθυμία ανάληψης ή μη επιχειρηματικών κινδύνων, την πλήρη ή μη
ενημέρωση υπό του Κράτους Επιχειρηματιών δρώντων εκτός των συνόρων, το κερδο-

3. Βλ. άλλα στοιχεία στο: A.REDFERM, M.HUNT: *International Commercial Arbitration*.
London, 1991.

4. Βλ. εν εκτάσει: Const. DARAMARAS: Άλλα στοιχεία βλ. στο: Μ.ΜΑΘΙΟΥΔΑΚΗΣ: *Η διεθνής ε-
μπορική διαιτησία. ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ: Αγορά χωρίς σύνορα*. Αθή-
να, τεύχ. 1, Αύγ. 2004.

5. Σημειώνεται, ότι δεν έχει διερευνηθεί επαρκώς το θέμα της άσκησης επιρροής υπό ξένων
Επενδυτών, οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε περισσότερες της μίας όμορες Χώρες, (όπως π.χ. οι
Έλληνες) προς την κατεύθυνση συνεργασιών των Χωρών αυτών υπό διάφορες μορφές, π.χ. υπό την
μορφή trade integration, δεδομένου, ότι οι Βαλκανικές Χώρες δεν είναι προς το παρόν Μέλη Οικο-
νομικών Ενώσεων και επομένως έχουν την ευχέρεια σύμπτυξης συνεργασιών τέτοιας μορφής.

φόρο ή μη των αναληφθεισών δράσεων, το λυσιτελές ή μη δικαιοδοτικών ή μη μηχανισμών (π.χ. διατησίας), το βραχυχρόνιο ή μακροχρόνιο προσδοκώμενο όφελος, και άλλες παραμέτρους, η ειδικότερη αναφορά των οποίων παρέλκει, η απάντηση στο εν λόγω ερώτημα πρέπει να διαπνέεται υπό «ελαφράς» αισιοδοξίας εν σχέσει με τα επιτευχθέντα αποτελέσματα σε επίπεδο Ελληνικών εν γένει Εθνικών Συμφερόντων, δεδομένου, ότι πολλά θέματα, σχετιζόμενα με ενισχυόμενες υπό της Ελλάδος όμορες Χώρες, παραμένουν εισέτι «ανοικτά», και υπό «εντονωτέρας» αισιοδοξίας, εν σχέσει με οικονομικά επιτεύγματα και οφέλη, βραχυχρόνια ή μακροχρόνια, των επί μέρους Ελλήνων Επιχειρηματιών, οι οποίοι κατά την τρέχουσα πορεία των πραγμάτων φαίνεται, ότι θέτουν «εις εαυτούς» συνεχώς νέους στόχους περισσότερο υψηλότεις, επικινδυνώδεις και κερδοφόρους, δικαιώνοντες εν προκειμένω την άποψη του Έλληνα, Φιλοσόφου: «Το μεν ευ πράσσειν ακόρεστον έφν πάσι βροτοίοις», Αισχύλος, Αγαμέμνων, 1330-1.

© Συγγραφείς, και Κέντρο Επιμόρφωσης, Μελετών, Έρευνας και Ανάπτυξης
Ίμβρου 6, 112 57 Αθήναι

Τηλ.: 6944626140, 2108647120 Fax: 2108658868

Απαγορεύεται χωρίς έγγραφη άδεια των Συγγραφέων ή του Κέντρου
η αναδημοσίευση, έστω και μικρού τμήματος του παρόντος, καθ' οίον δήποτε
τρόπο, ως και η μετάδοσή του με οίον δήποτε σύστημα